

ØKUS KOF

Østfold kontrollutvalgssekretariat Kommunalt oppgavefelleskap

Møteinnkalling Kontrollutvalget Våler

Møtested: Våler Rådhus, møterom Herredsstyresalen

Tidspunkt: 20.05.2026 kl. 09:00

Eventuelle forfall meldes til Bjørn Gulbrandsen, telefon 452 55 251, e-post bjgu@fredrikstad.kommune.no eller til e-post postkontrollutvalg@fredrikstad.kommune.no

Varamedlemmer møter etter nærmere avtale.

Dersom du ønsker å få vurdert din habilitet, send nødvendig informasjon til sekretariatet postkontrollutvalg@fredrikstad.kommune.no

Våler 12.05 2026

Egil Holm
Leder av kontrollutvalget

Saksliste

Saksnr.	Innhold	Hjemmel u.off.
PS 26/19	Godkjenning av innkalling og saksliste	
PS 26/20	Valg av representant til å signere protokoll	
PS 26/21	Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning 2025 for Våler kommune	
PS 26/22	Orientering fra kommunedirektør om budsjett for 2026	
PS 26/23	Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig revisor	
PS 26/24	Høring - Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen	
PS 26/25	Referater og meldinger	
PS 26/26	Eventuelt	

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2026/143
Dokumentnr.: 12
Løpenr.: 64851/2026
Klassering: 3018-191
Saksbehandler: Rania Matramawi

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Våler	Møtedato 20.05.2026	Utvalgssaksnr. 26/19
---	-------------------------------	--------------------------------

Godkjenning av innkalling og saksliste

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Innkalling og saksliste godkjennes

Fredrikstad, 28.04.2026

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

Saksliste er fremlagt og godkjent av kontrollutvalgets leder.

Vurdering

Innkalling og saksliste godkjennes.

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2026/143
Dokumentnr.: 11
Løpenr.: 64826/2026
Klassering: 3018-191
Saksbehandler: Rania Matramawi

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Våler	Møtedato 20.05.2026	Utvalgssaksnr. 26/20
---	-------------------------------	--------------------------------

Valg av representant til å signere protokoll

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Til å godkjenne og signere protokollen er leder av kontrollutvalget og nestleder

Fredrikstad, 28.04.2026

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

Saksopplysninger

I henhold til kontrollutvalgets rutine som ble behandlet i kontrollutvalgets møte 04.12.2023 skal det ved hvert møte settes opp en sak om «Valg av en representant til signering av protokoll». Det er utvalgets leder og nestleder som skal signere protokollen. Ved forfall må det velges ny representant for det aktuelle møte.

Vurdering

Til å godkjenne og signere protokollen sammen med leder av utvalget er nestleder

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Ingen

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2026/139
Dokumentnr.: 2
Løpenr.: 66647/2026
Klassering: 3018-186
Saksbehandler: Bjørn Gulbrandsen

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Våler	20.05.2026	26/21

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning 2025 for Våler kommune

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget avgir uttalelse til årsregnskap og årsberetning 2025 for Våler kommune som vist i vedlegg 1 til saken
2. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen 2025 for Våler kommune sendes kommunestyret med kopi til formannskapet

Fredrikstad, 21.04.2026

Vedlegg

1. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap 2025 for Våler kommune.
2. Sekretariatets underdokumentasjon til forslag til uttalelsen til årsregnskap og årsberetning 2025 for Våler kommune
3. Revisjonsberetning for 2025 – Våler kommune, datert 15.04 2026
4. Årsregnskapet og årsberetning 2025 for Våler kommune.

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

- Lov om kommuner og fylkeskommuner (LOV-2018-06-22-83)
- Forskrift om kontrollutvalg og revisjon (FOR-2019-06-17-904)
- Forum for Kontroll og Tilsyn – Veileder til kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap og årsberetning
- NKRF – kontroll og revisjon i kommunene - Veileder til kontrollutvalgets uttalelse til kommunens årsregnskap og årsberetning
- Tallanalyse av økonomien - Excel arbeidsdokument for ØKUS KOF

Saksopplysninger

I følge kommuneloven § 14-6 skal kommunen for hvert kalenderår utarbeide årsregnskap og årsberetning. I henhold til forskriftens kapittel 5, om årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner fastsatt av Kommunal- og regionaldepartementet 07.06 2019, skal årsregnskapet inneholde driftsregnskap, investeringsregnskap, balanseregnskap, økonomiske oversikter og noter. I henhold til kommunelovens § 14-7 skal kommunen utarbeide en årsberetning for kommunens samlede virksomhet. I årsberetning fra kommunen skal det blant annet skal gis opplysninger om forhold som er viktige for å bedømme foretakets stilling og resultat m.m.

Gjeldende tidsfrister for avleggelse av årsregnskapet og årsberetningen er:

- kommunens årsregnskap skal være avlagt innen 22. februar etter regnskapsåret
- kommunens årsberetning utarbeides innen 31. mars

I følge kommuneloven § 24-8 skal revisor avgi en revisjonsberetning til kommunestyret. I revisjonsberetningen skal revisor uttale seg om følgende:

- a) om årsregnskapet er avlagt i samsvar med lov og forskrift
- b) om registreringen og dokumentasjonen av regnskapsopplysninger er i samsvar med lov og forskrift
- c) om årsberetningen inneholder de opplysningene som lov og forskrift krever
- d) om opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet
- e) om det er avdekket forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik

Gjeldende tidsfrist for avleggelse av revisjonsberetning er 15 april.

I henhold til kommunelovens § 14-3 skal kontrollutvalget uttale seg til kommunestyret om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet innstiller til vedtak. Jmfør forskrift om revisjon og kontrollutvalg i kommuner og fylkeskommuner § 3 - 2. ledd.

Kontrollutvalget har i sitt arbeid med uttalelsen støttet seg på de to veilederne om «*Kontrollutvalget uttalelse til kommunen årsregnskap og årsberetningen*» som er utgitt av henholdsvis Forum for Kontroll og Tilsyn og NKRF – kontroll og revisjon i kommunene.

Vurdering

I kontrollutvalgets forslag til uttalelse har sekretariatet med bakgrunn i avlagte årsregnskap og årsberetning for 2025, innarbeidet ulike tallstørrelser knyttet til kommunes regnskapsresultat og om forhold som påvirker årets resultat. Videre har enkelte nøkkeltall som netto driftsresultat, gjeldsgrad, størrelse på fond og likviditetstall tatt inn i uttalelsen. Forhold av betydning i revisjonsberetning innarbeides i forslaget til uttalelsen. Sekretariatet har gitt en oppsummering av sine observasjoner i vedlegg 2 i saken og denne er kun ment til å understøtte kontrollutvalgets utarbeidelse for forslag til uttalelsen.

Sekretariatet viser i sin helhet til kontrollutvalgets forslag til uttalelse til årsregnskapet 2025 i vedlegg 1.

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å avgi uttalelse til årsregnskapet og årsberetningen 2025 for Våler kommune som vist i vedlegg 1. Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetningen 2025 sendes kommunestyret med kopi til formannskapet.

Kommunestyret i Våler kommune**Deres referanse****Vår referanse**

2026/139-6 (BJGU)

Dato

21.04.2026

Kontrollutvalgets uttalelse til årsregnskap og årsberetning 2025 for Våler kommune

I henhold til forskrift for kontrollutvalg og revisjon § 3, avgir herved kontrollutvalget sin uttalelse til Våler kommunes årsregnskap og årsberetning for året 2025.

Kontrollutvalget har den 20.05 2026 behandlet årsregnskap og årsberetning 2025 for Våler kommune som er avgitt av kommunedirektør. Kommunens årsregnskap og årsberetning for 2025 ble avlagt innen gjeldende tidsfrist.

Kommunen har i 2025 et netto negativt driftsresultat på kr 1 247106.-. Årsregnskapet per 31.12 2025 er avgitt og avsluttet i samsvar med lov og forskrift. Kontrollutvalget viser til årsberetningens omtale om særskilte forhold i 2025 som påvirket resultatet.

Kontrollutvalget viser til følgende sentrale nøkkeltall fra kommunes regnskap for 2025 sett opp mot kommunestyrets vedtatte måltall.

- Kommunens netto driftsresultat utgjør – 0,18 % av driftsinntekter i 2025. Kommunestyrets vedtatte måltall er + 1,8 % av driftsinntektene over tid for å opprettholde kommunens formue.
- Kommunens netto langsiktige lånegjeld (ekskl. pensjonsforpliktelser, formidlingslån, selvkostlån, ubrukte lånemidler og lån til selvkostområdet) utgjør 110,5 % sett i forhold til sum driftsinntekter per 31.12 2025. Kommunestyrets vedtatte måltall er at gjelden ikke overstiger 100 % av sum driftsinntekter.
- Disposisjonsfondet per 31.12 2025 utgjør 12,7 % av brutto driftsinntekter. Kommunestyrets vedtatte måltall er at nivået bør være på minimum 8 % for å ha et godt økonomisk handlingsrom.

Kommunens likviditetsgrad 1 og 2 (betalingsevne) ligger begge ligger innenfor anbefalt nivå i henhold til anerkjent regnskapsteori per 31.12.

Revisor har konkludert med at årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde per 31.12 2025 men med et forbehold og merknader under andre forhold. Årsberetningen inneholder de opplysninger som lov og forskrift krever og at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet, med unntak av at det foreligger vesentlig budsjettavvik som ikke er redegjort for i kommunedirektørens årsberetning.

Kontrollutvalget har etter forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3, påsett at det ikke foreligger ubehandlede revisjonsmerknader ved årsskifte 2025/26.

Kontrollutvalget er ikke kjent med andre forhold, fremkommet i dialog med revisor, som kunne hatt betydning for utvalgets uttalelse. Kontrollutvalget anbefaler at kommunestyret fastsetter årsregnskapet og årsberetningen for 2025

Våler 20.05 2026

Egil Holm (s)
Leder av kontrollutvalget

Kopi: Formannskapet

GRUNNLAGSDOKUMENTASJON FOR KONTROLLUTVALGETS UTTALELSE TIL ÅRSREGNSKAPET.

Dokumentasjon til saksfremlegg og forslag til uttalelsen årsregnskapet 2025 for Våler kommune.

1. Innledning.

Kontrollutvalget har i møte 20.05 2026 behandlet utvalgets sin uttalelse til Våler kommune sitt årsregnskap for 2025

Representanter for kommunens administrasjon og ansvarlig revisor var til stede i møte og presenterte årsregnskapet og revisjonsberetningen.

2. Ansvarlig for økonomiforvaltningen.

Det er kommunestyret sitt ansvar å forvalte kommunes sin økonomi, derunder vedta årsregnskap og årsberetningen, jfr. Kommunelovens § 14-2. Det er videre kommunestyret sitt ansvar å påse at økonomiforvaltningen skjer i tråd med lov, forskrift og egne interne reglement. Kommunestyret sitt ansvar for forvaltningen av den økonomiske internkontrollen og økonomiforvaltningen er forsterket gjennom ny kommunelov jfr. §§ 14-1 og 25-1 og 2.

Med grunnlag i finansielle måltall, skal årsberetningen gi vurdering av om den økonomiske utviklingen og stillingen slik den går frem av årsregnskapet, er forsvarlig og tar vare på handleevnen over tid, jfr. Kommuneloven § 14-7 a-b. Det er ikke lenger tilstrekkelig at årsberetningen bare gjør rede for sentrale resultater i årsregnskapet.

3. Formål med kontrollutvalgets sin uttalelse.

Forum for Kontroll og Tilsyn (FKT) definerer formålet med uttalelsen til å være at kommunestyret skal få oppsummerende og samlet informasjon om at det gjennom året er gjennomført uavhengig kontroll med at kravene til årsregnskapet og årsberetningen, er ivaretatt i tråd med lov, forskrift og egne reglement, jfr. Kommuneloven §§ 14-1, 14-2 og 14-7.

4. Grunnlag for uttalelsen.

Grunnlag for uttalelsen er dokument og behandlinger som ligger til grunn for utarbeidelsen av denne saken, slik som:

- Avlagt årsregnskap fra kommunedirektøren 22.02 2026
- Kommunedirektørens sin endelige årsberetning avlagt 30.03 2026.
- Revisjonsberetningen, datert 15.04 2026
- Rapport etter etterlevelsekontroll, datert 10.06 2025.
- Forvaltningsrevisjoner med tema innen økonomiforvaltningen.
- Revisors sine orienteringer til kontrollutvalget om:
 - Revisjonsplan-/strategier
 - Oppsummering av interims revisjon
 - Oppsummering av årsoppgjørsrevisjon
- Gjennomførte påseansvar ovenfor revisjonen
- Statlige tilsyn

5. Vurdering av årsregnskapet og årsberetningen

5.1 Revisjonsberetningen.

I revisjonsberetningen datert 15.04 2026 konkluderer revisor med at årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter med et forbehold per 31.12 2025. Årsmeldingen inneholder de opplysninger som lov og forskrift krever og at opplysningene om økonomi i årsmeldingen stemmer overens med årsregnskapet med unntak av at det foreligger vesentlig budsjettavvik som ikke er redegjort for i kommunedirektørens årsberetning.

5.2 Årsregnskapet – nøkkeltall

Netto driftsresultat i %:

2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019
- 0,18	+ 0,28	+0,11	+ 3,75	+ 2,7	-3,2	-2,14

Kommunestyrets vedtatte måltall: > + 1,8 % av driftsinntekter

Anbefalt nøkkeltall fra Teknisk Beregningsutvalg (TBU): + 1,75 %

Utvikling av gjeldsgrad i %:

	2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019
TBU	128,6	98,7	54,8	55,8	49,3	52	53
Kommunen	110,5	86,2	45	44,6	44,8	47	

Kommunestyrets vedtatte måltall: <100 % av driftsinntekter (*Rentebærende gjeld - pensjonsutgifter, utlån Husbank og UB lån og selvkostområder*)

Anbefalt nøkkeltall fra TBU: 60 - 90 % av driftsinntekter (*Langsiktig gjeld - pensjonsutgifter, videreutlån Husbank og ubrukte lånemidler*)

Utviklingen av disposisjonsfond i % av driftsinntekter:

2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019
12,7	14,9	15,9	13	9,7	9,7	10,1

Kommunestyrets vedtatte måltall: > 8 % av driftsinntekter

Anbefalt nøkkeltall fra TBU: 5-10 %

Utvikling av likviditetsgrad 1:

2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019
1,0	1,8	2,5	3,9	2,0	2,0	3,2

Anbefalt teori nøkkeltall: >2

Utvikling av likviditetsgrad 2:

2025	2024	2023	2022	2021	2020	2019
1,5	1,4	2,2	3,9	1,9	1,8	2,9

Anbefalt teori nøkkeltall: >1

5.3 Særskilte forhold som påvirker årets årsresultat.

Forhold som påvirker årsresultatet for 2025 fremkommer i årsberetningen side 7 -12.

5.4 Økonomiforvaltning og internkontroll

Vurdering av økonomiforvaltningen og internkontroll bygger på rapporter fra regnskapsrevisor, forvaltningsrevisjon, statlige tilsyn og informasjon fra kommunen. Følgende vurderinger er gjort:

- Det er ikke avdekket vesentlige svakheter med den økonomiske interkontrollen verken i revisors sine rapporteringer gjennom året eller i deres orienteringer til kontrollutvalget.
- Budsjettavvik og avvik fra budsjettpremissene er tilfredsstillende forklart i årsberetningen. Dette er også bekreftet fra revisor.
- Revisor har bekreftet at bokføringen er i tråd med bokføringsregelverket. Ingen avvik er avdekket eller rapportert.
- Det er i regnskapsåret 2025 gjennomført etterlevelsekontroll med «Formidlingslån – Overholdelse av regelverk». Der var ikke avdekket avvik.
- Det er ikke gjennomført forvaltningsrevisjonsrapport i løpet av 2025 som var rettet mot økonomiforvaltningen. Forvaltningsrevisjonen som ble gjennomført gjaldt kontroll med følgende område:
 - Varslingsrutiner
- Der er ikke gjennomført statlige tilsyn med som har betydning med økonomiforvaltningen.

6. Vurdering av ikke økonomiske krav i årsberetningen.

<i>Tekst</i>		<i>Henvisning</i>
Er organisasjonens målsetting og andre ikke økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller innbyggerne omtalt i årsberetningen?	✓	Tatt inn på de ulike ansvarsområder i årsberetningen
Er tiltak som er sett i verk og tiltak som er planlagt ser i verk for å sikre en høy etisk standard omtalt i årsberetningen?	✓	Årsberetningen side 15
Er den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling omtalt i årsberetningen?	✓	Årsberetningen side 16

7. Vurdering av revisjonen sitt arbeid

Kontrollutvalgets påseansvar at regnskapet er revidert på en trygg måte:

<i>Tekst</i>		<i>Kommentarer</i>
Kvalifikasjon- og oppdateringskrav	✓	Revisjonsselskapet håndterer dette intern i selskapet og etterlever oppdateringskrav som gjelder.
Vandel	✓	Fremskaffes ved autorisering av revisorer
Uavhengighetserklæring	✓	Fremlagt i KU- møte 21.05 2025, sak 25/14
Kvalitetskontroll - NKRF	✓	Det er i 2023 gjennomført en oppfølgingskontroll av kvalitetskontrollen i 2022. Konklusjonen av oppfølgingskontrollen var - Godkjent.

Kontrollutvalget ansvar for å holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet:

<i>Tekst</i>		<i>Kommentarer</i>
Engasjement brev	✓	Sist fremlagt i KU- møte 04.12 2023, sak 23/41

Planleggingsfasen	✓	Fremlagt i KU- møte 17.09 2025, sak 25/22
Interims revisjon	✓	Fremlagt i KU- møte 17.09 2025, sak 25/21
Årsoppgjøret	✓	Fremlagt i KU- møte 17.09 2025, sak 25/21
Etterlevelsekontroll	✓	Fremlagt i KU- møte 17.09 2025, sak 25/23
Statusrapport for FR og eierskapskontroller	✓	Fremlagt i KU- møte 12.02 2025, sak 25/5

Til kommunestyret i Våler kommune

Kopi:
Kontrollutvalget
Formannskapet
Kommunedirektøren

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskap for Våler kommune som viser et negativt netto driftsresultat på kr 1 247 106. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2025, bevilgningsoversikter drift og investering, økonomisk oversikt drift og oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet i det alt vesentlige en dekkende fremstilling av den finansielle stillingen til kommunekassen per 31. desember 2025, og av resultatet for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med kommunelovens regler og god kommunal regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift, god kommunal revisjonsskikk i Norge og International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av kommunen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Årsberetningen

Kommunedirektøren er ansvarlig for informasjonen i årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi uttaler oss om årsberetningen mottatt 27.03.2026 og har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav og
- at opplysningene om økonomi i årsberetningen stemmer overens med årsregnskapet.

Vi henviser for øvrig til avsnittet «Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik» under uttalelse om øvrige lovmessige krav.

Kommunedirektørens ansvar for årsregnskapet

Kommunedirektøren er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir en dekkende fremstilling i samsvar med kommunelovens bestemmelser og god kommunal regnskapsskikk i Norge. Kommunedirektøren er også ansvarlig for slik intern kontroll som vedkommende finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

For videre beskrivelse av revisors oppgaver ved revisjonen av årsregnskapet vises det til:

[Revisjonsberetninger - NKRF](#) – revisjonsberetning nr. 1.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av kommunens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik

Vi har utført et attestasjonsoppdrag som skal gi moderat sikkerhet, i forbindelse med Våler kommunes redegjørelse for vesentlige budsjettavvik, enten det skyldes beløpsmessige avvik eller avvik fra kommunestyrets premisser for bruken av bevilgningene.

Konklusjon

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis er vi ikke blitt kjent med forhold som gir grunn til å tro at årsberetningen ikke gir dekkende opplysninger om vesentlige budsjettavvik.

For videre beskrivelse av kommunedirektørens ansvar og revisors oppgaver ved uttalelse om redegjørelse for vesentlige budsjettavvik vises det til:

[Revisjonsberetninger - NKRF](#) – revisjonsberetning nr. 1.

Rolvøy, 15.04.2026

Jostein Ek

oppdragsansvarlig revisor

Våler kommune

VÅLER KOMMUNES ÅRSREGNSKAP FOR 2025

Innhold

OVERSIKTER	3
Bevilgningsoversikt – Driftsregnskapet (§5-4)	3
Bevilgningsoversikt – driftsområdene (§5-4)	3
Bevilgningsoversikt – Investering (§5-5).....	4
Bevilgningsoversikt – Investeringsplan (§5-5)	6
Hovedoversikt Drift (§5-6).....	7
Balanseregnskapet (§5-8)	8
Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner – Drift (§5-9) ...	8
Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner-Investering (§5-9).....	9
Noter til årsregnskap (§5-10 - §5-15).....	10
Regnskapsprinsipper og vurderingsregler	10
Note 1 Endring i arbeidskapital (§5-10).....	10
Note 2 Kapitalkonto (§5-10b)	11
Note 3 Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp (§5-10c).....	11
Note 4 Anleggsmidler (§5-11a).....	11
Note 5 Aksjer og andeler i varig eie (§5-11b).....	12
Note 6 Utlån (§5-11c)	12
Note 7 Markedsbaserte finansielle omløpsmidler og derivater.....	12
Note 8 Langsiktig gjeld (§5-12)	12
Note 9 Avdrag på lån (§5-12b)	13
Note 10 Pensjonsforpliktelser (§5-12c).....	14
Note 10 Pensjonsforpliktelser (§5-12c).....	15
Note 11 Kommunens garantiansvar (§5-12d)	16
Note 12 Bundne fond (§5-13a).....	16
Note 13 Selvkostområder (§ 5-13b)	17
Note 14 Ytelser til ledende personer i kommunen (§5-13d).....	17
Note 15 Godtgjørelse til revisor (§5-13e)	17
Note 16 Konsolidert regnskap.....	17

OVERSIKTER

Bevilgningsoversikt – Driftsregnskapet (§5-4)

	Regnskap 2025	Reg. budsjett 2025	Oppr.budsj 2025	Regnskap 2024
1 Rammetilskudd	267 697 308	254 488 000	252 908 000	244 131 078
2 Inntekts- og formueskatt	211 665 601	221 000 000	221 000 000	186 248 500
3 Eiendomsskatt	19 039 686	18 500 000	18 500 000	15 230 713
4 Andre generelle driftsinntekter	54 656 219	27 147 910	10 000 000	52 020 975
5 Sum generelle driftsinntekter	553 058 814	521 135 910	502 408 000	497 631 266
6 Sum bevilgninger drift, netto	514 117 982	489 877 665	452 418 222	491 772 296
7 Avskrivninger	26 545 654	24 936 000	24 936 000	21 658 075
8 Sum netto driftsutgifter	540 663 636	514 813 665	477 354 222	513 430 371
9 Brutto driftsresultat	12 395 179	6 322 245	25 053 778	-15 799 105
10 Renteinntekter	9 575 901	5 000 406	5 000 406	13 032 674
11 Utbytter	1 837 336	2 000 000	2 000 000	5 500 078
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	37		0	
13 Renteutgifter	30 653 109	32 000 000	32 000 000	9 796 488
14 Avdrag på lån	20 948 103	18 000 000	18 000 000	12 808 996
15 Netto finansutgifter	-40 187 938	-42 999 594	-42 999 594	-4 072 732
16 Motpost avskrivninger	26 545 654	24 936 000	24 936 000	21 658 075
17 Netto driftsresultat	-1 247 106	-11 741 349	6 990 184	1 786 238
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
18 Overføring til investering				
19 Avsetninger til bundne driftsfond	11 757 980	54 000	54 000	7 960 671
20 Bruk av bundne fond	-7 689 090	-9 867 533	-2 444 000	-6 729 741
21 Avsetninger til disposisjonsfond	7 284 004	10 672 184		5 400 000
22 Bruk av disposisjonsfond	-12 600 000	-12 600 000	9 380 184	-4 844 692
23 Dekning av tidligere års merforbruk				
24 Sum disponeringer eller deknings av netto driftsresultat	-1 247 106	-11 741 349	6 990 184	1 786 238
25 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

Bevilgningsoversikt – driftsområdene (§5-4)

Netto ramme	Regnskap 2025	Reg. budsjett 2025	Oppr.budsj 2025	Avvik
Kommunedirektøren	3 998	3 762	3 661	-236
Stab Økonomi, IT og innkjøp	19 754	17 910	17 541	-1 844
Stab HR og administrasjon	19 325	16 867	16 410	-2 458
Oppvekst og kultur	241 809	223 176	214 406	-18 633
Helse og velferd	176 435	162 664	152 542	-13 771
Miljø og teknikk	41 528	39 930	38 975	-1 598
Selvfinansierende VA	-6 956	-2 729	-3 006	4 227
Selvfinansierende Plan/byggesak/kart	6 461	2 543	1 990	-3 918
Finans	17 240	25 755	9 900	8 515
Sum bevilgninger drift, netto	519 594	489 878	452 419	-34 313

Kommentar på stort avvik:

Våler kommune fikk et premieavvik i 2025 på kr. 28,0 mill. pluss arbeidsgiveravgift kr. 3,96 mill. totalt kr. 31,96 mill. I tillegg så er det avsatt til bundne driftsfond øremerkede midler på kr. 6,5 mill. Hensyntar en det så resultatet omtrent budsjettbalanse.

Oppvekst og kultur viser et merforbruk på 18,3 mill., justert for premieavvik pensjon er merforbruket kr. 10,4 mill. og skyldes i hovedsak Våler U-skole med et merforbruk på 6,1 mill. (premieavvik kr. 0,8 mill.), årsaken er i hovedsak merforbruk på lønn med

kr. 4,9 mill. Private barnehager med et merforbruk på 2,5 mill. som i hovedsak skyldes kostnader til refusjon barn i private barnehager i andre kommuner.

Helse og velferd viser et merforbruk på 13,8 mill., justert for premieavvik pensjon er merforbruket kr. 2,6 mill. og skyldes i hovedsak merkostnader til Brukerstyrt Personlig Assistanse (BPA), Sykehjemmet/hjemmesykepleien og Helsetjenester psykisk helse/rus og friskliv/mestring.

Bevilgningsoversikt – Investering (§5-5)

Bevilgningsoversikt - Investering (§5-5)				
	Regnskap 2025	Reg. budsjett 2025	Oppr.budsj 2025	Regnskap 2024
1 Investering i varige anleggsmidler	388 667 282	475 195 100	377 700 000	511 544 470
2 Tilskudd til andres investeringer	806 803	100 000	0	618 074
3 Investering i aksjer og andeler i selskaper	1 125 587	1 050 000	1 050 000	1 066 850
4 Utlån av egne midler				
5 Avdrag på lån				
6 Sum investeringsutgifter	390 599 672	476 345 100	378 750 000	513 229 394
7 Kompensasjon for merverdiavgift	68 872 576	79 034 620	68 000 000	90 105 686
8 Tilskudd fra andre	420 149	20 000 000	20 000 000	30 792 438
9 Salg av varige driftsmidler				6 783 742
10 Salg av finansielle anleggsmidler				
11 Utdeling fra selskaper				
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler				
13 Bruk av lån	301 125 236	372 768 580	289 700 000	319 367 963
14 Sum investeringsinntekter	370 417 961	471 803 200	377 700 000	447 049 829
15 Videreutlån	29 022 221	34 730 000	25 000 000	37 228 480
16 Bruk av lån til videreutlån	19 292 144	25 000 000	25 000 000	37 228 480
17 Avdrag på lån til videreutlån	3 616 624	2 700 000	2 700 000	2 294 534
18 Mottatt avdrag på videreutlån	7 043 204	2 700 000	2 700 000	8 997 649
19 Netto utgifter videreutlån	6 303 496	9 730 000	0	-6 703 115
20 Overføring fra drift				
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	3 426 580			17 883 391
22 Bruk av bundne investeringsfond	-10 857 824	-13 221 900	0	-94 120 244
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond				
24 Bruk av ubundet investeringsfond	2 160	-1 050 000	-1 050 000	
25 Dekning av tidligere års udekket beløp				16 760 403
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-7 429 084	-14 271 900	-1 050 000	-59 476 450
27 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	19 056 124	0	0	-0

Investeringene er i 2025 i hovedsak finansiert ved bruk av lån på 301,1 mill. og kompensasjon for merverdiavgift på 68,9 mill. Våler kommune har ikke trukket nok av innvilget lån fra Kommunalbanken i 2025. Våler kommune har brukt av sin likviditet til å dekke investeringsutgifter på kr. 19,1 mill. Dette dekkes inn i 2026 ved bruk av lån.

Kommentarer på større avvik:

Prosjekt bygging av nye skoler Kirkebygden består av 3 prosjekter (1205, 1230 og 1231) og viser et mindreforbruk totalt på 8,5 mill. Nye skoler ble overtatt i 2025 og en er i slutfasen for prosjektet.

Prosjekt Strategisk eiendomskjøp viser et mindreforbruk på 22,5 mill. Årsaken er at det ikke var eiendommer i 2025 som Våler kommune anså som strategisk å kjøpe.

Prosjekt kjøp av bolig leie til eie viser et mindreforbruk på 4,4 mill. Årsaken er at det ikke var eiendommer i 2025 som Våler kommune anså å kjøpe.

Våler kommune

Prosjekt Vann Kirkebygden viser et mindreforbruk på 21,0 mill. Dette er et løpende prosjekt og i 2025 er det brukt til fornying av ledningsnettet i Kirkebygden.

Prosjekt bygging nytt renseanlegg Svinndal viser et mindreforbruk på 18,8 mill. Byggingen vil bli ferdigstilt i 2026.

Bevilgningsoversikt – Investeringsplan (§5-5)

	Prosjekt	Regnskap 2025	Reg. budsjett 2025	Oppr.budsj 2025
1172	Rehab ledningsnett	7 479	10 148	1 700
1173	Oppgradering av avløpsinfrastruktur Svinndal	156	1 475	0
1205	Bygging nye skole Kirkebygden	22 931	59 026	50 500
1207	IT, digitalisering og utstyr	3 127	5 000	5 000
1208	Utstyr,transportmidler, NME	897	940	625
1209	Rehabilitering, veier og bruer, NME	2 226	1 875	1 875
1210	Rehabilitering, kommunale bygg, NME	4 313	4 963	2 500
1211	Nye ladestasjoner- el-biler, NME	41	247	0
1215	Strategisk eiendomskjøp	0	22 500	0
1218	Gang og sykkelvei fra Folkestad til Middagsåse	2 555	987	0
1220	Energiøkonomiseringsprosjekter	13 421	11 749	2 500
1221	Velferdsteknologi	70	2 622	1 250
1230	Bygging nye skole Kirkebygden, Totalentrepris	278 702	245 750	245 750
1231	Bygging nye skole Kirkebygden, Inventar	28 494	33 836	30 000
1232	Planlegging ny gymsal Våk barneskole	41	1 250	0
1233	Kjøp av bolig til eie	0	4 348	0
1234	Rehabilitering lysløype Kirkebygde	1 427	1 242	0
1235	Opparbeidelse/rehab. Mellom Roos	1 211	2 250	0
1236	Utvikling av Bergtunet	619	0	0
1237	Oppgradering kirkegård Våler kirke	225	1 038	0
1300	Rehabilitering vannledninger/-nett	9 283	12 227	6 000
1301	Vann Kirkebygden	6 426	27 416	15 000
1302	Rusvik	1 913	2 481	0
1303	Bygging nytt renseanlegg Svinndal	3 156	21 927	15 000
1900	Justeringsrett mva Augerød	347	0	0
1901	Justeringsrett mva Folkestad III	414	0	0
	Sum utgift	389 474	475 297	377 700
	Finansiering			
Alle	Momskompensasjon	-68 873	-79 035	-68 000
Alle	Tilskudd fra andre	-420	0	0
Alle	Lån	-301 125	-372 769	-289 700
	Fremført til inndekning i 2026	-19 056		
	Sum finansiering	-389 474	-451 804	-357 700

Hovedoversikt Drift (§5-6)

	Regnskap 2025	Reg. budsjett 2025	Oppr.budsj 2025	Regnskap 2024
1 Rammetilskudd	267 697 308	254 488 000	252 908 000	244 131 078
2 Inntekts- og formueskatt	211 665 601	221 000 000	221 000 000	186 248 500
3 Eiendomsskatt	19 039 686	18 500 000	18 500 000	15 230 713
4 Andre skatteinntekter				
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	54 656 219	27 147 910	27 147 910	52 020 975
6 Overføringer og tilskudd fra andre	84 383 869	70 074 954	70 074 954	80 894 532
7 Brukerbetalinger	13 240 980	12 293 254	13 193 254	14 665 681
8 Salgs- og leieinntekter	58 357 902	58 901 524	58 901 524	48 001 760
9 Sum driftsinntekter	709 041 565	662 405 642	661 725 642	641 193 240
10 Lønnsutgifter	329 215 193	313 593 709	300 993 709	307 606 551
11 Sosiale utgifter	85 793 499	97 951 629	99 243 629	72 420 988
12 Kjøp av varer og tjenester	225 416 428	196 017 814	187 914 281	225 591 564
13 Overføringer og tilskudd til andre	29 675 612	23 584 245	23 584 245	29 715 166
14 Avskrivninger	26 545 654	24 936 000	24 936 000	21 658 075
15 Sum driftsutgifter	696 646 386	656 083 397	636 671 864	656 992 344
16 Brutto driftsresultat	12 395 179	6 322 245	25 053 778	-15 799 105
17 Renteinntekter	9 575 901	5 000 406	5 000 406	13 032 673
18 Utbytter	1 837 336	2 000 000	2 000 000	5 500 078
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	37			
20 Renteutgifter	30 653 109	32 000 000	32 000 000	9 796 488
21 Avdrag på lån	20 948 103	18 000 000	18 000 000	12 808 995
22 Netto finansutgifter	-40 187 938	-42 999 594	-42 999 594	-4 072 732
23 Motpost avskrivninger	26 545 654	24 936 000	24 936 000	21 658 075
24 Netto driftsresultat	-1 247 106	-11 741 349	6 990 184	1 786 238
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:				
25 Overføring til investering				0
26 Avsetninger til bundne driftsfond	11 757 980	54 000	54 000	7 960 671
27 Bruk av bundne fond	-7 689 090	-9 867 533	-2 444 000	-6 729 741
28 Avsetninger til disposisjonsfond	7 284 004	10 672 184	9 380 184	5 400 000
29 Bruk av disposisjonsfond	-12 600 000	-12 600 000		-4 844 692
30 Dekning av tidligere års merforbruk				
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-1 247 106	-11 741 349	6 990 184	1 786 238
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)				

Kommentarer på større avvik:

Rammetilskudd viser et positivt avvik på 13,2 mill. og skyldes 7,3 mill. høyere rammetilskudd og 6,9 mill. høyere inntektsutjevning enn budsjettet. Årsaken er i hovedsak forsiktig budsjettering.

Andre overføringer og tilskudd fra staten viser et positivt avvik på 27,5 mill. og skyldes i hovedsak økt tilskudd på grunn av integreringstilskudd, helsetilskudd for uregistrerte flyktninger.

Kjøp av varer og tjenester viser et avvik på kr. 29,4 mill. og skyldes i hovedsak høyere kostnader til Brukerstyrt personlig assistanse ca. 7,8 mill., etterfakturert legevakt fra 2024 og Krisesenter merforbruk fra 2024 ca. 4,3 mill., betaling for barn i private barnehager og spes.ped kostnader ca. 3,5 mill., driftsavtaler med private ca. 4,2 mill.

Netto driftsresultat viser et negativt avvik på 1,2 mill. og som er 10,5 mill. bedre enn regulert budsjett.

Balanseregnskapet (§5-8)

	Regnskap 2025	Regnskap 2024
EIENDELER		
A. Anleggsmidler (note 3)	2 202 009 303	1 709 622 784
I. Varige driftsmidler	1 402 245 947	1 042 366 901
Faste eiendommer og anlegg	1 336 789 758	1 006 976 256
Utstyr, maskiner og transportmidler	65 456 188	35 390 645
II Finsielle anleggsmidler	129 378 490	106 263 003
Aksjer og andeler (note 4)	17 001 959	15 876 372
Obligasjoner		
Utlån (note 5)	112 376 531	90 386 631
III Immaterielle eiendeler	-	-
IV Pensjonsmidler	670 384 866	560 992 880
B. Omløpsmidler	236 582 061	268 606 347
I. Banksinnskudd og kontanter	91 777 726	144 769 420
II. Finansielle omløpsmidler	-	-
Aksjer og andeler	-	-
Obligasjoner	-	-
Sertifikater	-	-
Derivater	-	-
III. Kortsiktige fordringer	144 804 334	123 836 927
Kundefordringer	51 752 578	43 623 254
Andre kortsiktige fordringer	14 467 588	25 046 951
Premieavvik	78 584 168	55 166 721
Sum eiendeler	2 438 591 363	1 978 229 132
EGENKAPITAL OG GJELD		
C. Egenkapital	-598 737 885	-513 503 505
I. Egenkapital drift	-110 540 039	-111 787 144
Disposisjonsfond	-90 364 894	-95 680 889
Bundne driftsfond (note 12)	-20 175 145	-16 106 255
II. Egenkapital Investering	11 433 023	-15 054 344
Ubundet investeringsfond	0	0
Bundne investeringsfond (note 12)	-7 623 101	-15 054 344
Udekket beløp i investeringsregnskapet	19 056 124	-
III. Annen egenkapital	-499 630 870	-386 662 016
Kapitalkonto (note 2)	-496 834 923	-383 866 070
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapital drift	-	-
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapital investering	-2 795 946	-2 795 946
D. Langsiktig gjeld	-1 685 058 699	-1 316 233 166
I. Lån	-1 027 185 118	-742 049 845
Gjeld til kredittinstitusjoner (note 8)	-1 027 185 118	-742 049 845
Obligasjonslån		
Sertifikatlån		
II. Pensjonsforpliktelse (note 10)	-657 873 581	-574 183 321
E. Kortsiktig gjeld	-154 794 779	-148 492 462
I. Kortsiktig gjeld		
Leverandørgjeld	-74 410 418	-78 133 958
Likviditetslån		
Derivater		
Annen kortsiktig gjeld	-80 384 361	-70 358 504
Premieavvik	0	0
Sum egenkapital og gjeld	-2 438 591 363	-1 978 229 132
F. Memorialkonti	0	0
I. Ubrukte låne midler	479 376	11 196 756
II. Andre memorialkonti	25 809 486	700 698
III. Motkonto for memorialkontiene	-26 288 861	-11 897 454

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner – Drift (§5-9)

	Regnskap 2025
1 Netto driftsresultat	1 247 106
2 Avsetning til bundet driftsfond	11 757 980
3 Bruk av bundet driftsfond	-7 689 090
4 Overføring til investering iht årsbudsjettet og fullmakter	0
5 Avsetninger til disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	10 672 184
6 Bruk av disposisjonsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-12 600 000
7 Budsjettert dekning av tidligere års merforbruk	0
8 Årets budsjettavvik, mer(+) eller mindreforbruk(-) før strykninger	3 388 180
9 Strykning av overføring til investering	0
10 Strykning av avsetning til disp.fond	-3 388 180
11 Strykning av dekning av tidl.års merforbruk	0
12 Strykning av bruk av disp.fond	0
13 Mer(+) eller mindreforbruk(-) etter strykninger	0
14 Bruk av dispfond for reduksjon av årets merforbruk etter strykn.	
15 Bruk av dispfond for inndekning av tidl.års merforbruk	
16 Bruk av mindreforbruk etter strykninger for dekn av tidl.års merforbruk	
17 Avsetning av mindreforbruk etter strykninger til disp.fond	
18 Fremført til inndekning senere år (merforbruk)	0

Oversikt over samlet budsjettavvik og årsavslutningsdisposisjoner-Investering (§5-9)

	Regnskap 2025
1 Sum utgifter og inntekter eksklusive bruk av lån	346 902 588
2 Avsetning til bundet investeringsfond	3 426 580
3 Bruk av bundet investeringsfond	-10 857 824
4 Budsjettert bruk av lån	-397 768 580
5 Overføring fra drift iht årsbudsjettet og fullmakter	0
6 Avsetninger til ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	0
7 Bruk av ubundet investeringsfond i henhold til årsbudsjettet og fullmakter	-1 050 000
8 Dekning av tidligere års udekket beløp	0
9 Årets budsjettavvik (udekket(+)) eller udisponert(-) beløp før strykninger)	-59 347 236
10 Strykning av avsetninger til ubundet investeringsfond	
11 Strykning av bruk av lån	77 351 200
12 Strykning av overføring fra drift	
13 Strykning av bruk av ubundet investeringsfond	1 052 160
14 Udekket eller udisponert beløp etter strykninger	19 056 124
15 Avsetning av udisponert beløp etter strykninger til ubundet investeringsfond	
16 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	19 056 124

Noter til årsregnskap (§5-10 - §5-15)

Regnskapsprinsipper og vurderingsregler

Kommuneregnskapet er finansielt orientert, og skal vise all tilgang på og bruk av midler i året. Inntekter og utgifter skal tidsmessig plasseres i det året som følger av anordningsprinsippet. Anordningsprinsippet betyr at alle kjente utgifter og inntekter i løpet av året som vedrører kommunens virksomhet skal fremgå av drifts- eller investeringsregnskapet i året enten de er betalt eller ikke.

Regnskapet er avlagt i henhold til god kommunal regnskapsskikk, herunder kommunale regnskapsstandarder (KRS) utgitt av Foreningen for god kommunal regnskapsskikk (GKRS).

Note 1 Endring i arbeidskapital (§5-10)

Balanseregnskapet :	31.12.2025	01.01.2025	Endring
2.1 Omløpsmidler	236 582 061	268 606 347	
2.3 Kortsiktig gjeld	-154 794 779	-148 492 461	
Arbeidskapital	81 787 282	120 113 886	-38 326 604

Drifts- og investeringsregnskapet :	Beløp
Driftsregnskapet	
Sum driftsinntekter	-709 041 565
Sum driftsutgifter	670 100 732
Netto finansutgifter	40 187 938
Netto driftsresultat	1 247 105
Investeringsregnskapet	
Sum investeringsutgifter	390 599 672
Sum investeringsinntekter	-370 417 961
Netto utgifter videreutlån	6 303 497
Netto utgifter i investeringsregnskapet	26 485 208
Endring ubrukte lånemidler (økning +/-reduksjon-)	-10 717 380
Endring i regnskapsprinsipp ført direkte mot egenkapital	0
Endring arbeidskapital i drifts- og investeringsregnskapet	38 449 693
Differanse (forklares nedenfor)	123 089

Note 2 Kapitalkonto (§5-10b)

Saldo kapitalkonto 1.1.2025	383 866 071
Økning av kapitalkonto (kreditposter):	
Aktivering fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	-386 796 085
Reversert nedskrivning eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	0
Kjøp av aksjer/andeler	-1 127 747
Reversert nedskrivning aksjer/andeler	0
Utlån	-29 022 221
Avdrag på eksterne lån	-24 564 727
Endring pensjonsforpliktelser (reduksjon)	
Endring pensjonsmidler SPK	-21 826 649
Endring pensjonsmidler KLP	-87 565 337
Reduksjon av kapitalkonto (debetposter):	
Salg av fast eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	0
Avskrivning: Eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	26 917 040
Nedskrivning: Eiendom, anlegg, utstyr, maskiner og transportmidler	
Salg aksjer/andeler	0
Nedskrivning aksjer/andeler	2 160
Avdrag på utlån	7 043 204
Avskrivning på utlån	0
Bruk av lånemidler	320 282 449
Endring pensjonsforpliktelser (økning)	85 974 388
Saldo kapitalkonto 31.12.2025	496 834 923

Note 3 Vesentlige endringer i regnskapsprinsipp (§5-10c)

Avsatt lønn som er påløpt i 2025

Etter annuitetsprinsippet er det pr 31/12 periodisert lønn opptjent i 2025 men utbetales i januar 2026 og etter kontantprinsippet rapportert i januar 2026. Rapporten kjøres med regnskapsperiode tilbake i tid og blir «justert» med differansen mellom det som er utbetalt etterfølgende måned mot tilsvarende utbetaling i måneden for regnskapsperioden som gjaldt tidligere måneder. Rapporten inkluderer feriepenger og sosiale kostnader. Eksempler kan være timelønn som utbetales etterskuddsvis og fastlønn innmeldt til lønnsystemet med etterbetaling.

Note 4 Anleggsmidler (§5-11a)

	IT-utstyr, kontor-maskiner	Anleggs-maskiner mv.	Teknisk anlegg	Boliger, skoler, veier	Adm.bygg, sykehjem mv.	Tomte-områder	Anlegg justeringsrett	SUM
Bokført verdi pr 1.1.2025	27 699 367	7 691 278	23 318 385	935 294 234	32 406 796	4 615 112	8 084 596	1 039 109 768
Årets tilgang	3 196 294	34 726 750	10 268 099	335 596 025	2 872 304			386 659 472
Årets avgang								0
Justeringsrett							-175 752	-175 752
Årets avskrivninger	-7 076 615	-768 045	-1 476 571	-16 573 631	-650 792			-26 545 654
Årets nedskrivninger		-12 840	-18 219					-31 059
Reverseringer av nedskrivninger								0
Bokført verdi pr. 31.12.2025	23 819 046	41 637 143	32 091 694	1 254 316 628	34 628 308	4 615 112	7 908 844	1 399 016 775
Tap ved salg av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0		0
Gevinst ved salg av anleggsmidler	0	0	0	0	0	0		0
Utnyttbar levetid, inntil	5 år	10 år	20 år	40 år	50 år			
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Lineær	Ingen avskr.		

Note 5 Aksjer og andeler i varig eie (§5-11b)

Selskapets navn	Henvisning balansen	Eierandel i selskapet	Eventuell markedsverdi	Balanseført verdi 31.12.2025	Balanseført verdi 01.01.2025
KRAPFOSS INDUSTRIER AS	221200010	2.39%		kr 16 000	kr 16 000
PERSONALPARTNER AS	221200040	9.09%		kr 5 000	kr 5 000
ØSTFOLD ENERGI AS	221200060	1.52%		kr 1 066 000	kr 1 066 000
Egenkapitalinnskudd KLP	221200080			kr 14 816 779	kr 13 689 032
Egenkapitalinnskudd ØKUS	221200081			kr 91 500	kr 91 500
Andeler Viken skog	221200110			kr 66 725	kr 66 725
Bøndemes hus 10 andeler f-sak-22	221200160			kr 1 000	kr 1 000
Inspira science senter, ne 10095, sak 12/21-11	221200210			kr 115	kr 115
KI VÅLER AS	221200220	34,00 %		kr 896 000	kr 896 000
Aksjer Ikomm AS	221200221	1,53 %		kr 42 840	kr 45 000
Sum			kr -	kr 17 001 959	kr 15 831 372

Note 6 Utlån (§5-11c)

Utlånt til	Utestående 31.12.2025	Utestående 01.01.2025	Tap på hovedstol	Tap på løpte renter mv.	Samlet tap
Utlån finansiert med innlån					
Boligsosiale formål (startlån)	kr 112 375 331	kr 90 386 631	kr -	kr -	kr -
Sum lånefinansierte utlån	kr 112 375 331	kr 90 386 631	kr -	kr -	kr -
Utlån finansiert med egne midler	kr -	kr -			kr -
Sum	kr 112 375 331	kr 90 386 631	kr -	kr -	kr -

Note 7 Markedsbaserte finansielle omløpsmidler og derivater

Ingen finansielle omløpsmidler/derivater.

Note 8 Langsiktig gjeld (§5-12)

Lånesaldo 31.12.2025	Kommunekassen	Konsolidert årsregnskap	Gj.snittlig løpetid (år)	Gj.snittlig rente
Lån til egne investeringer	912 494 660	0	36	5,1 %
Lån til videreutlån	114 690 458	0	40	4,6 %
Sum bokført langsiktig gjeld	1 027 185 118	0		
<i>Herav finansielle leieavtaler</i>	<i>0</i>	<i>0</i>		
Lån som forfaller i 2026	0	0		
Herav lån som må refinansieres	0	0		

Fordeling av langsiktig gjeld etter rentebetingelser	Langs.gjeld 31.12.2025	Gj.sn. rente
Langsiktig gjeld med fast rente :	0	0,00 %
Langsiktig gjeld med flytende rente :	1 027 185 118	4,95 %

Note 9 Avdrag på lån (§5-12b)

Avdrag på lån til investeringer i varige driftsmidler

Kommunen skal betale årlige avdrag som samlet skal være minst lik størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivninger i regnskapsåret, justert for forholdet mellom størrelsen på lånegjelden og størrelsen på kommunens eller fylkeskommunens avskrivbare anleggsmidler.

Beregningen gjøres ved hjelp av følgende formel:

$$\frac{\text{Sum årets avskrivninger} \times \text{Lånegjeld pr. 1/1 i regnskapsåret}}{\text{Bokførte avskrivbare anleggsmidler pr. 1/1 i regnskapsåret}} = \text{Minimumsavdrag}$$

Forholdet mellom betalte avdrag om minimumsavdrag	2025	2024
Sum avskrivninger i året	26 545 654	21 568 074
Sum lånegjeld pr 1.1.	643 742 763	389 171 816
Avskrivbare anleggsmidler pr. 1.1	1 037 751 788	549 499 309
Bergnet minimumsavdrag	16 466 917	12 832 075
Utgiftsførte avdrag i driftsregnskapet	20 948 103	12 808 995
Awik	-4 481 186	23 080

Våler kommune har betalt nok avdrag i 2025.

Note 10 Pensjonsforpliktelse (§5-12c)

Generelt om pensjonsordningene i kommunen

Kommunen har kollektive pensjonsordninger i Kommunal Landspensjonskasse (KLP) og Statens pensjonskasse (SPK) som sikrer ytelsesbasert pensjon for de ansatte.

KLP

Premiefond

Premiefondet er et fond for tilbakeført premie og overskudd. Eventuelle midler på premiefondet kan bare brukes til fremtidig premiebetaling. Premiefondet fremgår ikke av kommuneregnskapet, men bruk av fondet reduserer faktisk betalte pensjonspremier.

	2025	2024
Innestående på premiefond 01.01.	13 507 673	30 533
Tilført premiefondet i løpet av året	25 675 580	13 569 210
Bruk av premiefondet i løpet av året	-128 939	-92 076
Innestående på premiefond 31.12.	39 054 314	13 691 819

Regnskapsføring av pensjon

Etter § 3-5 og § 3-6 i budsjett- og regnskapsforskriften skal driftsregnskapet belastes med pensjonskostnader som er beregnet ut fra langsiktige forutsetninger om avkastning, lønnsvekst og G-regulering. Pensjonskostnadene beregnes på en annen måte enn pensjonspremien som betales til pensjonsordningen, og det vil derfor normalt være forskjell mellom disse to størrelsene. Forskjellen mellom betalt pensjonspremie og beregnet pensjonskostnad betegnes premieavvik, og skal inntekts- eller utgiftsføres i driftsregnskapet. Premieaviket tilbakeføres igjen neste år/med 1/7 per år for premieavik oppstått i 2014 eller senere, med 1/10 per år for premieavik oppstått fra 2011 til 2013 og med 1/15 per år for premieavik oppstått fra 2002 til 2010.

Bestemmelsene innebærer også at beregnede pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser er oppført i balansen som henholdsvis anleggsmidler og langsiktig gjeld.

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK	Andre
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,50 %		
Diskonteringsrente	4,00 %		
Forventet årlig lønnsvekst	2,97 %		
Forventet årlig G- og pensjonsregulering	2,97 %		

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad og premieavvik	2025	2024
Arets pensjonsopptjening, nåverdi	30 505 769	24 996 978
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	23 098 757	20 006 697
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-25 386 835	-21 895 852
Administrasjonskostnad	1 107 224	1 030 097
A Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)	29 324 915	24 137 920
B Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	57 680 228	44 516 523
C Årets premieavvik (B-A)	28 355 313	20 378 603

Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet	2025	2024
B Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	57 680 228	44 516 523
C Arets premieavvik	-28 355 313	-20 378 603
D Amortisering av tidligere års premieavik	7 024 641	4 113 412
E Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	36 349 556	28 251 332
G Pensjonstrekk ansatte		
Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	36 349 556	28 251 332

Akkumulert premieavvik	2025	2024
Sum gjestående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	45 059 078	28 793 887
Årets premieavvik	28 344 313	20 378 603
Sum amortisert premieavvik dette året	-7 024 641	-4 113 412
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	66 378 750	45 059 078
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	9 359 404	6 353 330
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g. avgift	75 738 154	51 412 408

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	2025	2024
Brutto pensjonsforpliktelse pr. 01.01.	510 449 007	460 486 156
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	46 285 572	24 409 385
Virkning av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
Årets pensjonsopptjening	30 505 769	24 996 978
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	23 098 757	20 006 697
Utbetalinger	-19 542 869	-19 450 209
Brutto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	590 796 236	510 449 007
Brutto pensjonsmidler pr. 01.01.	520 488 445	469 483 971
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	25 148 367	5 072 405
Virkningen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.)	57 680 228	44 516 523
Administrasjonskostnad/rentegaranti	-1 107 224	-1 030 097
Utbetalinger	-19 542 869	-19 450 209
Forventet avkastning	25 386 835	21 895 852
Brutto pensjonsmidler pr. 31.12.	608 053 782	520 488 445
Netto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	-17 257 546	-10 039 438
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	-2 433 314	-1 415 561

Note 10 Pensjonsforpliktelser (§5-12c)

Statens pensjonskasse

Økonomiske forutsetninger for beregning av pensjonskostnaden	KLP	SPK	Andre
Forventet avkastning pensjonsmidler		4,00 %	
Diskonteringsrente		4,00 %	
Forventet årlig lønnsvekst		2,97 %	
Forventet årlig G- og pensjonsregulering		2,97 %	

Spesifikasjon av samlet pensjonskostnad, premieavvik pensjonsforpliktelser og estimatavvik

Pensjonskostnad og premieavvik	2025	2024
Årets pensjonsopptjening, nåverdi	6 544 484	5 056 510
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	2 305 628	2 146 429
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	-2 276 462	-1 423 416
Administrasjonskostnad	221 322	195 927
A Beregnet netto pensjonskostnad (inkl. adm)	6 794 972	5 975 450
B Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	6 507 465	7 187 140
C Årets premieavvik (B-A)	-287 507	1 211 690

Pensjonsutgifter i drifts- og investeringsregnskapet	2025	2024
B Forfalt pensjonspremie (inkl. adm.kostnader)	6 507 465	7 187 140
C Årets premieavvik	287 507	-1 211 690
D Amortisering av tidligere års premieavvik	1 211 690	2 425 128
E Brutto pensjonsutgift etter premieavvik og amortisering (SUM B:D)	8 006 662	8 400 578
G Pensjonstrekk ansatte		
Årets regnskapsførte pensjonsutgift (F-G)	8 006 662	8 400 578

Akkumulert premieavvik	2025	2024
Sum gjenstående premieavvik tidligere år (pr. 01.01.)	1 211 690	2 425 128
Årets premieavvik	-287 507	1 211 690
Sum amortisert premieavvik dette året		-346 447
Akkumulert premieavvik pr. 31.12	924 183	3 290 371
Arbeidsgiveravgift av akkumulert premieavvik	130 310	463 942
Sum akkumulert premieavvik inkl. arb.g.avgift	1 054 493	3 754 313

Pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser	2025	2024
Brutto pensjonsforpliktelse pr. 01.01.	60 863 663	62 407 417
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	-3 222 952	-8 746 692
Virkning av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
Årets pensjonsopptjening	6 544 484	5 056 510
Rentekostnad av påløpt pensjonsforpliktelse	2 305 628	2 146 429
Utbetalinger		
Brutto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	66 490 823	60 863 664
Brutto pensjonsmidler pr. 01.01.	40 504 435	41 242 015
Estimatavvik (ført direkte mot egenkapitalen)	13 264 044	-9 152 209
Virkningen av planendringer (ført direkte mot egenkapitalen)		
Innbetalt pensjonspremie (inkl. adm.)	6 507 465	7 187 140
Administrasjonskostnad/rentegaranti	-221 322	-195 927
Utbetalinger	0	0
Forventet avkastning	2 276 462	1 423 416
Brutto pensjonsmidler pr. 31.12.	62 331 084	40 504 435
Netto pensjonsforpliktelse pr. 31.12.	4 159 739	20 359 229
Arbeidsgiveravgift av netto pensjonsforpliktelse	586 523	2 870 651

Note 11 Kommunens garantiansvar (§5-12d)

Garantien er stilt for	Formål	Type garanti	Vedtatt garanti-ramme (ekskl. tillegg)	Saldo 31.12.2025	Forventet låneopptak (utover saldo)	Tillegg for renter og omkostn. ol.	Godkjenning	Utløper
Våk borettslag Movar IKS (Våler kommune sin andel)	Finansiering av bygging omsorgsboliger Våk Finansiering av investeringer Movar IKS	Simpel kausjon Pro rata ansvarlig	kr 10 634 070 kr 72 400 000	kr - kr 72 400 000	kr - kr -		KST KST	Oppsagt Løpende
Sum garantiansvar				kr 72 400 000	kr -			

Note 12 Bundne fond (§5-13a)

Bundne fond	Beholdning 01.01.2025	Avsetninger	Bruk av fond	Beholdning 31.12.2025
Bundne driftsfond				
Bundet selvkostfond avløp	kr 497 868	kr 4 695 167		kr 5 193 035
Bundet selvkostfond vann	kr -			kr -
Bundet selvkostfond renovasjon	kr 2 709 920	kr 521 712		kr 3 231 632
Bundet selvkostfond plansaker	kr 265 557		kr 265 557	kr -
Bundet selvkostfond Bygge- og eierseksjonssaker	kr -			kr -
Avsatt 2008	kr 1 229 658		kr -	kr 1 229 658
Testamentgave Helse 2016	kr 3 029 718			kr 3 029 718
Eiendom og tomtsalg				
Næringsfond	kr 950 000			kr 950 000
Øremerkede tilskudd diverse	kr 7 423 533		kr 882 432	kr 6 541 101
Lokal kulturell skolesekk	kr 226 553	kr 126 794	kr 117 112	kr 236 235
Kulturminneplan	kr 180 894		kr 42 219	kr 138 675
Våler Ungdomsskole Røremidler	kr 107 217		kr 51 107	kr 56 110
Styrke norsk språklig innsats	kr 293 258	kr 316 111	kr 355 920	kr 253 449
Kompetanseløftet	kr 210 399		kr 157 734	kr 52 665
Tillitsreformen	kr 173 164		kr 106 264	kr 66 900
Oppfølingsordningen	kr 449 206	kr 450 000	kr 278 920	kr 620 286
Toppet bemanning i barnehagen	kr -	kr 260 412		kr 260 412
Smart læringsnettverk	kr -	kr 450 000		kr 450 000
Smart fosterhjemprosjekt	kr -	kr 450 000		kr 450 000
ACT team	kr 3 000 000		kr 1 469 276	kr 1 530 724
ALIS - nasjonal ALIS og veiledning	kr -	kr 663 540	kr 562 574	kr 100 966
Kompetanse og tjenesteutvikling	kr -	kr 852 280	kr 3 650	kr 848 630
Sum	kr 16 106 254	kr 7 270 196	kr 2 257 265	kr 20 175 144
Bundne investeringsfond				
Eiendom- og tomtsalg Våler kommune	kr 5 244 267		kr 1 127 747	kr 4 116 520
Ekstraord.mottatt avdrag av startlån	kr 9 730 077		kr 6 303 496	kr 3 426 581
Avsatt til delfinansiering av ny ungdomsskole	kr -			kr -
Avsetning for tap på krav	kr 80 000			kr 80 000
Sum	kr 15 054 344	kr -	kr 7 431 243	kr 7 623 101

Note 13 Selvkostområder (§ 5-13b)

Beregning av gebyrfinansierte selvkosttjenester Retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester fastslår at gebyr for henholdsvis pålagt feiing, renovasjon samt vann og avløp innenfor en periode på 5 år skal dekke beregnet selvkost. Mer- eller mindreinntekt i forhold til beregnet selvkost skal justeres mot et selvkostfond.

Våler kommune har i 2025 bokført Våler kommunes andel av fond som er ført hos Movar IKS. Fond til gode er ført som kortsiktig gjeld.

I tabellen vises inntekter utover selvkost som positive tall.

	Resultat		2025	Årets dekningsgrad i % ¹⁾	Vedtatt dekningsgrad i %	Balansen 2025	
	Inntekter	Kostnader	Over(+)/underskudd (-)			Avsetn(+)/bruk av (-) selvkostfond	Selvkostfond/fremførbart underskudd pr. 31.12 ²⁾
Renovasjon	12 928 338	12 536 800	391 538	103,1 %	100,0 %	521 713	3 231 632
Vann	7 276 893	12 682 139	-5 405 246	57,4 %	100,0 %	-5 645 112	-8 296 652
Avløp	18 677 851	14 268 875	4 408 976	130,9 %	100,0 %	4 537 122	5 193 036
Slam	1 264 385	1 436 341	-171 956	88,0 %	100,0 %	-175 808	-175 808
Feiing	1 637 964	1 634 886	3 078	100,2 %	100,0 %	-19 231	-518 747
Bygge- og eierseksj.saker	2 050 505	3 724 230	-1 673 725	55,1 %	0,0 %	0	0
Plansaker	227 800	1 068 651	-840 851	21,3 %	0,0 %	-265 557	0
Kart og oppmåling	1 236 920	1 883 132	-646 212	65,7 %	0,0 %	0	0

Note 14 Ytelser til ledende personer i kommunen (§5-13d)

Ytelser til ledende personer	Lønn og annen godtgjørelse	Godtgjørelse for andre verv	Tilleggs-godtgjørelse	Natural-ytelser
Kommunedirektør	1 767 314	0	0	0
Ordfører	1 093 479	0	0	0

Note 15 Godtgjørelse til revisor (§5-13e)

Kommunens revisor er Østre Viken kommunerevisjon IKS - ØKR

Godtgjørelse til revisor	Kommune-kassen
Revisjon	939 938
Rådgivning	0
Samlet godtgjørelse	939 938

Note 16 Konsolidert regnskap

Det foreligger ikke grunnlag for Våler kommune å presentere konsolidert årsregnskap.

Årsberetning 2025 Våler kommune

Sammendrag

Årsrapporten er kommunedirektørens melding til kommunestyret om siste års aktiviteter og behandles sammen med årsregnskapet. Dette er et viktig element i kommunens styringssystem.

I 2025 fikk Våler kommune et netto driftsresultat på minus 0,1%. Dette er bedre enn budsjettet, da det i budsjettet var lagt opp til et netto driftsresultat på minus 1,77 %. Det var budsjettet med netto driftsresultat på minus 11,7 mill. Resultatet ble netto driftsresultat på minus 1,2 mill. kroner. Det bemerkes også at selvkostområdet ligger inne i denne summen med 9,0 mill. kroner. Dette er et «lån» som skal tilbakeføres disposisjonsfondet i henhold til reglene om selvkostfond.

Kommunen har midler på fond, god likviditetsstyring samt økte renteinntekter som har virket positivt på resultatet.

Byggingen av skole- kultur og idrettsanleggene på Kirkebygden er nå ferdigstilt og er tatt i bruk. Dette vil bedre logistikken og vil medføre en enklere drift, blant annet ved at vi slipper å bruke buss for å gjennomføre idrettsfagene, skolekjøkken og svømmeundervisning.

Selve driften gikk med overskudd i 2025. Vi skal nå inn i en periode med økte finansielle kostnader. Dette medfører også høyere driftsutgifter.

I tillegg må vi regne med at vi får flere brukere som har behov for kommunale tjenester.

Våler er også blant de «skattesvake» kommunene i landet. På tross av at vi er en effektiv driftet kommune, er det nødvendig med ytterligere omstillinger og effektiviseringer for å få nødvendig handlingsrom i årene som kommer.

I løpet av 2025 ble det gjennomført flere prosjekter for å omstille og effektivisere driften ytterligere. Dette arbeidet vil fortsette også i 2026. Vi har satt sykefravær på dagsorden for å se på hva som skal til for å øke nærværet i organisasjonen.

Vår målsetting er at vi fortsatt skal tilby våre innbyggere trygge tjenester av god kvalitet.

Fortsatt økonomisk balanse og økt handlefrihet er viktig for Våler kommune. Viten om at kommune-Norge må omstille seg på mange områder er fortsatt til stede.

Våler, mars 2026

Ivar Nævra
kommunedirektør

Sentrale poster

Kommunedirektørens vurdering

Resultatet for 2025 viser at vi legger frem et regnskap med tilnærmet balanse. Netto driftsresultat er negativt med 0,1 %. Dette er bedre enn revidert budsjett som er et netto driftsresultat minus 1,77 %.

Det bemerkes at i summen ligger også negativt selvkostfond og premieavvik. I forhold til selvkost så er dette et «lån» fra kommunen disposisjonsfond på om lag 9,0 mill. kroner som skal tilbakeføres i henhold til reglene for selvkostregnskap.

Det er gjort en betydelig innsats for å redusere innkjøp og kjøp av tjenester spesielt innenfor barnevern og pleie- og omsorgstjenestene. Flere tjenestemottakere som vi tidligere kjøpte institusjonsplasser for i andre kommuner, har vi nå hentet hjem.

Etter flere år med utgiftsvekst ser vi positive effekter ved at blant annet barnevernet i 2025 holdt seg innenfor sine tildelte rammer. Også pleie- og omsorgstjenestene har redusert sine kostnader.

At Våler kommune er en attraktiv bo-kommune, er positivt. Imidlertid gir også veksten oss noen utfordringer i form av nye innbyggere hvor enkelte til dels har store hjelpebehov.

Kommunestyret har vedtatt flere økonomiske måltall:

- Gjelden skal ikke overstige 100 % av sum driftsinntekter
- Handlingsregel om at kapitalutgiftene ikke bør overstige 6 % av frie inntekter
- Netto driftsresultat: 1,8 % av sum driftsinntekter over tid.
- Disposisjonsfondet bør være på 8 % av sum driftsinntekter

Resultatene våre tilsier at gjelden er på 110 %, noe som skyldes utbyggingen av skole, kultur- og idrettsanlegg på Kirkebygden. Netto driftsresultat er under anbefalt nivå. Imidlertid har vi god likviditet og et disposisjonsfond på 12,7 %.

Utbyggingene av skoler og idrettsanlegg som nå er ferdigstilt, har vært helt nødvendig. Vi har hatt en høy innflytting over flere år uten at den tekniske og sosiale infrastrukturen har fulgt med. Kapasiteten har vært sprengt og vi vet at det er svært mange som ønsker å bygge og bo i kommunen vår også fremover.

Kommunens gjeld, og dermed også økte kapitalutgifter vil kommunen ha i noen år fremover. Økte renter og avdrag må det tas høyde for i de fremtidige budsjettene.

For å kunne håndtere den økte utbyggingen og de økte utgiftene som følger av dette, er det nødvendig at kommunen fortsatt har stort fokus på digitalisering og effektivisering i en situasjon hvor vi fra før er en effektiv drevet «lavinntektskommune». Dette er krevende.

Utskifting og forbedring av kommunens vann- og kloakk anlegg har det vært nødvendig å forsere i 2025. Det har vært noen uønskede brudd og vannlekkasjer som vi akutt har måtte rette. Arbeidet med utskifting av gamle rør samt sørge for å få til redundans er et arbeid som er påbegynt og som vil fortsette i 2026.

Beredskap har fått en større plass i kommunens hverdag de siste årene. Den generelle utryggheten og kriger i verden påvirker også oss. Den økte trusselen mot kommunen som organisasjon i form av økt trussel mot IKT systemene våre, gjør at vi må tenke beredskap i et videre perspektiv. Dette har medført at vi må bruke mer ressurser på å sikre våre data en tidligere.

Frivilligheten i Våler er stor og en betydelig ressurs. Å gi frivilligheten gode rammevilkår vil derfor være svært viktig i årene som kommer.

Ivar Nævra

kommunedirektør

Politisk organisering:

Den politiske styringsstrukturen i Våler kommune følger formannskapsmodellen. Det innebærer at saker skal forberedes av formannskapet før det legges frem for endelig vedtak i kommunestyret. Formannskapets partimessige sammensetning er proporsjonal til forhold til partienes representasjon i kommunestyret.

KOMMUNESTYRET

Kommunestyret er kommunens øverste politiske beslutningsorgan. I Våler består kommunestyret av 21 representanter. Det er kommunestyret som fatter vedtak på vegne av kommunen så langt ikke annet følger av lov eller delegeringsvedtak.

FORMANNSKAPET

Formannskapets medlemmer – inkludert ordfører – velges av og blant representantene i kommunestyret. Formannskapets oppgave er blant annet å gi innstilling i de saker som skal behandles i kommunestyret, samt fatte vedtak i de saker hvor kommunestyret har delegert beslutningsmyndighet. Formannskapet utgjør også kommunens overordnede plan- og økonomiutvalg. Formannskapet i Våler består av 7 medlemmer.

HOVEDUTVALG

Våler kommune har to hovedutvalg: Planutvalget samt Helse- og oppvekstutvalget.

DEMOGRAFISKE INTERESSERÅD

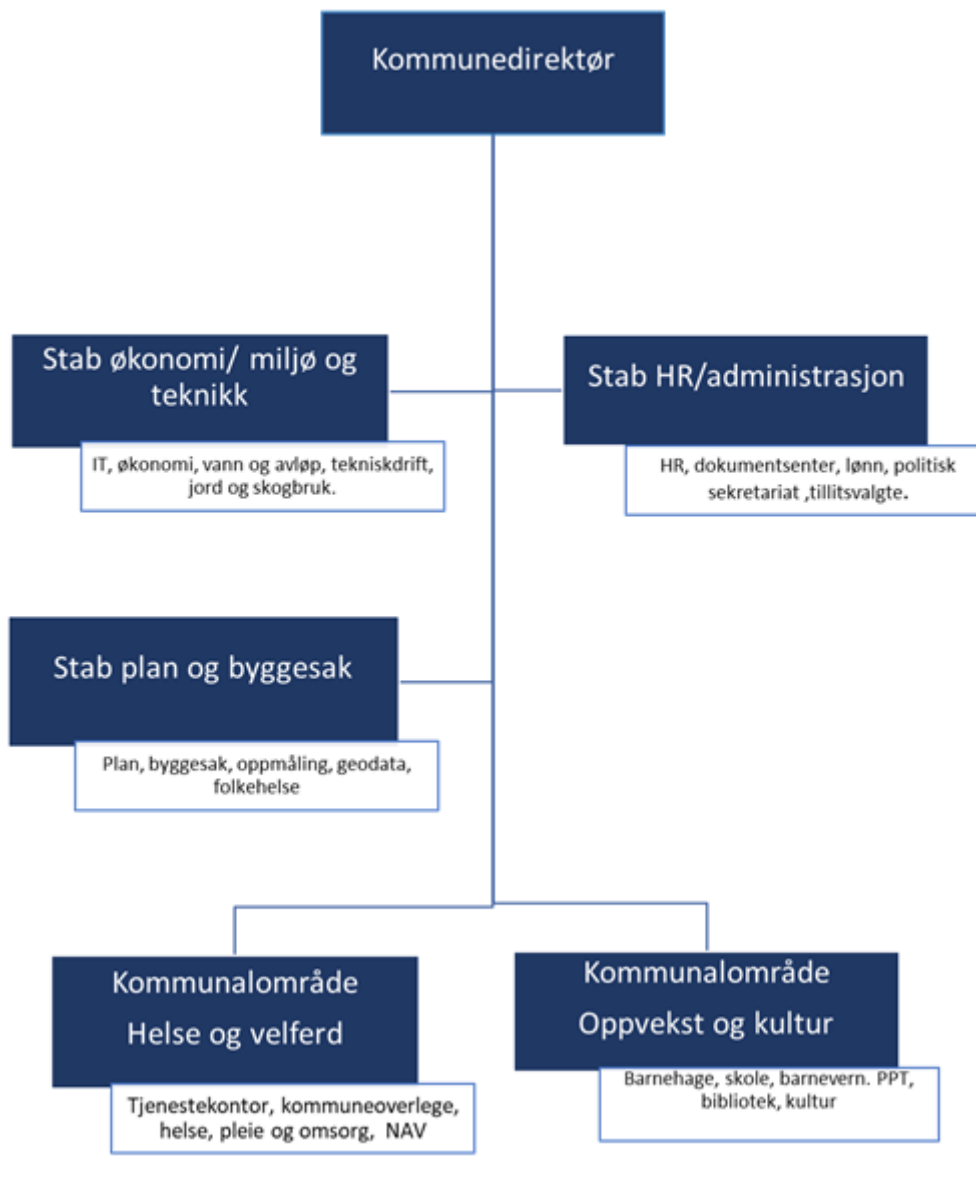
Eldreråd, Råd for mennesker med nedsatt funksjonsevne samt Ungdomsrådet, er medvirkningsorgan som skal sikre interessene til de særskilte demografiske gruppene rådene representerer

KONTROLLUTVALGET

Kontrollutvalget er kommunestyrets eget kontroll- og tilsynsorgan. Utvalget skal påse at kommunen forvalter sine tjenester i tråd med kommunestyrets intensjoner og vedtak, og i henhold til lov, forskrifter og statlige føringer. Kontrollutvalget velges av kommunestyret etter nærmere regler fastsatt i forskrift.

Administrativ organisering:

Våler kommune var i 2026 administrativt organisert med to beslutningsnivåer med kommunedirektør, kommunal-/stabssjefer og virksomhetsledere.

Økonomisk analyse

Økonomisk handlingsrom er avgjørende for å kunne opprettholde og videreutvikle tjenestetilbudet til kommunens innbyggere. God økonomistyring og vedtatte handlingsregler for driftsbudsjett, investeringer og finansforvaltning skal sikre et godt økonomisk handlingsrom og en bærekraftig økonomi. Dette innebærer at vi skal:

- Tilpasse driften til de økonomiske rammebetingelsene, budsjett og mål for netto driftsresultat
- Tilpasse investeringsnivået til aktuelt handlingsrom for investeringer
- Styre belastning av lånegjeld, rente- og avdragsbelastning
- Avsette eller holde tilstrekkelige midler til bufferkapital for å kunne ta svingninger i finansmarkedet.

Det er viktig at budsjettprosessen blir så god som mulig. Det er der grunnlaget legges i vurderinger av forventede (skatte)inntekter, det defineres mål for drift og utvikling, og den operative og finansielle risikoen besluttes. Det er et mål for administrasjonen å sette både kommunalområdene og de folkevalgte i bedre stand til å styre effektivt gjennom året. Dette må skje ved at behov, planer, oversikter, analyser, prognoser, alternative veivalg og resultater blir fulgt opp tettere og mer presis. En effektiv sentral økonomifunksjon, sammen med et effektivt samspill ut i alle virksomhetene er en forutsetning.

Driftsregnskapet

Våler kommunes regnskap for driftsområdene viser et merforbruk på 34,3 mill. sammenlignet med regulert budsjett. Årsakene til merforbruket skyldes blant annet premieavvikler på kr. 28,0 mill. pluss arbeidsgiveravgift kr. 3,96 mill. totalt kr. 31.96 mill. Hensyntar en dette så viser resultatet tilnærmet budsjettbalanse.

Som det fremkommer nedenfor, viser regnskapet vesentlige ulikheter (mindre-/merforbruk) internt mellom stabene, oppvekst og kultur, miljø og teknikk og helse og velferd.

Analyser og budsjettarbeid framover blir viktige instrumenter for å lykkes.

Bevilgningsoversikt – Driftsregnskapet (§5-4):

	Regnskap 2025	Reg. budsjett 2025	Oppr.budsj 2025	Regnskap 2024
1 Rammetilskudd	267 697 308	254 488 000	252 908 000	244 131 078
2 Inntekts- og formueskatt	211 665 601	221 000 000	221 000 000	186 248 500
3 Eiendomsskatt	19 039 686	18 500 000	18 500 000	15 230 713
4 Andre generelle driftsinntekter	54 656 219	27 147 910	10 000 000	52 020 975
5 Sum generelle driftsinntekter	553 058 814	521 135 910	502 408 000	497 631 266
6 Sum bevilgninger drift, netto	514 117 982	489 877 665	452 418 222	491 772 296
7 Avskrivninger	26 545 654	24 936 000	24 936 000	21 658 075
8 Sum netto driftsutgifter	540 663 636	514 813 665	477 354 222	513 430 371
9 Brutto driftsresultat	12 395 179	6 322 245	25 053 778	-15 799 105
10 Renteinntekter	9 575 901	5 000 406	5 000 406	13 032 674
11 Utbytter	1 837 336	2 000 000	2 000 000	5 500 078
12 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	37		0	
13 Renteutgifter	30 653 109	32 000 000	32 000 000	9 796 488
14 Avdrag på lån	20 948 103	18 000 000	18 000 000	12 808 996
15 Netto finansutgifter	-40 187 938	-42 999 594	-42 999 594	-4 072 732
16 Motpost avskrivninger	26 545 654	24 936 000	24 936 000	21 658 075
17 Netto driftsresultat	-1 247 106	-11 741 349	6 990 184	1 786 238
Disponering eller dekning av netto driftsresultat				
18 Overføring til investering				
19 Avsetninger til bundne driftsfond	11 757 980	54 000	54 000	7 960 671
20 Bruk av bundne fond	-7 689 090	-9 867 533	-2 444 000	-6 729 741
21 Avsetninger til disposisjonsfond	7 284 004	10 672 184		5 400 000
22 Bruk av disposisjonsfond	-12 600 000	-12 600 000	9 380 184	-4 844 692
23 Dekning av tidligere års merforbruk				
24 Sum disponeringer eller dekninger av netto driftsresultat	-1 247 106	-11 741 349	6 990 184	1 786 238
25 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0

Fullstendige regnskapsskjemaer og økonomiske oversikter er å finne i regnskapsdokumentet.

Sum frie disponible inntekter ble ca.4,4 mill. høyere enn justert budsjett. Skatteinntektene ble ca.8,7 mill. lavere enn justert budsjett, mens rammetilskuddet ble ca. 13,2 mill. høyere enn justert budsjett og skyldte i hovedsak økt inntektsutjevning med ca. 5,9 mill. Den økte inntektsutjevningen skyldes at Våler kommune har lav skatteinngang og endte på 81 % av landsgjennomsnittet på 100 %. Andre generelle inntekter ble ca. 27,5 mill. høyere enn budsjettet og skyldes i hovedsak statstilskudd knyttet til flyktninger.

Netto finansutgifter ble ca. 3,1 mill. lavere enn justert budsjett. Renter og avdrag på lån ble ca. 1,6 mill. høyere enn justert budsjett og skyldes i hovedsak byggelånsrente nye skoler som er belastet investeringsbudsjettet. Renteinntekter og utbytte ble ca. 4,7 mill. høyere enn justert budsjett og skyldes høyere renteinntekter med 4,8 mill.

Hovedoversikt drift (§5-6)

	Regnskap 2025	Reg- budsjett 2025	Oppr.budsj 2025	Regnskap 2024
1 Rammetilskudd	267 697 308	254 488 000	252 908 000	244 131 078
2 Inntekts- og formueskatt	211 665 601	221 000 000	221 000 000	186 248 500
3 Eiendomsskatt	19 039 686	18 500 000	18 500 000	15 230 713
4 Andre skatteinntekter				
5 Andre overføringer og tilskudd fra staten	54 656 219	27 147 910	27 147 910	52 020 975
6 Overføringer og tilskudd fra andre	84 383 869	70 074 954	70 074 954	80 894 532
7 Brukerbetalinger	13 240 980	12 293 254	13 193 254	14 665 681
8 Salgs- og leieinntekter	58 357 902	58 901 524	58 901 524	48 001 760
9 Sum driftsinntekter	709 041 565	662 405 642	661 725 642	641 193 240
10 Lønnsutgifter	329 215 193	313 593 709	300 993 709	307 606 551
11 Sosiale utgifter	85 793 499	97 951 629	99 243 629	72 420 988
12 Kjøp av varer og tjenester	225 416 428	196 017 814	187 914 281	225 591 564
13 Overføringer og tilskudd til andre	29 675 612	23 584 245	23 584 245	29 715 166
14 Avskrivninger	26 545 654	24 936 000	24 936 000	21 658 075
15 Sum driftsutgifter	696 646 386	656 083 397	636 671 864	656 992 344
16 Brutto driftsresultat	12 395 179	6 322 245	25 053 778	-15 799 105
17 Renteinntekter	9 575 901	5 000 406	5 000 406	13 032 673
18 Utbytter	1 837 336	2 000 000	2 000 000	5 500 078
19 Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	37			
20 Renteutgifter	30 653 109	32 000 000	32 000 000	9 796 488
21 Avdrag på lån	20 948 103	18 000 000	18 000 000	12 808 995
22 Netto finansutgifter	-40 187 938	-42 999 594	-42 999 594	-4 072 732
23 Motpost avskrivninger	26 545 654	24 936 000	24 936 000	21 658 075
24 Netto driftsresultat	-1 247 106	-11 741 349	6 990 184	1 786 238
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:				
25 Overføring til investering				0
26 Avsetninger til bundne driftsfond	11 757 980	54 000	54 000	7 960 671
27 Bruk av bundne fond	-7 689 090	-9 867 533	-2 444 000	-6 729 741
28 Avsetninger til disposisjonsfond	7 284 004	10 672 184	9 380 184	5 400 000
29 Bruk av disposisjonsfond	-12 600 000	-12 600 000		-4 844 692
30 Dekning av tidligere års merforbruk				
31 Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-1 247 106	-11 741 349	6 990 184	1 786 238
32 Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)				

Hovedoversikt drift viser at driftsutgiftene og driftsinntektene økte like mye. Driftsutgiftene viser at det er brukt ca. 40,6 mill. mer enn justert budsjett. Hovedårsaken er kostnader til kjøp av BPA (brukerstyrt personlig assistanse), endring i forbindelse med kjøp av fagsystemer hvor en har gått fra å eie systemene til å leie fagsystemene (skybasert), økte kostnader til assistenter i skolene og økte utgifter på Barnevernstjenester. Driftsinntektene viser en høyere inntekt på 46,6 mill. i forhold til justert budsjett. Hovedårsaken er økte rammetilskudd (inkl. inntektsutjevning) med 13,1 mill., økte tilskudd som skyldes innvandring fra Ukraina etc. med 27,5 mill. Netto driftsresultat ble minus 1,2 mill. som er minus 0,18 %.

Større avvik fra budsjett skyldes følgende poster:

Overføringer og tilskudd fra staten som har et avvik på 36,2 mill. og skyldes i hovedsak tilskudd flyktninger.

Kjøp av varer og tjenester som har et avvik på 29,4 mill. og skyldes i hovedsak kostnader til kjøp av BPA (brukerstyrt personlig assistanse), kostnader til overføring av IT-drift til Ikomm, endring i forbindelse

med kjøp av fagsystemer hvor en har gått fra å eie systemene til å leie fagsystemene (skybasert), økte kostnader til assistenter i skolene og økte kostnader til barnevernstjenesten.

Overføring og tilskudd fra andre som har et avvik på kr.6,1 mill. og skyldes i hovedsak økt mva. komp grunnet høyere utgifter til kjøp av varer og tjenester og høyere sykelønnsrefusjon enn forutsatt.

Premieavviket for 2025 ble 32,0 mill. inkl. arbeidsgiveravgift. Reglene for regnskapsføring av pensjoner i kommuneregnskapet skjer etter § 3-5 i regnskapsforskriften. Amortisering av premieavviket kan skje på to måter, enten direkte resultatføring jf. regnskapsforskriftens § 3-5 3. ledd 1. punktum, eller amortisering av premieavviket over gjennomsnittlig gjenværende opptjeningstid hvor 1/7 av årets premieavvik føres til inntekt eller utgift fra og med årsregnskapet for påfølgende år og frem til avviket er eliminert. Våler kommune benytter muligheten for amortisering over 7 år.

Netto driftsresultat utgjør minus 0,14 % av sum driftsinntekter. Dette ble et bedre resultat enn justert budsjett 2025 på minus 1,77 %. Teknisk beregningsutvalgs anbefaling for en sunn kommuneøkonomi er et resultat på minimum pluss 1,75 %. I kommunestyrets vedtak sak 77/20 den 10. desember 2021 ble det vedtatt at netto driftsresultat skal være pluss 1,8 % av sum driftsinntekter over tid.

Selvkostområder

Avløp: Gebyrregnskapet viser en kostnadsdekning på 131 %. Selvkostfondet er positivt med 5,2 mill.

Vann: Gebyrregnskapet viser en kostnadsdekning på 57 %. Selvkostfondet er negativt med 8,3 mill.

Renovasjon: Gebyrregnskapet viser en kostnadsdekning på 103 %. Selvkostfondet er positivt med 3,2 mill.

Slam: Gebyrregnskapet viser en kostnadsdekning på 88,0 %. Selvkostfondet er negativt med 0,18 mill.

Feiing: Gebyrregnskapet viser en kostnadsdekning på 100 %. Selvkostfondet er negativt med 0,5 mill.

Plansaker: Selvkostberegning for 2025 viser en kostnadsdekning på 21 %. og at det er subsidiert med 0,6 mill.

Bygge- og eierseksjoneringsaker: Selvkostberegning for 2025 viser en kostnadsdekning på 55 % og at det er subsidiert med 1,8 mill.

Kart og oppmåling: Selvkostberegning for 2025 viser en kostnadsdekning på 66% og at det er subsidiert med 0,6 mill.

Bevilgningsoversikt – Investering (§5-5)

Bevilgningsoversikt - Investering (§5-5)				
	Regnskap 2025	Reg. budsjett 2025	Oppr.budsj 2025	Regnskap 2024
1 Investering i varige anleggsmidler	388 667 282	475 195 100	377 700 000	511 544 470
2 Tilskudd til andres investeringer	806 803	100 000	0	618 074
3 Investering i aksjer og andeler i selskaper	1 125 587	1 050 000	1 050 000	1 066 850
4 Utlån av egne midler				
5 Avdrag på lån				
6 Sum investeringsutgifter	390 599 672	476 345 100	378 750 000	513 229 394
7 Kompensasjon for merverdiavgift	68 872 576	79 034 620	68 000 000	90 105 686
8 Tilskudd fra andre	420 149	20 000 000	20 000 000	30 792 438
9 Salg av varige driftsmidler				6 783 742
10 Salg av finansielle anleggsmidler				
11 Utdeling fra selskaper				
12 Mottatte avdrag på utlån av egne midler				
13 Bruk av lån	301 125 236	372 768 580	289 700 000	319 367 963
14 Sum investeringsinntekter	370 417 961	471 803 200	377 700 000	447 049 829
15 Videreutlån	29 022 221	34 730 000	25 000 000	37 228 480
16 Bruk av lån til videreutlån	19 292 144	25 000 000	25 000 000	37 228 480
17 Avdrag på lån til videreutlån	3 616 624	2 700 000	2 700 000	2 294 534
18 Mottatt avdrag på videreutlån	7 043 204	2 700 000	2 700 000	8 997 649
19 Netto utgifter videreutlån	6 303 496	9 730 000	0	-6 703 115
20 Overføring fra drift				
21 Avsetninger til bundne investeringsfond	3 426 580			17 883 391
22 Bruk av bundne investeringsfond	-10 857 824	-13 221 900	0	-94 120 244
23 Avsetninger til ubundet investeringsfond				
24 Bruk av ubundet investeringsfond	2 160	-1 050 000	-1 050 000	
25 Dekning av tidligere års udekket beløp				16 760 403
26 Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-7 429 084	-14 271 900	-1 050 000	-59 476 450
27 Fremført til inndekning i senere år (udekket beløp)	19 056 124	0	0	-0

Detaljerte regnskapstall for de enkelte prosjekter er å finne i regnskapsdokumentene.

Bevilgningsoversikt – Investering viser at det ble investert for ca. 85,7 mill. mindre enn regulert budsjett.

De prosjektene med de største avvikene er følgende prosjekter:

Prosjekt bygging av nye skoler Kirkebygden består av 3 prosjekter (1205,1230 og 1231) og viser et mindreforbruk totalt på 8,5 mill. Nye skoler ble overtatt i 2025 og en er i slutfasen for prosjektet.

Prosjekt Strategisk eiendomskjøp viser et mindreforbruk på 22,5 mill. Årsaken er at det ikke var eiendommer i 2025 som Våler kommune anså som strategisk å kjøpe.

Prosjekt kjøp av bolig leie til eie viser et mindreforbruk på 4,4 mill. Årsaken er at det ikke var eiendommer i 2025 som Våler kommune anså å kjøpe.

Prosjekt Vann Kirkebygden viser et mindreforbruk på 21,0 mill. Dette er et løpende prosjekt og i 2025 er det brukt til fornying av ledningsnettet i Kirkebygden.

Prosjekt bygging nytt renseanlegg Svinndal viser et mindreforbruk på 18,8 mill. Byggingen vil bli ferdigstilt i 2026.

Informasjon om større budsjettavvik:

Tilskudd til andre investeringer viser at det er 0,6 mill. høyere enn budsjettet og skyldes overtakelse av ny veier i henhold til inngåtte justeringsavtaler.

Kompensasjon for merverdiavgift viser et avvik på kr. 10,2 mill. som skyldes i hovedsak periodeavvik.

Tilskudd fra andre viser et avvik på kr. 19,6 mill. og skyldes i hovedsak budsjettet mottak av spillemidler til bygging av nye skoler.

Det er brukt 19,1 mill. mere i lån enn det som er trukket fra Kommunalbanken. Differansen er dekt opp av egen likviditet. Dette blir rettet opp i 2026.

Balanseregnskapet

	Regnskap 2025	Regnskap 2024
EIENDELER		
A. Anleggsmidler (note 3)	2 202 009 303	1 709 622 784
I. Varige driftsmidler	1 402 245 947	1 042 366 901
Faste eiendommer og anlegg	1 336 789 758	1 006 976 256
Utstyr, maskiner og transportmidler	65 456 188	35 390 645
II Finsielle anleggsmidler	129 378 490	106 263 003
Aksjer og andeler (note 4)	17 001 959	15 876 372
Obligasjoner		
Utlån (note 5)	112 376 531	90 386 631
III Immaterielle eiendeler	-	-
IV Pensjonsmidler	670 384 866	560 992 880
B. Omløpsmidler	236 582 061	268 606 347
I. Banksinnskudd og kontanter	91 777 726	144 769 420
II. Finansielle omløpsmidler	-	-
Aksjer og andeler	-	-
Obligasjoner	-	-
Sertifikater	-	-
Derivater	-	-
III. Kortsiktige fordringer	144 804 334	123 836 927
Kundefordringer	51 752 578	43 623 254
Andre kortsiktige fordringer	14 467 588	25 046 951
Premieavvik	78 584 168	55 166 721
Sum eiendeler	2 438 591 363	1 978 229 132
EGENKAPITAL OG GJELD		
C. Egenkapital	-598 737 885	-513 503 505
I. Egenkapital drift	-110 540 039	-111 787 144
Disposisjonsfond	-90 364 894	-95 680 889
Bundne driftsfond (note 12)	-20 175 145	-16 106 255
II. Egenkapital Investering	11 433 023	-15 054 344
Ubundet investeringsfond	0	0
Bundne investeringsfond (note 12)	-7 623 101	-15 054 344
Udekket beløp i investeringsregnskapet	19 056 124	-
III. Annen egenkapital	-499 630 870	-386 662 016
Kapitalkonto (note 2)	-496 834 923	-383 866 070
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapital drift	-	-
Prinsippendringer som påvirker arbeidskapital investering	-2 795 946	-2 795 946
D. Langsiktig gjeld	-1 685 058 699	-1 316 233 166
I. Lån	-1 027 185 118	-742 049 845
Gjeld til kredittinstitusjoner (note 8)	-1 027 185 118	-742 049 845
Obligasjonslån		
Sertifikatlån		
II. Pensjonsforpliktelse (note 10)	-657 873 581	-574 183 321
E. Kortsiktig gjeld	-154 794 779	-148 492 462
I. Kortsiktig gjeld		
Leverandørgjeld	-74 410 418	-78 133 958
Likviditetslån		
Derivater		
Annen kortsiktig gjeld	-80 384 361	-70 358 504
Premieavvik	0	0
Sum egenkapital og gjeld	-2 438 591 363	-1 978 229 132
F. Memorialkonti	0	0
I. Ubrukte lånemidler	479 376	11 196 756
II. Andre memorialkonti	25 809 486	700 698
III. Motkonto for memorialkontiene	-26 288 861	-11 897 454

Disposisjonsfondet kan fritt brukes til dekning av utgifter i både drifts- og investeringsregnskapet.

Ubundne investeringsfond kan fritt brukes til å dekke utgifter i investeringsregnskapet, mens de bundne fondene per definisjon er midler som er pliktig avsatt til bestemte øremerkede formål i drifts- og/eller investeringsregnskapet.

Arbeidskapitalen er et vanlig brukt begrep for å uttrykke om det er tilstrekkelige midler til å dekke løpende forpliktelser. Den defineres som omløpsmidler minus kortsiktig gjeld. Problemet med arbeidskapitalen som uttrykk for kommunens likviditet, er at en del av omløpsmidlene er øremerket på en eller annen måte. Disse midlene er bundet opp, og kan derfor ikke benyttes fritt etter kommunens eget ønske. Dette gjelder for eksempel ubenyttede lånemidler og ulike bundne fondsmidler. Slike midler bør trekkes fra når arbeidskapitalen blir analysert. Den resterende «frie» delen av arbeidskapitalen er det vanlig å kalle arbeidskapitalens driftsdel eller grunnlikviditeten.

Kommunens likviditet varierer mye i løpet av året, og avhenger blant annet av hvor mye kommunen har innestående, samt inn- og utbetalingstidspunktene for inntekter og utgifter. Likviditeten er normalt best mot slutten av året og normalt dårligst i mai/juni, noe som i stor grad henger sammen med lav skatteinngang og utbetaling av feriepenger. Det er ikke vurdert hvor stor arbeidskapitalens driftsdel bør være.

Kommunens likviditet er meget bra, og det er dermed ikke behov for særskilte tiltak.

Finans- og gjeldsforvaltning

Våler kommunes økonomi- og finansreglement ble sist vedtatt av kommunestyret 23.10.2025 sak. 71/25.

Forvaltning av ledig likviditet og andre midler beregnet for driftsformål per 31.12.2025:

- Innskudd i kommunens hovedbankforbindelse DnB 91,8 mill.
- Renten på bankinnskudd per 31.12.2025 var 4,45%.
- Våler kommune med sin forvaltning tar ikke unødig stor finansiell risiko.
- Våler kommune har ingen lån som forfaller i de nærmeste 12 mnd.
- Det foreligger ingen avvik fra økonomi- og finansreglementet.

Langsiktig gjeld (§5-12)

	i hele tusen	
	2024	2025
Investeringslån (eks. selvkost)	552 433	783 485
Selvkostlån	91 310	129 010
Formidlingslån	98 307	114 690
Sum lån	742 050	1 027 185
Ubrukte lånemidler	11 197	478
Netto lånegjeld i % av sum driftsinntekter (gjeldsgrad)	86,2 %	110,5 %

Gjeldsgraden viser størrelsen på kommunens brutto lånegjeld sett i forhold til driftsinntektene. Da det er driftsinntektene som skal betjene gjelden, er det nyttig å se hvordan lånegjelden utvikler seg i forhold til driftsinntektene.

Ikke all lånegjeld tas med i beregningen av gjeldsgraden. Dette gjelder lån for å finansiere investeringer til selvkost (finanskostnadene på dette dekkes av vann- og avløpsgebyret), lån i Husbanken til videreutlånsordningen (en selvfinansierende ordning hvor kommunens låntakere er forutsatt å betale det samme til kommunen som det kommunen må betale til Husbanken).

Kommunens lånegjeld som skal dekkes av driftsinntektene er ca. 783,5 mill.

Netto lånegjeld i prosent av driftsinntektene (gjeldsgraden) var i 2025 høyere enn 2024 og dette skyldes i hovedsak bygging av nye skoler.

Kommunens garantiansvar

Våler kommune har garantert for lån til andre per 31.12.2025 er garantiansvaret på totalt 72,4 mill. som er garanti for lån til Movar IKS.

Styring og kontroll

Internkontroll

Våler kommune har fortsatt et sterkt fokus på å sikre en helhetlig og gjennomgående internkontroll i hele organisasjonen. Etter innføringen av internkontrollsystemet Compilo i 2022 har målet i 2025 vært å videreutvikle bruken av systemet slik at det fungerer som et praktisk og tilgjengelig verktøy for alle enheter i kommunen.

Systemet benyttes i dag til avviksmeldinger, dokumentstyring, risikovurderinger, kontroller, evalueringer og internkontrollrapportering. Gjennom mer systematisk bruk av Compilo har organisasjonen fått bedre oversikt, tydeligere prosesser og mer enhetlig praksis på tvers av kommunalområdene. Dette gjør oss bedre i stand til å følge opp internkontrollen løpende og sikre at krav etterlevs på en strukturert og etterprøvable måte.

Etisk standard og kontroll

Våler kommune legger stor vekt på å sikre en tydelig og felles etisk praksis i hele organisasjonen. De etiske retningslinjene beskriver hvilke forventninger som gjelder for ansatte og folkevalgte, og skal bidra til å sikre åpenhet, integritet og god forvaltningsskikk i alle deler av kommunens virksomhet.

Retningslinjene understreker plikten til å arbeide for fellesskapets beste, og til å opptre i tråd med lover, regler, verdigrunnlag og politiske vedtak. De støtter også opp under god rolleforståelse og profesjonell adferd i møte med innbyggere, kollegaer og samarbeidspartnere.

Etisk bevissthet inngår som en naturlig del av kommunens internkontroll, og det legges vekt på at retningslinjene skal være godt kjent, lett tilgjengelige og en del av hverdagspraksisen i organisasjonen.

Likestilling og diskriminering

Ved utgangen av 2025 hadde totalt 656 personer, 513 kvinner og 141 menn et ansettelsesforhold i Våler kommune. Dette utgjør 458 årsverk.

Faste ansatt: 465 hvor av 70% er i 100% stilling

Vikarer/engasjement: 39

Avlastere: 9

Timelønnede: 130

Ansatt på pensjonist vilkår: 6

Likestilling og kjønnsbalanse

Kvinneandelen blant ansatte i Våler kommune er 78,2 prosent, noe som innebærer at menn er underrepresentert i de fleste virksomheter. Denne kjønnsfordelingen samsvarer med situasjonen i kommunesektoren nasjonalt, der mange av utdanningsløpene som leder til kommunale yrker i hovedsak rekrutterer kvinner. Et mer balansert forhold mellom kjønnene vurderes som positivt for arbeidsmiljøet, og kommunen ønsker derfor økt rekruttering av menn, særlig innen helse, barnehager og skole.

Våler kommune arbeider også for en god kjønnsbalanse i ledende stillinger, innenfor rammene av likestillingslovgivningen og gjeldende tariffavtaler. I 2025 bestod den samlede ledergruppen – kommunedirektørens ledergruppe, virksomhetsledere og avdelingsledere – av 29 kvinner og 9 menn.

Lønnsstatistikken for fast- og timelønnte viser fortsatt at menn i gjennomsnitt har høyere månedsfortjeneste enn kvinner. Dette henger i stor grad sammen med at flere kvinner arbeider i stillinger innen assistent- og fagarbeidergruppene. Kommunen praktiserer lik lønn for samme stilling, uavhengig av kjønn.

Kvinneandelen blant ansatte i Våler kommune er 78,2 prosent, noe som innebærer at menn er underrepresentert i de fleste virksomheter. Denne kjønnsfordelingen samsvarer med situasjonen i kommunesektoren nasjonalt, der mange av utdanningsløpene som leder til kommunale yrker i hovedsak rekrutterer kvinner. Et mer balansert forhold mellom kjønnene vurderes som positivt for arbeidsmiljøet, og kommunen ønsker derfor økt rekruttering av menn, særlig innen helse, barnehager og skole.

Våler kommune arbeider også for en god kjønnsbalanse i ledende stillinger, innenfor rammene av likestillingslovgivningen og gjeldende tariffavtaler. I 2025 bestod den samlede ledergruppen – kommunedirektørens ledergruppe, virksomhetsledere og avdelingsledere – av 29 kvinner og 9 menn.

Lønnsstatistikken for fast- og timelønnte viser fortsatt at menn i gjennomsnitt har høyere månedsfortjeneste enn kvinner. Dette henger i stor grad sammen med at flere kvinner arbeider i stillinger innen assistent- og fagarbeidergruppene. Kommunen praktiserer lik lønn for samme stilling, uavhengig av kjønn.

Gjennomsnittslønn menn: kr 605.873,-

Gjennomsnittslønn kvinner: kr 574.425,-

Lærlinger

Våler kommune hadde totalt 7 lærlinger ved årsskiftet, 1 på FDV, 1 på sykehjemmet, 4 i barnehage og 1 i skole. I tillegg hadde vi 2 personer inne gjennom menn i helse

HMS – sykefravær

Tallene (egenmeldt og legemeldt) viser en positiv utvikling i sykefraværet i kommunen:

ÅR	1.Tertial	2.Tertial	3.Tertial	01.01 – 01.08	Kalenderår
2023	10,7 %	7,8 %	11,8 %	9,6 %	9,9 %
2024	13,3 %	10,1 %	12,3 %	12 %	11,9 %
2025	11,7 %	7,9 %	9,6 %	10,1 %	9,7 %

Totalt sykefravær i 2025 var 9,7 %. Totalt sykefravær i 2024 var 11,9 %. Det er en positiv nedgang fra 2024 på 2,2% prosentpoeng. Sykefraværet kan i all hovedsak knyttes til langtidsfravær da egenmeldt fravær er 1,5% .

Det er mye som tyder på at tiltakene i nærværprosjektet har bidratt til denne nedgangen. Etter en topp i 2024 ser vi en reduksjon på ca. 2,2 prosentpoeng tilsvarende omtrent 18 % nedgang.

Sammenlignet med nasjonale tall, hvor sykefraværet har gått ned fra ca. 6,8 % til 6,5 % (en reduksjon på rundt 4–5 %), har vår kommune hatt en betydelig sterkere forbedring (*Kilde: SSB (Statistisk sentralbyrå) og NAVs sykefraværstatistikk*).

Kommunens eierskap

Kommunestyret har vedtatt en eierskapsmelding som er retningsgivende for utøvelse av kommunens eierskapsstrategi og politikk for de selskaper og samarbeider hvor kommune er deltaker.

Våler kommune har eierposter i og/eller deltar i følgende selskap og samarbeid:

- Østfold Energi AS
- KI Våler AS
- MOVAR IKS
- Driftsassistansen Viken IKS
- Norske skogindustrier ASA
- Krapfoss industrier AS
- Personalpartner AS (Tidl. Masvo AS)
- Østfold kommunerevisjon IKS
- Østfold kontrollutvalgsektretariat
- Østfold interkommunale arkivselskap IKS
- Biblioteksentralen
- Mosseregionens Næringsutvikling AS
- Østfoldforskning
- Østfoldlaboratoriet
- Ikomm AS

Sentrale inntekter

Beløp i 1000

	Rev. bud hiå. 2025	Regnskap hiå. 2025	Avvik i kr hiå.	Oppr. bud. 2025	Rev. bud. 2025	Avvik i kr
Frie disponible inntekter						
Rammetilskudd	-254 488	-267 697	13 209	-252 908	-254 488	13 209
Inntekts- og formuesskatt	-221 000	-211 666	-9 334	-221 000	-221 000	-9 334
Eiendomsskatt	-18 500	-19 040	540	-18 500	-18 500	540
Andre generelle driftsinntekter	-10 000	-22 577	12 577	-10 000	-10 000	12 577
Sum Frie disponible inntekter	-503 988	-520 979	16 991	-502 408	-503 988	16 991

Finansinntekter og -utgifter

Beløp i 1000

	Rev. bud hiå. 2025	Regnskap hiå. 2025	Avvik i kr hiå.	Oppr. bud. 2025	Rev. bud. 2025	Avvik i kr
Finansinntekter/-utgifter						
Renteinntekter	-5 000	-9 563	4 562	-5 000	-5 000	4 562
Utbytter	-2 000	-1 835	-165	-2 000	-2 000	-165
Renteutgifter	32 000	30 276	1 724	32 000	32 000	1 724
Avdrag på lån	18 000	20 948	-2 948	18 000	18 000	-2 948
Sum Finansinntekter/-utgifter	43 000	39 827	3 173	43 000	43 000	3 173

Investeringer

Status investeringsprosjekter

Ordinære investeringer

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett				Årets budsjett				
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Total prognose	Avvik totalprognose	Rev. bud.	Ikke vedtatte bud.endr.	Årsbud. inkl. ikke vedtatte bud.endr.	Regnskap hiå. årsprognose	Avvik
Finansområdet									
Kjøp av aksjer og KLP innskudd	-	-	-	-	1 050	0	1 050	1 128	0
Sum - Finansområdet	0	0	0	0	1 050	0	1 050	1 128	0
Helse og Velferd									
Kjøp av bolig leie til eie	-	-	-	-	4 348	0	4 348	0	0
Velferdsteknologi	-	-	-	-	2 622	0	2 622	70	0
Sum - Helse og Velferd	0	0	0	0	6 970	0	6 970	70	0
Kommunedirektørens Stab									
Bygging av nye skole Kirkebygden	733 177	819 936	733 177	0	338 611	0	338 611	330 127	8 484
Strategisk eiendomskjøp	-	-	-	-	22 500	0	22 500	0	0
Sum - Kommunedirektørens Stab	733 177	819 936	733 177	0	361 111	0	361 111	330 127	8 484
Miljø og teknikk									
Energiøkonomiseringsprosjekter	-	-	-	-	11 749	0	11 749	13 421	0
Gang og sykkelvei fra Folkestad til Middagsåsen	-	-	-	-	987	0	987	2 556	0
Nye ladestasjoner - el-biler	-	-	-	-	247	0	247	41	0
Opparbeidelse/rehab Mellom Roos	2 250	1 211	2 250	0	2 250	0	2 250	1 211	1 039
Oppgradering kirkegård Våler kirke	-	-	-	-	1 038	0	1 038	225	0
Planlegging ny gymsal Våk barneskole	-	-	-	-	1 250	0	1 250	41	0
Rehabilitering kommunale bygg	-	-	-	-	4 963	0	4 963	4 313	0
Rehabilitering lysløype Kirkebygden	1 242	1 435	1 242	0	1 242	0	1 242	1 427	-185
Rehabilitering, veier og bruer	-	-	-	-	1 875	0	1 875	2 226	0
Utstyr, transportmidler	-	-	-	-	940	0	940	897	0
Utvikling av Bergtunet	0	619	0	0	0	0	0	619	-619
Sum - Miljø og teknikk	3 492	3 265	3 492	0	26 540	0	26 540	26 976	235
Oppsett mangler									
Justeringsrett mva	-	-	-	-	0	0	0	347	0
Justeringsrett mva Folkestad III	-	-	-	-	0	0	0	414	0
Sum - Oppsett mangler	0	0	0	0	0	0	0	761	0
Stab Økonomi/IT og miljø/teknikk									
IT, digitalisering, Utstyr	-	-	-	-	5 000	0	5 000	3 127	0
Sum - Stab Økonomi/IT og miljø/teknikk	0	0	0	0	5 000	0	5 000	3 127	0
Sum	736 669	823 201	736 669		400 671	0	400 671	362 188	8 719

Selvkost

Beløp i 1000

Investering	Totalbudsjett				Årets budsjett				
	Vedtatt totalt	Påløpt totalt	Total prognose	Avvik totalprognose	Rev. bud.	Ikke vedtatte bud.endr.	Årsbud. inkl. ikke vedtatte bud.endr.	Regnskap hiå. årsprognose	Avvik
Selvfinansierende VAR (selvkost)									
Bygging nytt renseanlegg	41 927	6 230	41 927	0	21 927	0	21 927	3 156	18 770
Oppgradering av avløpsinfrastruktur Svinndal	-	-	-	-	1 475	0	1 475	156	0
Rehab. Ledningsnett	-	-	-	-	10 148	0	10 148	7 479	0
Rehabilitering vannledinger/-nett	-	-	-	-	12 227	0	12 227	9 283	0
Rusvik	-	-	-	-	2 481	0	2 481	1 913	0
Vann Kirkebygden	-	-	-	-	27 416	0	27 416	6 426	0
Sum - Selvfinansierende VAR (selvkost)	41 927	6 230	41 927	0	75 674	0	75 674	28 414	18 770
Sum	41 927	6 230	41 927		75 674	0	75 674	28 414	18 770

Statustekst investeringer

Bygging av nye skole Kirkebygden

Våler kommune overtok U-skole med svømmeanlegg, bibliotek og kulturarena den 22. oktober 2025.

Bygging nytt renseanlegg

Bygging av nytt renseanlegg Svinndal: Detaljprosjektering er snart ferdigstilt. Det blir lagt ut på anbud i 2026. Byggmessig først deretter renseteknikk.

Energiøkonomiseringsprosjekter

Energiøkonomiseringsprosjektet: Skifte av varmesentraler på Våk barneskole og sykehjemmet startet i 2024 og er ferdigstilt i 2025. Arbeidet med utskifting av ledlamper i kommunens bygg er ferdigstilt.

Gang og sykkelvei fra Folkestad til Middagsåsen

Prosjektering på overordnet nivå er ferdig. Det er sendt søknad om godkjenning av gang-/sykkelbru til Vegdirektoratet og en venter på svar.

IT, digitalisering, Utstyr

IT, digitalisering, utstyr: Det er i 2025 også byttet ut gamle PC'er med nye. Det er i 2025 ferdigstilt oppgraderingen av Herredsstyresalen og AV-utstyr i salene.

Kjøp av bolig leie til eie

Det har ikke vært eiendommer i 2025 som en anså å kjøpe

Opparbeidelse/rehab Mellom Roos

Her oppgrader låven ved hjelp av elever fra U-skolen. Det er opparbeidet ny parkeringsplass. Det er kjøpt toaletter som er tatt i bruk.

Oppgradering kirkegård Våler kirke

Det er planlagt hva som skal gjøres og vil bli gjennomført første halvdel 2026.

Rehab. Ledningsnett

Arbeidet følger plan. Det ble byttet vannrør fra Nordre Haugen - Strutthølet (1250 m) pga at gammel ledning sprakk.

Rehabilitering kommunale bygg

Rehabilitering kommunale bygg: Det er investert i matter på våre bygg, dette ble startet i 2024 og ferdigstilt i 2025. Skiftet lys på p-plass Augerød barnehage, oppdatert serverrom i Herredshuset med slukkeanlegg. Det er montert nye søyler Bårehus Våler kirke.

Rehabilitering lysløype Kirkebygden

Lysløypa Kirkebygden er ferdigstilt.

Rehabilitering, veier og bruer

Etablert parkeringsplass på Bertunet er gjennomført. Det er asfaltert kommunale veier på Bergfeltet, Texnes, Fosseberget Svinndal og Folkestad.

Strategisk eiendomsskjøp

Det har ikke vært eiendommer i 2025 som en anså som strategisk å kjøpe.

Utstyr, transportmidler

Det er anskaffet robot gressklippere som vil bli satt i drift i 2026. Det er investert i kjøp av matter, dette vil gi besparelse i forhold til leie.

Vann Kirkebygden

Vann Kirkebygden: Påløpte kostnader gjelder prosjektering VA fra Middagsåsen til Kirkebygden. Dette er et løpende prosjekt og i 2025 er det brukt til fornying av ledningsnettet i Kirkebygden.

Velferdsteknologi

Det er investert i trykksalarmer

Oppfølging av vedtak og oppdrag

Status politiske vedtak (tabell)

Status politiske vedtak (samlet tabell per org.område)

Kommunedirektørens Stab

Verbalvedtak (P)

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Oppdragseier	Status	Risiko Beskrivelse status
Politiske saksfremlegg	Vi ber om at alle politiske saksfremlegg skal inneholde en egen vurdering av folkehelsekonsekvenser. Vi ønsker mer fokus på forebygging og folkehelse.	Ivar Nævra	Ferdig	Lav risiko
Økonomisk gjennomgang av virksomhetene i Våler kommune	Våler kommune Vi ber kommunedirektøren fortsette den økonomiske gjennomgangen av virksomhetene i Våler kommune. Her viser vi til bl.a BDO-rapporten. Hva kan gjøres mer effektivt og hva kan gjøres annerledes? Vi ber om en gjennomgang spesielt innenfor; Skoleskyss, BPA, forebygging, barneavlastningshjem, jobbnærvær, «jobbe på tvers» m.m. Kommunedirektørens Stab Vi ber kommunedirektøren fortsette den økonomiske gjennomgangen av virksomhetene i Våler kommune. Her viser vi til bl.a BDO-rapporten. Hva kan gjøres mer effektivt og hva kan gjøres annerledes? Vi ber om en gjennomgang spesielt innenfor; Skoleskyss, BPA, forebygging, barneavlastningshjem, jobbnærvær, «jobbe på tvers» m.m.	Ivar Nævra	Iht. plan	Middels risiko

Oppvekst og Kultur

Verbalvedtak (P)

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Oppdragseier	Status	Risiko Beskrivelse status
Barnelos	Våler kommune Vi ber om en orientering/evaluering av frafallet av barnelos i dialogkonferansen 2025. Oppvekst og Kultur	Ivar Nævra	Ferdig	Middels Risiko Rektorene på barneskolenes risiko savner det å ha en barnelos som drøftingspart i bekymringer om høyt skolefravær. Våler kommune hadde barnelosen i ett år. Rektorene håndterer dette nå,

Månedrapport Desember-2025

Oppdrag	Beskrivelse	Oppdragseier	Status	Risiko	Beskrivelse status
	Vi ber om en orientering/evaluering av frafallet av barnelos i dialogkonferansen 2025.				som de gjorde tidligere, med skolens egne ansatte i henhold til rutine om bekymringsfullt fravær.
Bruk av den nye svømmehallen	<p>Våler kommune</p> <p>Det er mange som ønsker å bruke det nye svømmehallen. Tilgjengeligheten / åpningstidene for folkebad må sees opp imot andre gruppers behov for leie. Kommunedirektøren bes gjennomføre en kartlegging av hvilke grupper som ønsker å leie svømmehallen og en spørreundersøkelse blant innbyggerne om hvor mye innbyggerne ser for seg å bruke svømmehallen.</p> <p>På bakgrunn av denne informasjonen bes kommunedirektøren komme med et forslag til åpningstider og priser for den nye svømmehallen. Frist september 2025.</p> <p>Oppvekst og Kultur</p> <p>Det er mange som ønsker å bruke det nye svømmehallen. Tilgjengeligheten / åpningstidene for folkebad må sees opp imot andre gruppers behov for leie. Kommunedirektøren bes gjennomføre en kartlegging av hvilke grupper som ønsker å leie svømmehallen og en spørreundersøkelse blant innbyggerne om hvor mye innbyggerne ser for seg å bruke svømmehallen.</p> <p>På bakgrunn av denne informasjonen bes kommunedirektøren komme med et forslag til åpningstider og priser for den nye svømmehallen. Frist september 2025.</p>	Ivar Nævra	Forsinket	Lav risiko	<p>Fristen for å svare ut verballedtaket er satt til september 2025, som er det planlagte tidspunktet for kommunen til å overtar bygningsmassen. Etter overtakelsen skal inventarprosessen igangsettes og anleggene kjøres. Det er forventet at vi kan ta i bruk byggene for skolen og biblioteket tidligst i midten av desember 2025.</p> <p>Bruk av svømmehallen må kartlegges etter oppstarten av skoledrift. Vi har nå fire skoler som har hatt et redusert svømmeopplæringstilbud i fem år. Vi må derfor starte med å få en oversikt over:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hvor mye kapasitet svømmeopplæring for skolene krever - februar/mars 2026 • hvor mye barnehagene skal få bruke hallen til vanntrening, jf tilskudd til dette fra Statsforvalteren - februar/mars 2026 • omfang og type helsetilbud vi skal tilby i svømmehallen - mars/april 2026 • om idretten har planer om å starte egen svømmeklubb, og/eller om vi skal leie ut svømmehallen til andre svømmeklubber og arrangementer - våren 2026 • om vi skal leie ut svømmehallen til private arrangementer - sommeren 2026 • hvor mange dager per uke og når på dagen vi kan ha hallen åpen for

Månedrapport Desember-2025

Oppdrag	Beskrivelse	Oppdragseier	Status	Risiko	Beskrivelse status
					<p>innbyggere - sommeren 2026</p> <p>Ut fra disse vurderingene må vi ansette en vakt til svømmeanlegget i de perioder det ikke er personer med livredningskompetanse i hallen - vår/sommer 2026</p> <p>Det vil etter kommunedirektørens vurdering gi et utfordrende utgangspunkt å gjennomføre en spørreundersøkelse blant innbyggerne om hvor mye de vil bruke svømmehallen før vi vet mulighetsrommet. Dersom vi skal gjennomføre en spørreundersøkelse må vi som utgangspunkt si noe om når og hvor mye hallen er åpen for svømming og hvor mye det vil koste å benytte anlegget.</p>
Bygg brukes til inkluderende arrangement for barn og unge	<p>Våler kommune</p> <p>Det er ønskelig at kommunale bygg kan brukes til inkluderende arrangement for barn og unge. Dette gjelder skolelokaler, barnehagelokaler og grendesalen i Våler kommune.</p> <p>Oppvekst og Kultur</p> <p>Det er ønskelig at kommunale bygg kan brukes til inkluderende arrangement for barn og unge. Dette gjelder skolelokaler, barnehagelokaler og grendesalen i Våler kommune.</p>	Ivar Nævra	Ferdig	Lav risiko	<p>Våler kommune utarbeidet fellesregler for utleie og lån av kommunens lokaler i 2023. Utleie- og utlånsreglene er å finne på kommunens nettsider. Der finner en også hvem som leier ut de enkelte lokalene og evt kostnader. Reglene er som følger:</p> <p>Følgende grupper er unntatt fra å betale leie av kommunens lokaler</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kulturskolens arrangementer • Foreninger med aktiviteter for kronisk syke eller funksjonsnedsettelse • organiserte aktiviteter for barn og unge under 19 år i regi av lag og foreninger <p>Leie av kommunale lokaler</p> <ul style="list-style-type: none"> • Våler kommune har flere lokaler du kan leie enten som privatperson eller i regi av lag og

Oppdrag	Beskrivelse	Oppdragseier	Status	Risiko	Beskrivelse status
					foreninger, skole eller barnehage.
					<p>Leie av Bergtunet</p> <p>Den delen av hovedhuset på Bergtunet som leies ut er møterommet i 2. etasje og vestre del av første etasje. Dette kan leies til møtevirksomhet av lokale lag og foreninger knyttet. Vanlige foreningsmøter godtas. Det er også mulig å leie festplassen, kjøkken og toalett. Bygningsmassen på Bygdetunet skal ansees som et museum og bruken skal tilpasses deretter.</p> <p>Lokalet har kjøkken og toalett i 1. etasje. Lokalet er ikke universelt utformet.</p> <p>Leie av Bergtunet er gratis mot at leietager selv vaske lokalene etter bruk. Lokalet inneholder vaskeutstyr. kontakt sentralbordet for lån av lokalene</p> <p>Leie av Mellom Roos</p> <p>Våler kommune leier ut Mellom Roos / Midtre Roos til kommunen og lokale lag og foreninger uten kostnad. Eiendommen ligger nær Vansjø.</p> <p>Utleie av Mellom Roos til lokale lag og foreninger innbefatter uteområdet på tunet. Fram til nytt utendørs toalettanlegg er på plass kan man låne nøkkel til hovedhuset gjennom ved postmottak. Skal det overnattes, gjøres dette utendørs på tunet foran bygningene. Området må være stille etter kl. 23.</p> <p>Kontakt sentralbordet for leie av Mellom-Roos</p> <p>Leie av Vålerhallen</p> <p>Vil komme ila høst/vinter 2025 - kontakt sentralbordet for leie av lokalene</p> <p>Leie av Kirkebygdhallen</p>

Månedrapport Desember-2025

Oppdrag	Beskrivelse	Oppdragseier	Status	Risiko	Beskrivelse status
					<p>Kontakt virksomhetsleder Kirkebygden skole for leie av lokalene</p> <p>Leie av Svinndalhallen</p> <p>Kontakt virksomhetsleder Svinndal skole for leie av hallen</p> <p>Leie av Våk gymsal</p> <p>Kontakt virksomhetsleder Våk skole for leie av hallen</p> <p>Leie av Grendesalen</p> <p>Grendesalen i Kirkebygden barnehage 2 etg. leies ikke ut i arbeidstiden. Den er da forbeholdt kommunens virksomheter.</p> <p>Utleie gjøres på ettermiddag/kvelder og helger, kun til alkoholfrie arrangementer. I helgen er det kun mulig å leie hel dag.</p> <p>Kontakt sentralbordet for leie av Grendesalen</p> <p>Leie av skole- og barnehagelokaler</p> <p>Foreldre med barn og elever som går på/i den enkelte skole og barnehage kan låne skole- og barnehagelokaler uten kostnader på sin skole og barnehage til arrangementer som er åpne for alle (bursdag for hele avdelingen/klassen, klassefest, barnehage-/skolearrangement ol.</p> <p>Andre kan leie klasserom på skolene, til blant annet møter, Kontakt den enkelte skole for å avtale leie.</p>
Folkehelseiltak	Innen mars -25 skal det legges fram en orientering om konkrete Folkehelseiltak gjennomført i Våler i 2023/2024. I tillegg skal orienteringen inneholde konkrete planer, i den grad disse foreligger, for konkrete Folkehelseiltak i perioden 2025/2026.Hvilke tilskuddsmidler har det vært søkt om/ fått tilskudd til.	Ivar Nævra	Ferdig	Lav risiko	

Månedrapport Desember-2025

Oppdrag	Beskrivelse	Oppdragseier	Status	Risiko	Beskrivelse status
Frivillighetssentralen	<p>Våler kommune</p> <p>Vi vil be om at frivillighetssentralen åpner opp for aktiviteter for barn og unge, om mulig leksekafe i samarbeid med skolene.</p> <p>Oppvekst og Kultur</p> <p>Vi vil be om at frivillighetssentralen åpner opp for aktiviteter for barn og unge, om mulig leksekafe i samarbeid med skolene.</p>	Ivar Nævra	Forsinket	Middels risiko	Bestilling av oppdrag er lagt til daglig leder for Frivillig sentralen, som vil ta dette videre med styret. Lokalene kan romme fler aktiviteter for barn og unge, men vi er avhengig av at frivillige vil stå for disse aktivitetene. Det gis leksehjelp i alle skolene i Våler kommune.
Middagsåsen skisenter	<p>Våler kommune</p> <p>Middagsåsen skisenter. Kjøp av dagskort ifm skidag for Vålerskolen forutsettes videreført.</p> <p>Oppvekst og Kultur</p> <p>Middagsåsen skisenter. Kjøp av dagskort ifm skidag for Vålerskolen forutsettes videreført.</p>	Ivar Nævra	Ferdig	Lav risiko	Våler kommune avtaler bruk av Middagsåsen-skisenter til skidag for 5.-7. trinn og 8.-10. trinn hvert år i februar.
PPT	<p>Vi vil be kommunedirektør se på muligheten av å ha PPT i egen kommune.</p>	Ivar Nævra	Ferdig	Lav risiko	Våler kommune har et svært godt samarbeid med PPT Råde og Våler per i dag. I inneværende skoleår opplever vi en PPT, som bruker tid i virksomhetene og som bidrar godt inn i utviklingen av barnehager og skoler. Vi opplever at de er godt inne i utviklingsarbeidet i Vålerbarnehagene og Vålerskolen. Det er vår vurdering på nåværende tidspunkt at en egen PPT i Våler kommune vil være mer sårbar pga få personer å spille på, og vi mangler egnede lokaler til en slik tjeneste, som da burde vært samlokaliserte med andre tjenester for barn og unge.
PPT	<p>Vi vil be kommunedirektør se på muligheten av å ha PPT i egen kommune.</p>	Ivar Nævra	Ferdig	Lav risiko	Denne er lagt inn to ganger og er besvart i den foregående
Planlegging innhold nye skoler	<p>Våler kommune</p> <p>Planlegging av innholdet i våre nye skoler er i full gang. Vi ser det som viktig at det kan legges til rette for skolefrokost og</p>	Ivar Nævra	Ferdig	Middels risiko	Rektor for kulturskolen har deltatt i brukermedvirkning for kulturarealene fra starten av planleggingen av skolen.

Månedrapport Desember-2025

Oppdrag	Beskrivelse	Oppdragseier	Status	Risiko	Beskrivelse status
	<p>lunsj. Kulturskolen bør få tilbud om å benytte lokaler ved skolen. Plan for organisering og økonomisk konsekvens fra oppstart i 2025 skal utredes. Ny svømmehall innbyr til aktivitet, felleskap og folkehelse. Det må legges til rette for aktiviteter, folkebad og trening m.m. f.eks gjennom idrettslaget, svømmeklubber eller andre. Det bes om en plan september 2025.</p> <p>Oppvekst og Kultur</p> <p>Planlegging av innholdet i våre nye skoler er i full gang. Vi ser det som viktig at det kan legges til rette for skolefrokost og lunsj. Kulturskolen bør få tilbud om å benytte lokaler ved skolen. Plan for organisering og økonomisk konsekvens fra oppstart i 2025 skal utredes. Ny svømmehall innbyr til aktivitet, felleskap og folkehelse. Det må legges til rette for aktiviteter, folkebad og trening m.m. f.eks gjennom idrettslaget, svømmeklubber eller andre. Det bes om en plan september 2025.</p>				<p>Intensjonen har hele tiden vært å opprette flere disipliner for kulturskoleelevene i Våler kommune. Rektor for kulturskolen har vært med og gitt innspill til inventar i kulturarealene, og har på denne måten påvirket og blitt kjent med de kommende lokalene.</p> <p>Plan for organisering og økonomisk konsekvens Våler kommunes budsjett for kulturskolen bør økes noe for å kunne øke antall plasser for elevene i Våler skolen. Slik planen er nå vil det tilbys pianoundervisning i lokalene på Våler ungdomsskole og kulturarena. Det er også planer om å starte opp en til to disipliner til.</p> <p>Det bes om en plan september 2025 for aktiviteter, folkebad og trening m.m. f.eks gjennom idrettslaget, svømmeklubber eller andre.</p> <p>Når det gjelder bruk av svømmehallen, se eget verbalpunkt om dette. Våler kommune er i dialog med VS IL om oppstart av en svømmeklubb. Opprettelse av en svømmeklubb må evt. vedtas på årsmøtet i VS-IL 2026. Idrettslaget vil kunne ta i bruk hallene så snart de er åpne og tilgjengelig for det. Plan for de ulike aktivitetene vil derfor ikke kunne foreligge før våren 2026.</p> <p>Vi har i dialogmøte med frivillige og lag og foreninger orientert om kommunens ønske om skolene som nærmiljøarenaer. Skolens lokaler stilles til disposisjon for dette, men vi er avhengig av at foreldre eller andre frivillige tar initiativ. Kommunen har et ønske om at skoler og barnehager skal bli brukt så mye som mulig, både til organiserte og uorganiserte aktiviteter. Det er imidlertid nødvendig å ha voksenpersoner tilstede for å se til at bygg låses og at utstyr tas vare på.</p>

Månedrapport Desember-2025

Oppdrag	Beskrivelse	Oppdragseier	Status	Risiko	Beskrivelse status
					Kirkebygdenområdet vil bli et område som vil egne seg som et aktivitetssenter for hele kommunen. Her får vi to haller, svømmehall, bibliotek, kulturarena og fine uteområder. Det er også et ønske om at den gamle skolebygningen på området skal romme tilbud som vil være til glede for mange av innbyggeren i kommunen. Skolebygningen er tatt inn i kommunens nye kulturmiljøplan for å verne denne.
Skolehverdagen for 6 åringer	<p>Mye har endret seg siden 6-åringene først møtte skolehverdagen i 1997. Læring gjennom lek har i stadig større grad blitt erstattet av mer «tradisjonell» undervisning. Utdanningsforbundet beskriver det slik: «Lek og medvirkning henger sammen, fordi barn i lek kan ta initiativ og oppleve seg selv som aktører. Lek er generelt svært viktig for barns trivsel, utvikling og læring.» (Gonzalez mfl., 2019; Blair & Raver, 2015) Dagens førsteklassinger møter en hverdag der faglige resultater blir prioritert over læring gjennom lek. Leken har i større grad blitt forbeholdt friminuttene, og barna sitter mer stille i klasserommene. Leken, som er helt avgjørende for barns utvikling og læring, har blitt erstattet av kompetansemål og gjennomorganisering som gir overfylte timeplaner.</p> <p>Vi vil at småtrinnet, og spesielt 1.klasse, skal gi barna i Våler et tryggere møte med skolen, læringen bør primært foregå gjennom lek, og utforskning utendørs bør stå sentralt. Opplegget skal i større grad tilpasses barn som ikke er klare for stillesitting og tavleundervisning. Vi må sikre alle barn en best mulig skolestart. Skolene i Våler bør legge til rette for at læring gjennom lek får en større plass hos våre yngste elever.</p>	Ivar Nævra	Iht. plan	Lav risiko	<p>Skolene legger allerede til rette for mer lek inn i skolene, spesielt på de minste trinnene. Dette er en utvikling som har vært de siste årene der skolene ser behov for mer aktivitet. Dette er imidlertid ikke organisert likt mellom klassene eller mellom skolene.</p> <p>Vi tilrettelegger nå for mer praktisk og variert undervisning på ny ungdomsskole og har jobbet tett med PPT for å starte dette arbeidet i ungdomsskolen.</p> <p>Inn i kompetanseordningene har vi for skoleåret 2025/2026 fått midler til kompetanseutvikling i barnehage og skoler for å jobbe med inkludering og variert undervisning. I dette er blant annet robust lek et element.</p> <p>Vi møblerer skolene annerledes enn et normalt klasserom, for å legge til rette for mer lek og variert undervisning. Gjennom nybygg med nytt inventar og vi søker tilskudd til alternative innendørs opplæringsarenaer for skolene som ikke har fått nybygg og nytt inventar.</p> <p>Vi gjennomførte en felles dag 15. august for alle som jobber med barn og unge i Våler på Verket scene. Der hadde vi to foredrag for å motivere og</p>

Oppdrag	Beskrivelse	Oppdragseier	Status	Risiko Beskrivelse status
				<p>legge et godt grunnlag for forståelsen av hvor viktig det er å få leken inn i skolen. Det er viktig for de minste elevene, men det er også overførbart til mellomtrinnet og ungdomsskolen.</p> <p>Vi hadde to foredragsholdere på plandagen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det ene foredraget handler om barns utvikling og hvordan kravene har endret seg i skole, spesielt for de minste og hvordan noen barn faller av allerede ved skolestart. spesielt noen av barna som er født sent på året - Førsteamanuensis pedagogikk Kristian Øen - NLA Høgskolen Bergen • Det andre foredraget var om Lekende lett skolestart – Tønsberg kommune, som er i gang med dette arbeidet. Viktigheten av lek, og robust lek for barns utvikling og hvordan de i Tønsberg har erfart at mer lek inn i skolen har gitt gode resultater. Tina Nordbotten Olsen fra PPT i Tønsberg kommune og prosjektleder for Lekende lett skolestart. <p>Det vil være viktig å få foreldrene med i denne endringen, og vi vurderer et digitalt foreldremøte om robust leg, og lekens betydning.</p> <p>Fra skoleåret 2026/2027 vil vi fjerne personlige iPader på 1. trinn. Dette handler om at det stadig er mer fokus på varsomhet med digitale flater for elevene på 1. til 4. trinn, jf.høring om endringene i Læreplanverket.</p>

Månedrapport Desember-2025

Oppdrag	Beskrivelse	Oppdragseier	Status	Risiko	Beskrivelse status
Tilrettelegging for uorganisert fysisk aktivitet	Innen mars -25 skal det legges fram en oversikt over hvilke områder i Våler som er tilrettelagt for uorganisert fysisk aktivitet for barn og unge i Våler. Dette gjelder områder som helt eller delvis er finansiert av Våler kommune. Som eksempler kan nevnes skolenes uteområder, badeplasser, skiløyper o.l.	Ivar Nævra	Iht. plan		

Miljø og teknikk

Verbalvedtak (P)

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Oppdragseier	Status	Risiko	Beskrivelse status
Beredskap	<p>Våler kommune</p> <p>Vi lever i en urolig tid, noe også kommunedirektøren påpekte i sitt budsjettframlegg. Det må synliggjøres tydeligere hva innbyggerne kan forvente av kommunen i en akutt eller mer langvarig krise.</p> <p>- Beredskap opprettes som en egen emneknagg på førsteside på kommunens hjemmeside. Nettsiden blir oppdatert snarest og senest mai 2025</p> <p>Miljø og teknikk</p> <p>Vi lever i en urolig tid, noe også kommunedirektøren påpekte i sitt budsjettframlegg. Det må synliggjøres tydeligere hva innbyggerne kan forvente av kommunen i en akutt eller mer langvarig krise.</p> <p>- Beredskap opprettes som en egen emneknagg på førsteside på kommunens hjemmeside. Nettsiden blir oppdatert snarest og senest mai 2025</p>	Ivar Nævra	Ferdig	Middels risiko	Det er opprettet egen knapp for Beredskap på hovedsiden til Våler kommune.
Folkestiene i Våler kommune	<p>Våler kommune</p> <p>Vi vil be kommunedirektør gjenåpne og gjenmerke de 3 folkestiene (som ble åpnet i 2004) i våre 3 nærmiljøer (Svinndal, Kirkebygden og Våk).</p> <p>Nye grunneieravtaler må på plass, samt samarbeid med frivillige.</p> <p>Miljø og teknikk</p> <p>Vi vil be kommunedirektør gjenåpne og gjenmerke de 3 folkestiene (som ble åpnet i 2004) i våre 3 nærmiljøer (Svinndal,</p>	Ivar Nævra	Iht. plan	Middels risiko	Arbeidet med folkestiene er igangsatt.

Månedrapport Desember-2025

Oppdrag	Beskrivelse	Oppdragseier	Status	Risiko	Beskrivelse status
	Kirkebygden og Våk). Nye grunneieravtaler må på plass, samt samarbeid med frivillige.				
Kirkegårdene	Våler kommune Kirkegårdene bør oppgraderes og det bør ses på vedlikeholdet av disse. Spesielt bør gangveier mv oppgraderes. Kommunedirektøren bes komme tilbake med kostnadsoverslag og forslag til inndekning. Miljø og teknikk Kirkegårdene bør oppgraderes og det bør ses på vedlikeholdet av disse. Spesielt bør gangveier mv oppgraderes. Kommunedirektøren bes komme tilbake med kostnadsoverslag og forslag til inndekning.	Ivar Nævra	Iht. plan	Middels risiko	Det ble vedtatt investeringsmidler i kommunestyresak 54/25 den 4. september 2025 hvor det ble bevilget midler til Oppgradering av kirkegård Våler kirke, samt tilskudd til forprosjekt til utredning av minnelunder i Våler.
Kirken	Våler kommune Investeringsmidler vil bli vurdert, ved konkrete prosjekter i samarbeid med Kirken. Våler kommune og Våler Kirkelige fellesråd skal i samarbeid være aktive i å søke støtte til statlige midler, spesielt over bevaringsprogrammet for verneverdige (Middelalder) kirkebygg. Kommunedirektøren bes om å komme tilbake med sak etter drøftinger med kirken Miljø og teknikk Investeringsmidler vil bli vurdert, ved konkrete prosjekter i samarbeid med Kirken. Våler kommune og Våler Kirkelige fellesråd skal i samarbeid være aktive i å søke støtte til statlige midler, spesielt over bevaringsprogrammet for verneverdige (Middelalder) kirkebygg. Kommunedirektøren bes om å komme tilbake med sak etter drøftinger med kirken	Ivar Nævra	Iht. plan	Middels risiko	Arbeidet er igangsatt i samarbeid med Kirkevergen

Plan-byggesak-oppmåling og kartverk (selv)

Verbalvedtak (P)

"-" vises der det ikke er registrert data

Oppdrag	Beskrivelse	Oppdragseier	Status	Risiko	Beskrivelse status
Folkehelse	Våler kommune Med fokus på folkehelse, ber vi om at kommunen/frivilligsentralen i samarbeid med andre lag og foreninger arrangerer turer i Ville Vakre Våler, for å skape mer aktivitet blant befolkningen vår. Det settes	Ivar Nævra	Ferdig	Lav risiko	

Månedrapport Desember-2025

Oppdrag	Beskrivelse	Oppdragseier	Status	Risiko	Beskrivelse status
	<p>spesielt fokus på natur- og kulturopplevelser.</p> <p>Plan-byggesak-oppmåling og kartverk (selv</p> <p>Med fokus på folkehelse, ber vi om at kommunen/frivilligsentralen i samarbeid med andre lag og foreninger arrangerer turer i Ville Vakre Våler, for å skape mer aktivitet blant befolkningen vår. Det settes spesielt fokus på natur- og kulturopplevelser.</p>				
Transport innad i kommunen	<p>Våler kommune</p> <p>Vi ber kommunedirektøren igangsette en mulighetsstudie som ser på transport innad i kommunen. Etter bortfall av flere fylkeskommunale bussruter, opplever stadig flere utfordringer med å reise internt i Våler kommune. Vi får stadig innspill fra barn- og unge, eldre, flyktninger, frivillige, med flere som melder om utfordringer med å møte opp på arrangementer, treninger, studier m.m. Vi vet at det er kommuner som har løst dette i samarbeid med «frivilligheten» eller andre. Vi ønsker å se på muligheten for dette i Våler kommune. Frist juni 2025</p> <p>Plan-byggesak-oppmåling og kartverk (selv</p> <p>Vi ber kommunedirektøren igangsette en mulighetsstudie som ser på transport innad i kommunen. Etter bortfall av flere fylkeskommunale bussruter, opplever stadig flere utfordringer med å reise internt i Våler kommune. Vi får stadig innspill fra barn- og unge, eldre, flyktninger, frivillige, med flere som melder om utfordringer med å møte opp på arrangementer, treninger, studier m.m. Vi vet at det er kommuner som har løst dette i samarbeid med «frivilligheten» eller andre. Vi ønsker å se på muligheten for dette i Våler kommune. Frist juni 2025</p>	Ivar Nævra	Ferdig	Lav risiko	<p>Viser til vedtak i planutvalget sak 21/2025 den 4. juni 2025. Følgende vedtak ble fattet:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mulighetsstudien tas til orientering. 2. Kommunestyret mener at alle fire alternativer – eller en kombinasjon av disse kan være gode tiltak for transportutfordringen i kommunen, og ber om et kostnadsoverslag og skisse til pilotprosjekt basert spesielt på tiltak 1 og 2

Kommunens tjenesteområder

Kommunedirektørens Stab

Tjenesteområdebeskrivelse

Ansvarsområde

Kommunedirektøren er øverste administrative leder.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Virksomhet	Rev. bud. 2025	Regnskap hiå. 2025	Avvik hiå.	Budsjettendringer	Rev. bud. 2025	Avvik i kr	Siste prognose inkl. lønn	Bud.endr.
Sum	3 762	3 998	-236	101	3 762	-236	3 998	0

Kommentar til status økonomi

Resultatet viser et merforbruk på 0,2 mill. og skyldes i hovedsak merforbruk på budsjettert kjøp av konsulenttjenester.

Stab Økonomi/IT og miljø/teknikk

Tjenesteområdebeskrivelse

Ansvarsområde

Økonomistyring, budsjett, regnskap, innfordring, eiendomsskattekontor, innkjøp og IT. Oppgaver som inngår i staben er administrativ ledelse og koordinering av etatene, interkommunalt samarbeid, innkjøp, sekretariat og regnskapsførsel for legater, økonomiforvaltning som budsjett, regnskap, lønn, finansforvaltning, innfordring og skatteinnkreving, eiendomsskatt. På IT området har staben ansvar for kommunens innovasjons- og utviklingsarbeid, gevinstrealisering og tilhørende styringssystemer, IT og digitalisering, samt oppfølging av kommunens samlede prosjektportefølje. I tillegg så har IT ansvaret for å følge opp avtalen med vår IT-leverandør Ikomm AS.

Utvikling og utfordringer

IT

Hovedfokuset i 2025 har vært å videreutvikle arbeidet med å følge opp ovenfor Ikomm i den daglige driften med særskilt fokus på IT-sikkerhet. Arbeidet med digitalisering har fortsatt i 2025. Arbeidet med å øke tilgangen til fiber i Våler kommune gjennom 2025 har fortsatt. Det er nå få områder i Våler kommune som ikke har mulighet for å koble seg på fiber. Arbeidet med elektroniske skjema er kommet godt igang. Første prosjektet var arbeidet med eiendomsskatt hvor klager blir sendt inn elektronisk noe som sparer manuell håndtering på dokumentsenteret.

Økonomi

Arbeidet med å innføre nytt budsjett-/rapporteringsprogram Framsikt har fortsatt. Budsjettet for 2026 ble laget i Framsikt. Framsikt budsjett-/rapporteringsprogram har gitt Våler kommune et godt og inkludert verktøy hvor alle budsjettansvarlige fra avdelingsledere og oppover har fått jobbet med sine egne budsjetter i henhold til vedtatte rammer. Dette gir våre ledere en bedre innsikt og muligheten til selv å legge sitt budsjett.

Innkjøp

Det er et relativt stort utnyttet strategisk potensial knyttet til anskaffelser og oppfølging av avtaler. Gjennom å bygge opp nødvendig kapasitet og kompetanse blir behovsdekning bedre, det fremmer effektivisering, besparelser osv. Strategisk satsing på anskaffelser gir stor mulighet til effektivisering. Det er økende oppmerksomhet på innkjøpets betydning innenfor det offentlige, særlig knyttet til behovet for omstilling, digitaliseringens fremmarsj og de omsorgsutfordringene som er i ferd med å komme. Våler kommune samarbeider med andre kommuner når det gjelder større anskaffelser.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Virksomhet	Rev. bud. 2025	Regnskap hiå. 2025	Avvik hiå.	Budsjettendringer	Rev. bud. 2025	Avvik i kr	Siste prognose inkl. lønn	Bud.endr.
Sum	17 910	19 840	-1 931	369	17 910	-1 931	19 840	0

Kommentar til status økonomi

Resultatet viser et merforbruk på 1,9 mill. Justert for premieavvik viser resultatet et merforbruk på 1,3 mill. og skyldes i hovedsak merforbruk drift av IT og skyldes økte kostnader til IT-sikkerhet.

Stab HR og Administrasjon

Tjenesteområdebeskrivelse

Ansvarsområde

Staben har ansvar for den administrative ledelsen og koordineringen av virksomhetene innen lønn og personal, dokumentsender og førstelinjetjenesten. Arbeidet omfatter et bredt spekter av oppgaver. Dette inkluderer rådgivning og støtte innen HR og organisasjons- og lederutvikling, digitalisering, strategiarbeid og videreutvikling av HR og lønnsfunksjoner. Staben ivaretar også dokumentforvaltning og HMS, drift av resepsjon og sentralbord, sekretariatsfunksjoner for politiske organer samt koordinering av TV-aksjonen og valg.

Enheten består av totalt 10 medarbeidere (9,6 årsverk) som alle har sin stilling i HR administrasjon og dokumentsender. Av disse er åtte kvinner og én mann.

Digitalisering

Stab HR og administrasjon har de siste årene arbeidet systematisk med digitalisering av arbeidsprosessene i organisasjonen. I 2025 videreførte vi dette arbeidet gjennom både videreutvikling av systemene, styrket opplæring for ledere og ansatte, og forenkling og standardisering av arbeidsprosesser ute i virksomhetene. Vi utvidet og forbedret en rekke integrasjoner i Visma Enterprise Plus, blant annet automatisk innhenting av skattekort, direkte arkivering til Elements og oppretting av personalmapper, samt nye selvbetjeningsløsninger i Employee-appen. Sammen med full digitalisering av prosesser innen rekruttering, ansettelse, avslutning og medarbeideroppfølging har dette gitt mer

effektive rutiner, bedre datakvalitet, færre manuelle oppgaver og en betydelig bedre brukeropplevelse for både ledere og ansatte.

Dokumentsenteret har ansvaret for kommunens dokumentforvaltning, inkludert postmottak, skanning, registrering og fordeling av all inngående og utgående post. Enheten utfører journalføring og kvalitetssikring av dokumenter i tråd med lovverket og drifter kommunens sak arkivsystem, inkludert integrasjoner mot ulike fagsystemer. Dokumentsenteret gir opplæring og brukerstøtte til hele organisasjonen og ivaretar oppgaver innen arkivbevaring, innsyn og historisk dokumentasjon. Enheten drifter også resepsjon og førstelinjetjeneste med håndtering av besøkende, telefon, internpost og servicefunksjoner

Viktige begivenheter

Nærværprosjekt

Nærværprosjektet har vært et viktig satsingsområde i 2025. Prosjektet har hatt som mål å styrke nærværet, forebygge fravær og sikre mer helhetlige og samordnet rutiner i organisasjonen. Arbeidet har vært gjennomført i samarbeid mellom HR, ledere, tillitsvalgte, verneombud og NAV.

Tiltakene har bidratt til en tydelig nedgang i sykefraværet og økt bevissthet rundt forebygging, gradert sykmelding og oppfølging. Flere virksomheter har rapportert om bedre dialog, mer systematisk bruk av oppfølgingsplaner og positiv respons fra både ansatte og fastleger. Erfaringene fra prosjektet videreføres i 2026 som en del av kommunens ordinære nærværarbeid.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

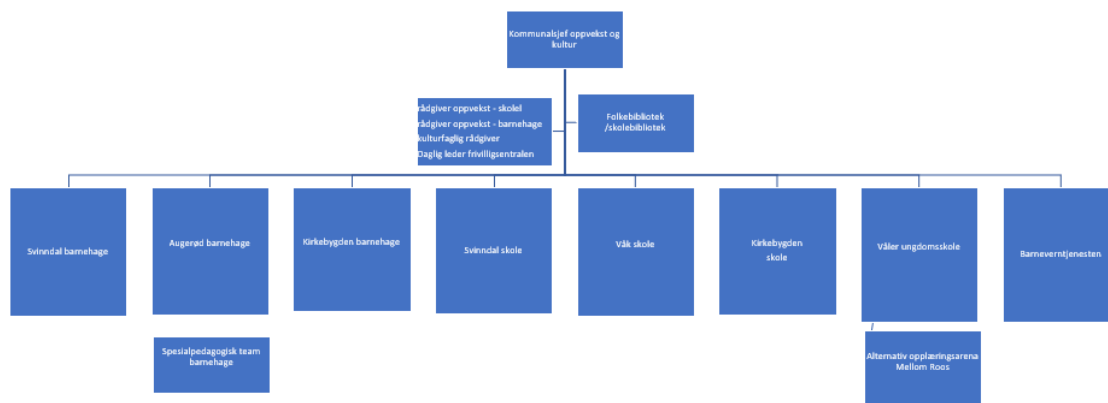
Virksomhet	Rev. bud. 2025	Regnskap hiå. 2025	Avvik hiå.	Budsjettendringer	Rev. bud. 2025	Avvik i kr	Siste prognose inkl. lønn	Bud.endr.
Sum	16 867	19 329	-2 462	457	16 867	-2 462	19 329	0

Kommentar til status økonomi

Resultatet viser et merforbruk på 2,4 mill. Justert for premieavvik så viser resultatet et merforbruk på 1,5 mill. og skyldes i hovedsak merforbruk på lisensutgifter.

Oppvekst og Kultur

Tjenesteområdebeskrivelse

Felles PPT med Råde – Råde og Våler PPT – der Råde har arbeidsgiveransvaret – Leder Råde og Våler PPT er Martine Bugten

✍ Felles kulturskole med Moss kulturskole

Avtale om kjøp av tjenester til voksenopplæring med Moss kommune – Skolefaglig rådgiver er saksbehandler

Kommunalområdet oppvekst og kultur har ansvar for grunnskoleopplæringen, voksenopplæringen, barnehagetilbudet, PPT, kultur, biblioteket og barnevernstjenester.

Kommunalområdet er tillagt ansvar for lovpålagte oppgaver og tjenester etter følgende særlover

- barnehageloven med forskrifter, som inkluderer rammeplan for barnehage
- opplæringsloven med forskrifter, som inkluderer læreplanene
- barnevernsloven med forskrifter
- folkebibliotekloven kap. I og II
- kulturloven §§ 4 og 5

Kommunalområdet skal blant annet

- drifte, ivareta tjenestetilbudene
- fatte vedtak i henhold til regelverkene over
- tildele tilskudd til frivillige lag og foreninger
- sørge for internkontroll i virksomhetene
- veilede og bidra til kompetanseutvikling i virksomhetene
- rapportere til overordnet myndighet
- koordinere fellesoppgaver for virksomhetene
- bidra til tverrfaglig samhandling mellom virksomhetene
- etablere felles rutiner og prosedyrer for virksomhetene

- utarbeide lokale planer og strategier
- følge opp sentrale og lokale planer og strategier

I kommunalområde oppvekst og kultur er det åtte virksomheter,

- tre barnehager,
- fire skoler og
- en barnevernstjeneste.

Virksomhetsledere og avdelingsledere har både fag-, personal- og økonomiansvar. Pedagogiske ledere i barnehagen har kun fagansvar.

Utvikling og utfordringer

Utvikling og utfordringer

Det er en utfordring med trange økonomiske rammer. Vi får svært liten fleksibilitet i ressurser til den ordinære opplæringen, tilpasninger og tiltak. Vi må bruke en for stor andel av ressursene til individuelt tilrettelagt opplæring og personlig assistanse. Trang økonomi fører også til at vi må stramme inn på driftskostnader, som kursing og deltakelse på konferanser, da dette medfører vikarutgifter i tillegg til kurskostnader, utskifting av læremidler, utskifting av stoler og pulter, materiell til praktisk-estetiske fag og lignende.

Flere skoler melder også om elever med økt grad av sosioemosjonelle utfordringer. Det er særlig vansker innen autismespekteret som øker, ofte med flere parallelle vansker. Det viser seg gjennom blant annet økt fravær, behov for undervisning i hjemmet eller utfordrende atferd. Mange av disse elevene har ikke vedtak individuelt tilrettelagt opplæring, men har like fullt behov for et forsvarlig tilbud. Dette lar seg ofte ikke løse innenfor de ordinære rammene.

Vi har de siste årene sett en sterk økning av behovet for ressurser til individuelt tilrettelagt opplæring (ITO) og personlig assistanse til elever med ulike funksjonsnedsettelse. I snitt mottar 9 % av elevene i Våler individuelt tilrettelagt opplæring. 6,3 % av elevene har personlig assistanse. Dette trekker som nevnt, ressurser ut fra den ordinære opplæringen i skole og gir mindre handlingsrom for tilpasning.

Vi bruker 19,27 årsverk til ITO og 63,35 årsverk til ordinær undervisning, i tillegg har vi 17,09 årsverk etter vedtak om personlig assistanse i Vålarskolen.

Det er gratis 12 timer kjernetid for elever på 1, 2 og 3 trinn på SFO. I tillegg er det bestemmelser om redusert foreldrebetaling på bakgrunn av foreldrenes samlede inntekt. Foreldre skal ikke betale mer enn maksimalt 6 % av grunninntekten sin for en SFO-plass. For elever med særskilte behov på 5-7 trinn som har behov for SFO plass, er oppholdet gratis.

Økning av antallet elever de siste årene har også ført til et behov for økning av antall ansatte.

Satsene for kommunale barnehageplasser settes som maksimalsatser fra nasjonalt nivå. Satsen har fra 2023 til i dag blitt redusert fra 3 315,- per mnd til 1 200,- per mnd. Det fører til en redusert inntekt sammenliknet med 2022 på 8,7 mill i året og en økt utgift til privatbarnehager i egen og andre kommuner. Barnehage er gratis fra det tredje barnet som går i barnehage. Det er etabler ordninger fra nasjonalt nivå om redusert foreldrebetaling i barnehagene og gratis kjernetid. Ordningen om redusert foreldrebetaling i barnehagene, medfører at ingen skal betale mer enn 6 % av sin husholdningsinntekt for en barnehageplass. Ordningen for gratis kjernetid gjør at barn i husholdninger med lav inntekt har rett til å få 20 timers gratis opphold i barnehage per uke.

Tilskudd til private barnehager i egen kommune, betaling av private barnehageplasser med moderasjonsordninger i andre kommuner har økt med 2,2 mill. i 2025. Tilskuddet til private barnehager reguleres av forskrift om tilskudd til private barnehager. Driftstilskuddet beregnes ut fra gjennomsnittlige ordinære driftsutgifter per heltidsplass i tilsvarende kommunale ordinære barnehager. Grunnlaget for beregningen er kommuneregnskapet fra to år før tilskuddsåret. Kommunen betaler også for private barnehageplasser i andre kommuner, inkludert redusert foreldrebetaling, gratis kjernetid og eventuell spesial pedagogisk hjelp når kommunens innbyggere har valgt å benytte disse.

Barnehagene har utfordringer med sykefravær og vikarbruk. Vi forsøker å ikke bruke mer midler til vikarer enn det vi mottar i refusjoner ved langtidsfravær, men ser at dette ikke dekker behovet for vikarer for å kunne gi et forsvarlig barnehagetilbud. Vi har tidligere hatt en ekstra ansatt i de to største kommunale barnehagene for å dekke sykefraværet. Med en økning i antall barn og barn med behov for tilrettelegging er disse ressursene nå bundet opp i grunnbemanning og tilrettelegging. Det er en utfordring med bemanningen i barnehagen på begynnelsen og slutten av dagen.

Fra 2026 skal kommunen utbetale et påslag til pensjon til våre fosterhjem og det kommer nye bestemmelser om tilskudd til pensjon fra kommunen til ansatte i private barnehager.

Strategi og tiltak

- I Våler kommune jobber vi mye med det tverrfaglige arbeidet. Vi jobber med virksomhetsledere på tvers av fagområder og faste møter mellom ansatte som jobber med barn og unge i kommunen. Disse møtene brukes til erfaringsdeling, case og felles kompetanseheving på ulike temaer knyttet til barn og unge. Helse jobber nå mer med barn og unge ute på deres arena, i skoler og barnehager. Vi har etablert flere arenaer for tverrfaglig innsats, for barn og unge vi har en uro for. Vi jobber med BTI og har faste møter (Bedre Tverrfaglig Innsats), oppvekstteam, foreldreteam og tett samarbeid mellom ungdomslos, helse og barneverntjenesten.
- Samarbeidet mellom helse og barnevernstjenesten har blant annet ført til andre former for ivaretagelse av ungdom internt i kommunen i stedet for dyre institusjonsplasser. Dette har i 2025 ført til at barnevernstjenesten har redusert utgiftene kraftig. Dette samarbeidet fortsetter i 2026 og videreutvikles på flere områder. Vi vil med dette utvikle flere tjenester lokalt i kommunen i stedet for å kjøpe tjenestene.
- Vi jobber med å øke kompetansen i allmennpedagogikk og tilrettelegging innenfor det allmennpedagogiske tilbudet for å gjøre barnehagene bedre rustet til å møte behovene. Vi ansetter i 2026 inkluderingspedagoger i barnehagene, disse erstatter det som før var spesialpedagoger. De skal jobbe for å inkludere det spesialpedagogiske i det allmennpedagogiske arbeidet i barnehagene, med mål om å inkludere flere barn i det ordinære barnehagetilbudet.
- Fra skoleåret 2025/2026 inngikk vi et utviklingsprosjekt sammen med Høgskolen i Østfold for å jobbe med Inkluderende fellesskap og variert læring i barnehager og skoler. Dette for å jobbe med å kunne romme flere av elevene i den ordinære opplæring med tilpasninger. De nye skolene har blitt møblert med tanke på variasjon og inkludering. Vi håper at vi etter hvert også kan få til dette også på de to andre skolene våre.
- Våler kommune har spart inn en losfunksjoner i grunnskolen. Losfunksjonene jobber for å følge opp elever som står i fare for å ikke gjennomføre opplæringen.

- I 2025 la vi ned familiebarnehagen i Svinndal og ungdomsklubben, dette fikk halvårsvirkning i 2025.
- Både barnehage, barnevernstjenesten, oppvekst sentralt og kulturområdet har kuttet i sine utgifter de siste årene. Fra 2026 vil vi redusere antall ansatte i skole. Denne reduksjonen vil komme som en halvårsvirkning fra 2026.

Utvalgte resultater

Årsaker til merforbruket på oppvekst og kultur

- høyere pensjonsutgifter enn budsjettet
- underfinansiering av redusert foreldre betaling til både kommunale og private barnehager
- underfinansiering av 12 timers gratis kjernetid på SFO
- flere barn og unge med sammensatte behov
- økning i antall klasser på ungdomsskolen og ny organisering

Innsparingstiltak i 2025 med helårsvirkning i 2026

For å redusere utgiftene i barnehage har vi utvidet feriestengt SFO og barnehage fra to til tre uker. Videre har vi redusert åpningstiden i barnehagen fra (06:45-16:45) til (07:00-16:30) slik at åpningstiden blir lik som SFO.

Barnelos funksjonen ble avviklet i 2024.

Kulturtilskuddet til frivillige lag og foreninger for vokse er redusert.

Svinndal familiebarnehage ble lagt ned sommeren 2025 og ansatte og barn ble overført til de ordinære kommunale barnehagene.

Ungdomssklubben er lagt ned sommeren og deler av denne vil gjøres om til åpen skole og møteplass for elevene etter skoletid på ungdomsskolen. Etter skoletid er tenkt som et tilbud der det gis hjelp til lekser, mulighet til ulike aktiviteter og matservering. Vi er her helt avhengig av at frivillige ønsker å bidra inn.

Barneverntjenesten hadde en positiv utvikling i 2025. Vi hadde en stor nedgang i antall meldinger til tjenesten, og vi tror at det gode samarbeidet mellom tjenesten, helse, NAV, skolene og barnehagene er noe av årsaken til dette. Det kom totalt 95 bekymringmeldinger i 2025 mot 155 i 2024.

Barnverntjenesten avviklet alle institusjonsplasseringer og inngikk et samarbeid med helse for heller å kunne gi unge et tilbud innenfor kommunens tjenesteområder.

Viktige begivenheter

Viktige begivenheter i 2025

- Kirkebygden skole fikk flere nye klasserom, spesialrom, sfo og volleyballhall sommeren 2025
- Våler ungdomsskole flyttet ut av brakkene på Våk, hvor de har driftet i nesten 5 år. De flyttet inn i de nye lokalene på Kirkebygden i uke 51.

Månedrapport Desember-2025

- Våler bibliotek flytte fra de midlertidige lokalene på Bergtunet til nye lokaler på Våler ungdomsskole og kulturarena.
- Vi har fått en ny flott svømmehall og kulturarena, som vil kunne bidra til mange fine fritidsaktiviteter i Våler.
- Byggedagen 2025 ble gjennomført i juni
- Sommeruka for barn med sommerjobber for ungdom i Våler ble også gjennomført i juni.
- Friluftsskolen for barn i Våler ble avholdt i Svinndal, Mellom-Ros i august.
- Ung kultur Møtes (UKM) startet opp for Vålerungdom våren 2025, da sammen med UKM Moss.
- Kulturskolen hadde flere konserter i 2025.
- Forslag til en ny utescene på Bergtunet er klar.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Virksomhet	Rev. bud. 2025	Regnskap hiå. 2025	Avvik hiå.	Budsjettendringer	Rev. bud. 2025	Avvik i kr	Siste prognose inkl. lønn	Bud.endr.
200-Oppvekst felles	42 520	52 162	-9 641	2 544	42 520	-9 641	52 162	0
210-Augerød barnehage	15 361	17 476	-2 115	1 059	15 361	-2 115	17 476	0
220-Våler ungdomsskole	33 789	39 854	-6 065	726	33 789	-6 065	39 854	0
225-Kirkebygden barneskole	26 823	27 728	-905	577	26 823	-905	27 728	0
230-Våk skole	30 878	29 722	1 155	719	30 878	1 155	29 722	0
240-Svinndal skole	16 313	15 917	396	361	16 313	396	15 917	0
245-Svinndal barnehage	9 040	9 897	-857	632	9 040	-857	9 897	0
250-Kirkebygden Barnehage	15 474	18 344	-2 870	1 238	15 474	-2 870	18 344	0
260-Kultur	5 454	5 576	-122	409	5 454	-122	5 576	0
270-Kirke og andre religiøse formål	3 250	3 350	-101	0	3 250	-101	3 350	0
280-Barnevern	24 276	23 978	298	506	24 276	298	23 978	0
Sum	223 176	244 003	-20 826	8 770	223 176	-20 826	244 003	0

Kommentar til status økonomi

Resultatet viser et merforbruk på 20,8 mill. Justert for premieavvik og avsetning øremerkede midler viser resultatet et merforbruk på 10,4 mill. Dette skyldes i hovedsak Våler U-skole med et merforbruk på 6,1 mill. (premieavvik kr. 0,8 mill.), årsaken er i hovedsak merforbruk på lønn med kr. 4,9 mill. Private barnehager med et merforbruk på 2,5 mill. som i hovedsak skyldes kostnader til refusjon barn i private barnehager i andre kommuner.

KOSTRA Nøkkeltall

Kostra-analyse - Grunnskole

	Våler (Østf.) 2023	Våler Kostragruppe (Østf.) 2024	01
Grunnlagsdata (Nivå 3)			
1.-4. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	13,8	13,9	13,2
1.-4. trinn Lærertimer, kommunale skoler (antall)	20 141	21 369	776 187
1.-4. trinn Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	118,3	211,2	163,2
1.-4. trinn Årstimer til særskilt norskopplæring per elev med særskilt norskopplæring (antall)	61,4	50,7	45,9
5.-7. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	15,9	14,6	15,6
5.-7. trinn Lærertimer, kommunale skoler (antall)	17 015	17 005	653 456
5.-7. trinn Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	115,1	106,5	146,1
5.-7. trinn Årstimer til særskilt norskopplæring per elev med særskilt norskopplæring (antall)	43,1	20,4	57,0
8.-10. trinn Gruppestørrelse 2 (antall)	14,9	12,8	17,8
8.-10. trinn Årstimer til spesialundervisning per elev med spesialundervisning (antall)	111,8	100,1	126,6
8.-10. trinn Årstimer til særskilt norskopplæring per elev med særskilt norskopplæring (antall)	23,4	46,4	53,9
Antall lærere	104	105	3 860
Assistentårsverk, avtalte årsverk	55,1	52,7	1 487,5
Inntekter fra foreldrebetalingen i SFO	3 633	3 464	93 155
Kommunens egenfinansiering av SFO	4 942	5 239	180 953
Korrigerte brutto driftsutgifter til skoleskyss (223)	4 098	2 768	155 367
Netto driftsutgifter til grunnskole (202)	109 936	119 444	4 258 059
Netto driftsutgifter til grunnskolesektor(202, 213, 215, 222, 223)	142 440	159 572	5 407 037
Netto driftsutgifter til SFO (215)	4 914	5 176	182 775
Netto driftsutgifter til skolelokaler (222)	23 550	32 184	810 267
Netto driftsutgifter til skoleskyss (223)	4 040	2 768	155 936

Kostra-analyse - Barnehage

	Våler (Østf.) 2023	Våler (Østf.) 2024	Kostragruppe 01
Prioritet			
Netto driftsutgifter barnehagesektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	15,8 %	14,4 %	13,1 %
Netto driftsutgifter per innbygger 1- 5 år i kroner, barnehager	183 809	193 081	222 461
Produktivitet			
Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstime (kr)	83,4	81,6	93,7

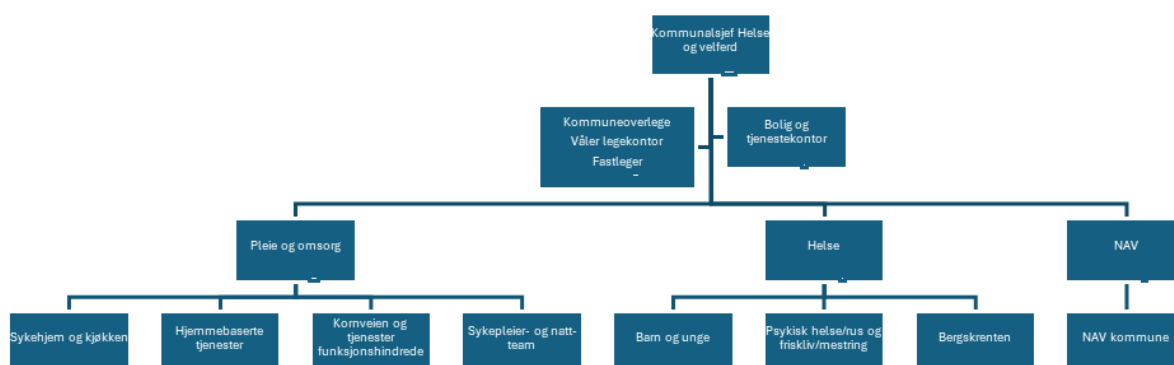
Helse og Velferd

Tjenesteområdebeskrivelse

Helse og velferd

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunalområdet Helse og velferd ledes av kommunalsjef, og har driftsansvar for alle helsetjenestene og omsorgstilbudene i kommunen, samt oppfølging av interkommunale samarbeidsformer innenfor dette felte

Organisasjonskart fra 1. november 2025

Kommunalområdet Helse og velferd omfatter kommunens samlede ansvar for helsetjenester, pleie- og omsorgstjenester samt NAV-tjenester. Området leverer både lovpålagte og forebyggende tjenester til innbyggere i alle aldre, med vekt på tidlig innsats, mestring, arbeid og deltakelse.

Vi hadde en prosess i 2025 hvor vi la sammen det boligsosiale arbeidet med tjenstekontoret, under ny avdelingsleder. Den nye avdelingen fra 1. mai 2025 heter Bolig- og tjenstekontor. Videre utvidet vi virksomhet Pleie og omsorg med en ny avdeling: Sykepleier- og natt-team. Ny avdeling var på plass fra november 2025.

Kommunalområdet er tillagt ansvar for lovpålagte oppgaver og tjenester etter følgende særlover og forskrifter;

- Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester mm (Helse- og omsorgstjenesteloven)
- Lov om folkehelsearbeid (Folkehelseloven)
- Lov om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern (Psykisk helsevernloven)
- Lov om pasient- og brukerrettigheter (Pasient og brukerrettighetsloven)
- Lov om helsemessig og sosial beredskap (Helseberedskapsloven)
- Lov om sosiale tjenester i arbeid- og velferdsforvaltningen (Sosialtjenesteloven)
- Lov om helsepersonell (Helsepersonelloven)

- Forskrift om fastlegeordningen i kommunene (Fastlegeforskriften)
- Forskrift om en verdig eldreomsorg (Verdighetsgarantien)
- Forskrift om ledelse og kvalitetsforbedring i helse- og omsorgstjenesten (Kvalitetsforskriften)
- Veileder – Gode helse- og omsorgstjenester til personer med utviklingshemming
- Kompetanseløftet 2025 prop. 1S (2020-2021)
- Pårørendeveilederen
- Nasjonal strategi for Frivillig arbeid på helse- og omsorgsfeltet (2015-2020)

Kommunalområdet representerer et stort og komplekst fagområde med svært mange ulike tjenester og tilbud, og har følgende organisering:

- Virksomhet Pleie og omsorg inneholder sykehjem, kjøkken, hjemmesykepleie, dagaktivitetstilbud, praktisk bistand, sykepleier- og natt-team, tjenester til funksjonshindrede, og Kornveien bolig og ambulerende team
- Virksomhet Helse inneholder tjenester innen psykisk helse og rus, friskliv og mestring, rehabilitering, habilitering, hverdagsrehabilitering, helsestasjon og skolehelsetjenesten, familieteam, Åpen barnehage og Bergskrenten bolig og ambulerende team. Vi har også 5 privatpraktiserende fysioterapeuter med kommunal hjemmel.
- NAV Våler er organisert i to team som sammen tilbyr helhetlige tjenester innen arbeid, helse, integrering og kommunale ytelser. Teamene gir tett individuell oppfølging, arbeidsrettede tiltak og bosetting og kvalifisering av flyktninger, i tillegg til lavterskel veiledning i publikumsmottaket og aktivitetstilbud som styrker brukerens mestring og overgang til arbeid.
- Avdeling Bolig- og tjenestekontor ligger direkte under kommunalsjef, og inneholder kommunale boliger, boligoppfølging og startlån, forvaltningsoppgaver, tildelingskontor/saksbehandlere og koordinerende enhet.
- Kommunalområdet Helse og velferd har ingen stab, men har direkte ansvar for Våler legekontor, kommuneoverlege, tilsynslege sykehjem og helsestasjonen. I tillegg til legetjenesten med 6 fastleger (en kommunalt ansatt) og LIS1 (lege i spesialisering).
- Tjenestene ytes gjennom tett samhandling internt i kommunen og i samarbeid med spesialisthelsetjenesten, frivillighet og regionale aktører.

Kommunalområdet hadde samlet 151 årsverk, mens totalt 420 personer har et lønnsforhold til kommunalområdet (inkludert støttekontakter, omsorgstønad, avlastere og introstønad). Helse og velferd hadde en netto budsjetttramme for 2025 på kr 139,8 millioner.

Våler kommune hadde ved utgangen av 2025 – 151 årsverk på kommunalområdet Helse og velferd.

Utvikling og utfordringer

Utvikling og utfordringsbilde for helse og velferd i Våler kommune

Våler kommune står, i likhet med resten av landet, overfor betydelige og sammensatte utfordringer innen helse- og velferdsområdet. En svekket aldersbæreevne innebærer at det blir stadig færre yrkesaktive bak hver pensjonist, samtidig som en betydelig andel av befolkningen i yrkesaktiv alder står helt eller delvis utenfor arbeidslivet. Denne utviklingen legger et økende press på kommunens tjenester og gjør det nødvendig å prioritere tydeligere, utnytte ressursene bedre og organisere tjenestene på nye måter – i tråd med lovpålagte prioriteringsprinsipper.

For å møte dette utfordringsbildet har kommunen de senere årene gjennomført omfattende arbeid med oppgavekartlegging og bemanningsplanlegging. Kartleggingene har vist at ressursbruken kan

optimaliseres, særlig gjennom å sikre at fagkompetanse benyttes der den gir størst effekt. Et konkret eksempel er etableringen av sykepleiersteam, der sykepleiere konsentrerer seg om oppgaver som krever sykepleierkompetanse. Dette har redusert behovet for sykepleierressurser og bidratt til mer målrettet bruk av kompetanse. Samme tilnærming videreføres nå for helsefagarbeidere, med mål om at også disse skal arbeide i toppen av sitt kompetanseområde. Samtidig vurderes hvilke oppgaver som kan utføres av annet personell, for eksempel praktiske driftsoppgaver og enkle bistandsoppgaver. Dette gir bedre ressursutnyttelse, økt fleksibilitet i tjenestene og kan samtidig bidra til å redusere utenforskap ved å ta i bruk tilgjengelige arbeidsressurser på nye måter.

Utviklingstrekkene i 2025 bekrefter både nasjonale og lokale tendenser. Det er en tydelig økning i psykiske helseplager og rusproblematikk, særlig blant unge voksne, og behovet for helhetlige, koordinerte tjenester øker. Flere brukere har moderate til alvorlige utfordringer, og behovet for familie- og nettverksbasert arbeid er økende. Dette presser kapasiteten i tjenestene og tilsier behov for styrking og videreutvikling i 2026. Samtidig ser kommunen demografiske endringer som påvirker tjenestebehovet, blant annet økende fødselstall for tredje år på rad og flere eldre med demenssymptomer, noe som gir økt press på demenskoordinatorrollen og tilgrensende tjenester. Forventningene til tilgjengelighet og rask respons fra innbyggerne øker også.

Bemannings- og kompetansesituasjonen er en gjennomgående utfordring. Videreutdanning og permisjoner har i perioder redusert tilgjengelighet i enkelte tjenester, blant annet helsesykepleierressursen ved skolene. Det er samtidig behov for økt kompetanse innen vold, utageringsproblematikk, rus og avhengighet, særlig innen ROP-feltet. Selv om tverrfaglig samarbeid er styrket, er små fagmiljøer fortsatt sårbare ved fravær og høy belastning. Dette forsterker behovet for systematisk virksomhetsstyring og tydeligere sammenheng mellom økonomi, kapasitet og prioriteringer. På flere områder – særlig innen psykisk helse, rus og demens – øker behovene raskere enn ressursene.

Nav-kontoret i Våler opplever parallelt et krevende utviklingsbilde. Det er en tydelig økning i utenforskap blant unge som faller utenfor skole og arbeidsliv, ofte med sammensatte utfordringer knyttet til psykisk helse, rus, bolig og manglende nettverk. Selv med målrettet innsats, blant annet gjennom ungdomsveileder, er det krevende å etablere varige oppfølgingsløp for mange i denne gruppen. Flere trekker seg tidlig fra tiltak, noe som øker behovet for tett og langvarig oppfølging. Samtidig har en økende andel brukere komplekse behov som krever koordinering mellom flere tjenester – både internt i Nav og på tvers av kommunen, helsevesenet og spesialisttjenestene.

Det er også økt press på helse- og sykefraværarbeidet, med flere søknader om arbeidsavklaringspenger. For å motvirke overgang til varige ytelse arbeides det målrettet med tidligere innsats i sykefraværsoppfølgingen og tettere koordinering gjennom SYFO-arbeidet. Kontoret jobber kontinuerlig med å utvikle mer treffsikre tjenester, stramme inn og målrette tiltak, og sikre god sammenheng mellom behov og virkemidler. Resultatene innen arbeidsrettet oppfølging av flykninger er gode, men krever fortsatt høy oppmerksomhet for å unngå overgang til passive ytelse.

En gjennomgående utfordring for både helse- og velferdstjenestene og Nav er sårbarhet knyttet til bemanning og fagbredde. Med mange fagområder og relativt få ansatte er tjenestene særlig utsatt ved høyt sykefravær. For å møte dette arbeides det aktivt med å styrke regionale og interkommunale samarbeid, delta i fagnettverk og kjøpe beslutter- og rådgivningstjenester der det er nødvendig. Samarbeid i Markedsområdet Nedre Viken og deltakelse i Nærkontornettverket bidrar til økt tilgang på kompetanse, felles fagutvikling og redusert sårbarhet i små fagmiljøer.

Samlet sett viser utviklingsbildet at Våler kommune må fortsette arbeidet med tydelige prioriteringer, målrettet kompetansebruk, styrket samhandling og nye måter å løse oppgavene på – i tett samarbeid med innbyggerne – for å sikre bærekraftige helse- og velferdstjenester også i årene som kommer.

Utvalgte resultater

Utvalgte resultater 2025 – Helse og velferd i Våler kommune

2025 har vært et år med målrettet utviklingsarbeid og tydelige prioriteringer innen helse- og velferdstjenestene i Våler kommune. En sentral satsing har vært oppgavekartlegging og bemanningsplanlegging. Etableringen av sykepleierteam har gjort tjenestene mindre sårbare og redusert bruken av bemanningsbyrå. Teamet dekker hele turnusbehovet gjennom langvakter, forankret i avtaler med tillitsvalgte og tydelige vilkår ved ansettelse. Samtidig har systematisk kompetanseheving bidratt til at alle pasienter nå mottar tjenester i tråd med vedtak i egen kommune.

Kvalitets- og forbedringsarbeid har vært en gjennomgående prioritet. Avvikshåndtering, inkludert både ordinære avvik og #råbra-meldinger, gir et godt grunnlag for læring og kontinuerlig forbedring. Digitalisering og velferdsteknologi har hatt høy prioritet i 2025. IKOS-samhandlingstavler er tatt i bruk i sentrale tjenester og gir bedre oversikt, struktur og samhandling i det daglige arbeidet. Samtidig har økt bruk av velferdsteknologi, som digital hjemmeoppfølging, elektroniske dørlåser, digitale medisinskap og nytt pasientvarslingssystem, styrket pasientsikkerheten, kvaliteten i tjenestene og ressursutnyttelsen.

Nav Våler har levert sterke resultater i 2025, med høy arbeidsretting, solid faglig kvalitet og effektiv samhandling. Innen økonomisk sosialhjelp viser nøkkeltallene stabile og gode resultater, med lav andel unge mottakere og saksbehandlingstid innenfor krav. Ungdomssatsingen og prosjektet Våler Inklusiv har bidratt til forebygging av utenforskap, mens målrettet arbeidsretting har gitt svært god overgang til arbeid – både for øvrige brukere og for flyktninger i introduksjonsprogrammet.

Innen helse- og familieområdet viser helsestasjon, skolehelsetjeneste, psykisk helse- og rustjenester, familieteam, rehabilitering og frisklivssentral stabile og gode resultater. Tjenestene preges av høy aktivitet, god tilgjengelighet og tverrfaglig samarbeid, samtidig som behovene øker, særlig blant unge voksne og personer med sammensatte utfordringer.

Til tross for krevende rammebetingelser har Bolig- og tjenestekontoret videreutviklet tjenestene gjennom bedre struktur i saksbehandlingen, styrket boligsosialt arbeid og økt tverrfaglig samarbeid, med mål om mer helhetlige og tilgjengelige tjenester for innbyggerne.

Regnskapet for 2025 viser et mindreforbruk på 2,9 mill. etter at utgifter til pensjon er trukket fra. Kommunen mottar bosettingstilskudd for flyktninger fra IMDI - Integrerings- og bosettingsdirektoratet.

Vi ser allikevel et økt forbruk som i all hovedsak skyldes følgende forhold:

- Økte utgifter til støttekontakter, avlastning og omsorgstønad. Dette er tiltak lavt i innsatstrappen og dermed en ønsket dreining i tjenestetilbudet.
- Stor økning i behovet for avlastningstjenester.
- Utfordringer med enkeltpasienter/-brukere som krever ressurser utover ordinær bemanning, både i egen og privat regi.
- Høyt sykefravær i enkelte avdelinger og behov for kjent personell med rett kompetanse har medført utstrakt bruk av overtid.
- Enkelte varer og tjenester har hatt en prisstigning langt utover det som kan regnes som normalt. Dette gjelder for eksempel råvarer til matproduksjon og engangsutstyr.
- Ny avtale for hjelpemidler har gitt en veldig høy økning på kostnader.
- Etter digitalisering på mange områder har vi en veldig høy utgift til lisenser i diverse programmer.

Viktige begivenheter

Blant viktige begivenheter i 2025 er:

- etablering av **nye arbeidsformer og team** i pleie- og omsorgstjenestene. Nytt sykepleierteam igangsatt fra november 2025
- opprettelse av **Bolig- og tjenestekontor** fra 1. mai 2025
- **Styrket forebygging og inkludering av barn og unge** gjennom satsingen *Våler Inklusiv*, med økt deltakelse, mestring og tidlig innsats for å redusere utenforskap.
- **Vellykket arbeidstrening og avklaring** via *Servicegruppa*, som har gitt flere brukere – særlig flyktninger og personer med sammensatte behov – struktur, arbeidserfaring og progresjon mot arbeid.
- **Etablering av Aktivitetshuset** som ny arena for opplæring, mestring og arbeidsretting, inkludert ukentlige kurs og lavterskel jobbkafé.
- **Styrkede tjenester innen økonomi- og gjeldsrådgivning**, i samarbeid med Kompetansesenteret for gjeld, og lukking av alle avvik etter tilsyn.
- **Systematisk kompetanseheving og forbedrede arbeidsprosesser**, som har gitt økt faglig trygghet, bedre kvalitet og mer enhetlig praksis i tjenestene.
- **Tydeligere arbeidsretting i Nav**, med bruk av arbeidsmarkedsindikatoren som styringsverktøy og økt fokus på arbeid i alle oppfølgingsløp.
- **Ny organisering med teamstruktur og tillitsbasert resultatledelse**, som har styrket samarbeid, ansvarliggjøring og gjennomføringskraft.
- **Omstilling av Bergskrenten til ambulerende ROP-tjeneste**, for å sikre faglig forsvarlighet, økt fleksibilitet og bedre håndtering av komplekse behov.
- **Etablering av Familieteam**, integrert i kommunens helhetlige forebyggende arbeid, med raske og positive effekter for sårbare familier.
- **Stabil og forsvarlig drift innen smittevern og migrasjonshelse**, med oppfyllelse av alle lovpålagte oppgaver og god beredskap gjennom året.
- Mars 2025 siste **kjøpsplass** ble overført hjemkommune. Ingen eksterne kjøp, bortsett fra BPA, etter det.
- Oktober 2025 ble sykehjemmet sertifisert som **Livsgledehem**.

Året har også vært preget av omstilling, kompetanseutvikling og forbedringsarbeid for å møte framtidige behov på en mer bærekraftig måte.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Virksomhet	Rev. bud. 2025	Regnskap hiå. 2025	Avvik hiå.	Budsjettendringer	Rev. bud. 2025	Avvik i kr	Siste prognose inkl. lønn	Bud.endr.
300-Helse og omsorg	5 954	3 463	2 491	3 079	5 954	2 491	3 463	0
310-Tjenestekontoret	4 896	5 765	-869	183	4 896	-869	5 765	0
315-Kommuneoverlege	12 336	13 474	-1 138	564	12 336	-1 138	13 474	0
320-Helse	29 641	34 102	-4 462	2 372	29 641	-4 462	34 102	0
330-NAV	12 721	18 191	-5 470	671	12 721	-5 470	18 191	0
350-PLO	97 116	107 940	-10 825	3 252	97 116	-10 825	107 940	0
Sum	162 664	182 936	-20 272	10 122	162 664	-20 272	182 936	0

Kommentar til status økonomi

Helse og velferd viser et merforbruk på 14,7 mill., justert for premieavvik pensjon og avsetning av øremerkede midler viser resultatet et mindreforbruk på 3,0 mill.

Kostra-analyse - Kommunehelse

	Våler (Østf.) 2023	Våler Kostragruppe (Østf.) 2024	01
Grunnlagsdata (Nivå 3)			
Utdanning i alt avtalte årsverk i helsestasjons- og skolehelsetjenesten per 10 000 innbyggere 0-20 år (årsverk)	48,1	72,5	58,3

Kostra-analyse - Sosiale tjenester

	Våler (Østf.) 2023	Våler Kostragruppe (Østf.) 2024	01
Økonomi			
Korrigerte brutto driftsutgifter (242) råd, veiledning og sosialt forebyggende arbeid	9 540	10 798	352 989
Grunnlagsdata (Nivå 3)			
Personer med vilkår etter sosialtjenesteloven			
Sosialhjelpsmottakere 25-29 år med vilkår etter sosialtjenesteloven			
Sosialhjelpsmottakere med stønad 6-12 mnd og vilkår			
Sosialhjelpsmottakere under 25 år med vilkår etter sosialtjenesteloven			

Miljø og teknikk

Tjenesteområdebeskrivelse

Kommunalområdets viktigste ansvarsområder:

- Landbruk – skog og jordbruk
- Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg
- Renhold kommunale bygg
- Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale veier og plasser
- Kommunale kummer og avløpsledninger
- Natur og friluftsliv
- Viltforvaltning
- Renovasjon

Utvikling og utfordringer

Jord- og skogbruk

PT (produksjonstilskudd)

Produksjonstilskudd kan etter forskriften gis til foretak som er registrert i Enhetsregisteret og som driver vanlig jordbruksproduksjon. Formålet med tilskuddet er å bidra til et aktivt og bærekraftig jordbruk innenfor de målsetninger Stortinget har trukket opp. Kommunen er vedtaksmyndighet av ordningen. Søknadsfrister er 15. mars og 15. oktober.

RMP (regionalt miljøprogram)

RMP er en tilskuddsordning med miljøprofil som forvaltes av Fylkesmannen, men hvor kommunen fatter vedtak. Søknadsfrist er 15. oktober.

SMIL (spesielle miljøtiltak i jordbruket)

SMIL er innrettet mot forurensning, kulturlandskap og biologisk mangfold.

Skogbruk

Skogfondsordningen er et viktig virkemiddel for ivaretagelse av skogressursene. Samlet har skogeierne kr. 26,1mill. på sine fond ved årsskiftet. Det ble brukt kr.6,6 mill. av fondet i 2025 og innbetalt kr. 7,6 mill.

Kommuneskogen

Det ble hogd 1358 kbm til en verdi av kr. 1,2 mill. Hoveddelen av avvirkingen var langs Fløterveien.

Skoqsveier

I 2025 var det seks nye veiprojekter som fikk bevilget kr. 1,3 mill. Det ble utbetalt kr. 0,7 mill. i statstilskudd til veiformål i løpet av året.

Viltforvaltning

Fellingskvoten for elg var på 41 dyr. Det ble felt 29 dyr som gir en fellingsprosent på 70 %. Elgbestand er på et svært lavt nivå. Fellingskvoten for rådyr var på 628 dyr. Det ble felt 192 dyr som gir en fellingsprosent på 30 %. Viltforvaltningen hadde 47 utrykninger i 2025. Det var 42 rådyr, 5 elg og 2 svaner som det ble rykket ut til.

Forvaltning, drift og vedlikehold av kommunale bygg (FDV)

Det er i 2025 satt i gang et arbeid med å rehabilitere vår bygg i henhold til tilstandsvurderingen som ble gjennomført i 2023/2024. Nye varmekjeler i sykehjemmet og Våk skole er satt i drift. Det er igangsatt et arbeid med opprustning av Mellom Roos, her er det montert toalett, oppgradering av låven med strøm etc. er godt i gang, rehabilitering av hovedhus og parkeringsplass er etablert. Det er avsatt midler til oppgradering av inne og uteområdet på Bergtunet. Her er arbeidet godt i gang og vil fortsette i 2026. Våler kommune har overtatt ny barneskole med volleyballhall, ny ungdomsskole, basseng, bilbibliotek og storstue (hjerter), totalt 22 000 kvm. Det er en viss usikkerhet på hvor mye det vil koste å drifte de nye byggene og en vil i 2026 frem til juni få en viss oversikt og erfaringstall på driftskostnadene.

Renhold

Det er i 2025 satset på forenkling av arbeidsprosesser ved å investere i nye matter som skal ligge fast. Dette betyr at det blir mindre smuss da mattene legges vegg i vegg. Ved kjøpet av mattene så var det også med nye maskiner/støvsugere som er spesiallaget for mattene.

Arbeidet med å effektivisere prosessene i forbindelse med renhold av byggene våre har medført at det ikke har vært innleid vikarer i 2025.

Kommunale veier og plasser

Lysløyra i Kirkebygden er ferdigstilt i 2025. Arbeidet med bytte av ledlamper på gatebelysningen er ferdigstilt i 2025.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Virksomhet	Rev. bud. hiå. 2025	Regnskap hiå. 2025	Avvik hiå.	Budsjettendringer	Rev. bud. 2025	Avvik i kr	Siste prognose inkl. lønn	Bud.endr.
400-Landbruk og teknisk	12 961	12 243	718	254	12 961	718	12 243	0
450-Eiendom og prosjekt	13 857	16 131	-2 274	232	13 857	-2 274	16 131	0
460-Renhold	13 112	13 158	-46	470	13 112	-46	13 158	0
Sum	39 930	41 533	-1 603	955	39 930	-1 603	41 533	0

Kommentar til status økonomi

Miljø og teknikk viser et merforbruk på 1,6 mill., justert for premieavvik pensjon viser resultatet et mindreforbruk på kr. 0,4 mill.

Selvfinansierende VAR (selvkost)

Tjenesteområdebeskrivelse

VARF (Vann, avløp, renovasjon og feiing)

Består av følgende ansvarsområder:

- Svinndal renseanlegg:
- Rusvik vannbehandlingsanlegg:
- Renovasjon: Håndteres av Movar
- Feiing: Håndteres av Movar

Utvikling og utfordringer

Svinndal renseanlegg, ledningsnett og pumpestasjoner:

Svinndal renseanlegg:

Renseresultat for Svinndal renseanlegg:

Svinndal renseanlegg har også i 2025 vist til beste rensresultater når det gjelder fosfor i sin klasse og ligger godt innenfor kravene. Kravet til total fosfor er 90%, Svinndal RA hadde en rensgrad på 95,4 % i snitt for fosfor og 34,8 % nitrogenrensing.

Vått slam blir kjørt til MOVAR for behandling. Totalt 524 kbm ble kjørt til MOVAR i 2025.

Ledningsnett Våler-Kambo:

Det er fremdeles mye fremmedvann som kommer inn i avløpsanleggene og blir pumpet til renseanleggene og Kambo renseanlegg. Halvparten av avløpsvannet kommer trolig fra Dillingøy område, som ligger i Moss kommune. Her foretas det forløpende måling på overvann med rapport fra DAIV (Driftsassistansen i Viken). Våler kommune har pålagt Dillingøy AS å redusere overvannet.

Spredd avløp:

Det er registrert ca. 400 ulike renseanlegg i Våler kommune. Dette skal gi et klart bedre vannmiljø i lokale bekker og i Vansjø. Men det er dessverre mange anlegg som ikke kan vise til tilfredsstillende rensresultater. Minirensanlegg er anbefalt fra leverandør å tømmes etter belastning på anlegget, for å ikke miste renseseffekt.

Vannbehandlingsanlegg:

Etter overtagelse av Våler vannverk, er det gjennomført vesentlige oppgradering av vannproduksjon på Rusvik. Produksjonen er økt fra 700 m³/d til 1150 m³/d. Det leveres vann til abonnentene i Våler. I snitt forbrukes det 1489 kbm. per dag i Våler kommune. Det betyr at vi er avhengig av å kjøpe vann fra Movar.

VA prosjekter

- Ny vannledning Nordre Haugen - Strutthølet (1250 m) ferdigstilt 2025
- Rehabilitering av Svinndal renseanlegg er igangsatt. Prosessen er delt i 2 hvor utvidelse av bygninger blir en egen entreprise. Når bygget er ferdig vil det bli lagt ut anbud på rensesprosessen.

Månedrapport Desember-2025

- Vann og avløp Middagsåsen-Folkestad vil bli lagt ut på anbud i 2026.
- VA oppgradering og veioppbygning Fjellveien er påbegynt og ferdigstilles i 2026
- Trykkøker Krosseng blir ferdigstilt i 2026
- Nytt kjemikaliebygg Rusvik er startet i 2025 og ferdigstilles i 2026

Vaktordning

Våler kommune bruker Varsling 24 for å nå innbyggere på en effektiv måte. Varsling 24 kan brukes for å varsle om vedlikeholdsarbeid på ledningsnett, vei, pandemi relaterte meldinger (f.eks. vaksineringsrunder) og beredskap.

Jevnlig vedlikehold på renseanlegget og pumpestasjonene er nødvendig for å sikre en stabil og sikker drift av avløpsanleggene. Dette for å forhindre unødvendige pumpestopper og at en begrenser at avløpsvann går i overløp og forurenses vassdrag. Dette er også med på å redusere antall alarmer som går til vakttelefon.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Virksomhet	Rev. bud. 2025	Regnskap hiå. 2025	Avvik hiå.	Budsjettendringer	Rev. bud. 2025	Avvik i kr	Siste prognose inkl. lønn	Bud.endr.
500-Va selvfinansierende	2 678	1 735	943	72	2 678	943	1 735	0
510-Avløp	-3 537	-8 806	5 269	116	-3 537	5 269	-8 806	0
520-Vann	-1 961	987	-2 948	89	-1 961	-2 948	987	0
530-Slamtømming	-330	-345	15	0	-330	15	-345	0
540-Feiing	-212	-133	-79	0	-212	-79	-133	0
550-Renovasjon	633	-392	1 025	0	633	1 025	-392	0
Sum	-2 729	-6 955	4 225	277	-2 729	4 225	-6 955	0

Kommentar til status økonomi

Selvfinansierende VA visert en merinntekt på 4,2 mill., justert for premieavvik pensjon er merinntekten på kr. 4,7 mill.

Plan-byggesak-oppmåling og kartverk (selv)

Tjenesteområdebeskrivelse

Staben Plan og samfunn jobber med overordnet samfunnsplanlegging, arealplaner, byggesak, landmåling, geodata og folkehelse. Staben består av en planlegger, to byggesaksbehandlere, en landmåler, en geodataansvarlig og en folkehelsekoordinator i tillegg til leder.

Utvikling og utfordringer

I 2025 har det vært mye bevegelse i staben. På slutten av året valgte en byggesaksbehandler å slutte, mens folkehelsekoordinator gikk over i annen stilling. Planleggeren har vært i permisjon siden mai, så året har vært krevende personalmessig.

Staben jobber med flere utviklingsprosjekter både eksternt og internt. Noen av dem har måttet stilles i bero som følge av bemanningssituasjonen. Det har blitt jobbet med store planprosesser og flere store bygge- og oppmålings saker. Innenfor Geodata har kommunen nå er avansert kartverktøy til bruk for egne ansatte og for innbyggere.

Det har vært lav aktivitet innen fakturerbart arbeid med private reguleringsplaner. Det har imidlertid vært stor pågang av utbyggingsprosjekter der det ønskes mindre endringer eller dispensasjoner. Staben kan i svært liten grad påvirke sine inntekter og utgifter. Inntektene styres i all hovedsak av byggemarkedet, mens utgiftene ut over lønn i stor grad omfattes av drift av kostbare systemer, inkludert karttjenester, der endringer i programmer avgjøres utenfor kommunens styring.

Arbeidet med kommuneplanens samfunnsdel og arealdel startet.

Både plan og byggesak ligger fortsatt langt under budsjettert inntektsnivå, mens oppmåling har nådd sitt budsjettmål for året.

Utvalgte resultater

Kommunale planer:

Det ble utarbeidet felles planprogram for kommuneplanens samfunnsdel og arealdel. Dette ble sendt ut til offentlig ettersyn i desember.

Private reguleringsplaner:

Plan for Folkestad 4 ble sendt ut til offentlig ettersyn og det ble foretatte endring i plan og utbyggingsavtale for Ingulstad Sør. Det ble også ferdigstilt utbyggingsavtale for Rød 2.

Høringsuttalelser:

Det har blitt utarbeidet høringsuttalelse til fylkeskommunens handlingsprogram for samferdsel. Videre ble det jobbet med og gitt uttalelse til tre nye regionale planer.

Interkommunalt:

Plansjef representerer kommunen i sekretariatet for Mosseregionens interkommunale politiske råd (MIPR.) I dette samarbeidet har det blitt jobbet med flere saker av regional betydning, blant annet handlingsprogram for næringsutvikling og felles uttalelse til fylkeskommunens regionale planer.

Øvrige saker:

Innenfor planområdet har det også blitt utarbeidet et mulighetsstudie for transport i kommunen, detaljert oversikt over næringsarealer og bruk, samt innført bygge- og deleforbud i flere næringsområder.

Byggesak

Byggemarkedet har gjennom året fortsatt vært preget av lav aktivitet, slik at det også for 2025 har vært lavere inntekter enn budsjettet. Kommunen har 2 årsverk på byggesak.

Når vi sammenligner antall byggesøknader mottatt i 2024 og 2025 ser vi en liten økning i ett-trinns søknader, rammesøknader, søknader om bruksendring og søknader om endring av gitt tillatelse i 2025 sammenliknet med 2024. Antall søknader om igangsettingstillatelse, ferdigattest og midlertidig brukstillatelse er imidlertid nesten halvert sammenliknet med 2024.

Det er mottatt 12 dispensasjonssøknader i 2025, hvorav 3 er behandlet i planutvalget. Det er gitt avslag til 2 dispensasjonssøknad. 2 klagesaker ble behandlet i planutvalget i 2025.

For 3-ukers saker som ett-trinns søknader, søknader om bruksendring, endring av gitt tillatelse, igangsettingstillatelse, ferdigattest og midlertidig brukstillatelse har vi en saksbehandlingstid på i snitt 20 dager.

For 12-ukers saker som rammesøknader og dispensasjonssøknader har vi en saksbehandlingstid på i snitt 71 dager.

Oppmåling

I 2025 fullførte kommunens landmåler sin autorisasjon.

Det har blitt behandlet 25 saker og fullført 18.

Det er opprettet 67 nye eiendommer fordelt på 6 saker.

Gjennomsnittlig saksbehandlingstid har vært 33,5 dager.

Geodata

I løpet av 2025 har Geodata arbeidet systematisk for å styrke kvaliteten på kommunens kart- og geodata, forbedret samhandlingen på tvers av fagområder og bidratt til regionale og nasjonale mål om bedre geodataforvaltning. Resultatet er et mer robust og detaljert datagrunnlag som støtter planlegging, forvaltning, beredskap og utvikling i kommunen.

Viktige begivenheter

Det ble igangsatt arbeid med nye kommuneplaner for samfunn og areal.

Reguleringsplan for Kirkebygdens neste, store byggeområde Folkestad 4 ble lagt ut til offentlig ettersyn.

Det ble oppnådd enighet om utbyggingsavtale på Rød 2.

Det ble fradelt og klargjort 29 nye eneboligtomter på Ingulstad Sør og 38 tomter på Rød 2

I 2025 fullførte kommunens landmåler sin autorisasjon.

I samarbeid med HR har hele eiendomsarkivet blitt digitalisert.

Nye Våler ungdomsskole har fått byggetillatelse og ferdigattest.

Status økonomi i rammeområdet

Beløp i 1000

Virksomhet	Rev. bud. 2025	Regnskap hiå. 2025	Avvik hiå.	Budsjettendringer	Rev. bud. 2025	Avvik i kr	Siste prognose inkl. lønn	Bud.endr.
Sum	2 543	6 461	-3 918	553	2 543	-3 918	6 461	0

Kommentar til status økonomi

Selvfinansierende Plan/byggesak/kart viser en mindreinntekt på 3,9 mill., justert for premieavvik pensjon er mindreinntekten på kr. 3,4 mill. Årsaken er i hovedsak mindre byggesaker enn forutsatt.

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2026/144
Dokumentnr.: 17
Løpenr.: 136254/2026
Klassering: 3018-192
Saksbehandler: Bjørn Gulbrandsen

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Våler	Møtedato 20.05.2026	Utvalgssaksnr. 26/22
---	-------------------------------	--------------------------------

Orientering fra kommunedirektør om budsjett for 2026

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kommunedirektørens informasjon om budsjett 2026 tas til orientering

Fredrikstad, 28.04.2026

Vedlegg

Ingen

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Kommunestyret vedtok budsjett for 2026 den 4. desember 2025 i sak 0084/25.

Saksopplysninger

Det er praksis for å invitere kommunedirektør til kontrollutvalgets årets første møte for å gi en orientering om årets vedtatte budsjett. Utvalget skal ikke behandle selve budsjettet, men budsjettet kan likevel gi mye nyttig informasjon som kontrollutvalget kan ta med seg i sitt arbeide.

Følgende invitasjon er sendt:

«Kommunedirektør inviteres til kontrollutvalgets møte for å gi en informasjon om hvilke utfordringer og muligheter administrasjonen ser ved det vedtatte budsjettet for 2026. Dette kan være nyttig informasjon for kontrollutvalget bl.a. for å få en oversikt over områder de bør ha et ekstra øye på, sett opp mot sitt arbeid
Vi anser at ca 15 - 20 minutter bør være nok, inkludert spørsmål fra utvalget.»

Vurdering

Budsjett for 2026 er behandlet og vedtatt av kommunestyret. Utvalget vil ikke få en gjennomgang av hele budsjettdokumentet, men det er ønskelig at administrasjonen gir en gjennomgang av de utfordringer og muligheter budsjettet gir. Aktuelle spørsmål/problemstillinger kan være:

- hvilke utfordringer gir årets budsjett kommunen og dens innbyggere
- kan det være områder kontrollutvalget bør ha ekstra fokus på det kommende året, eks om det er nedskjæringer som kan gå ut over tjenestetilbudet

Sekretariatet anbefaler at informasjonen fra kommunedirektøren tas til orientering.

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2026/144
Dokumentnr.: 8
Løpenr.: 66686/2026
Klassering: 3018-192
Saksbehandler: Bjørn Gulbrandsen

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Våler	20.05.2026	26/23

Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlig revisor

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar vedlagte uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlige revisorer, til orientering

Fredrikstad, 27.04.2026

Vedlegg

Uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlige revisorer:

- Jostein Ek, datert 27.04.2026
- Cecilie Gjerløv Engan, datert 27.04.2026

Andre saksdokumenter (ikke vedlagt)

Kommuneloven, forskrift for kontrollutvalg og revisjon, Forum for kontroll og tilsyn (FKT) og Kontroll og revisjon i kommunene (NKRF) – sine veiledere for kontrollutvalgets påse-ansvar overfor revisor.

Saksopplysninger

I henhold til kommunelovens § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha god vandel. I følge forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, avgi til kontrollutvalget en skriftlig egenvurdering av uavhengighet.

I sin skriftlige egenerklæring til kontrollutvalget i Våler kommune har oppdragsansvarlige revisorer på oppdraget avgitt sin egenvurdering om uavhengighet.

Vurdering

Kontrollutvalget har en oppgave å se til at kommunen har en betryggende revisjon, og som ledd i dette skal revisor avlegge uavhengighetserklæring. Kontrollutvalget påse-ansvar er også i tråd med FKT og NKRF sine veiledere. Sekretariatet kan ikke se at det er forhold som tilsier at revisors uavhengighet ikke er ivaretatt. Sekretariatet anbefaler derfor kontrollutvalget om at uavhengighetserklæring fra oppdragsansvarlige revisorer tas til orientering.

Til kontrollutvalget i Våler kommune

Vurdering av oppdragsansvarlig regnskapsrevisors uavhengighet for Våler kommune

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av Forskrift om kontrollutvalg og revisjon (2019) §§ 16-19.

Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Østre Viken kommunerevisjon IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Østre Viken kommunerevisjon utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Østre Viken kommunerevisjon utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	<p>Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor kommunen som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p>
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor kommunen som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for kommunen.

Rolvøy, 27.04.2026

Østre Viken kommunerevisjon IKS

Jostein Ek (sign.)

Oppdragsansvarlig revisor

Til kontrollutvalget i Våler kommune

Vurdering av oppdragsansvarlig forvaltningsrevisors uavhengighet for Våler kommune

Innledning

Ifølge kommuneloven § 24-4 skal revisor være uavhengig og ha godandel. Nærmere krav til revisors uavhengighet ogandel følger av Forskrift om kontrollutvalg og revisjon (2019) §§ 16-19.

Kravene til uavhengighet og objektivitet gjelder for alle som utfører revisjon for kommunen, herunder regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Dette omfatter både oppdragsansvarlig revisor, medarbeidere på oppdraget og eventuelt andre som er engasjert på oppdraget.

Østre Viken kommunerevisjon IKS har et kvalitetskontrollsystem i samsvar med internasjonal standard for kvalitetskontroll (ISQC 1). Kvalitetskontrollsystemet omfatter dokumenterte retningslinjer og rutiner for etterlevelse av etiske krav, faglige standarder og krav i gjeldende lovgivning og annen regulering. Som en del av kvalitetskontrollsystemet har vi rutiner for å følge opp og sikre at revisjonsteamet har tilstrekkelig uavhengighet.

Ifølge Forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 19 skal oppdragsansvarlig revisor hvert år, og ellers ved behov, gi en skriftlig egenvurdering av sin uavhengighet til kontrollutvalget. Denne egenvurderingen følger nedenfor.

Oppdragsansvarlig revisors vurdering av uavhengighet

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Overordnet krav til uavhengighet (§ 16)	Undertegnede bekrefter at det ikke foreligger spesielle forhold som er egnet til å svekke tilliten til revisors uavhengighet og objektivitet.
Tilknytning til den reviderte virksomheten (§ 17)	Undertegnede har ikke selv eller nærstående som har en slik tilknytning til den reviderte eller kontrollerte virksomheten eller virksomhetens ansatte eller tillitsmenn at den er egnet til å svekke revisorens uavhengighet og objektivitet.
Stillinger i kommunen (§ 18 a)	Undertegnede har ikke stillinger eller verv i kommunen.
Stillinger i virksomhet (§ 18 b)	Undertegnede har ikke andre stillinger i en virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Østre Viken kommunerevisjon utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.
Medlem av styrende organer (§ 18 c)	Undertegnede er ikke medlem av styrende organer i virksomhet som kommunen deltar i eller er eier av, utover at Østre Viken kommunerevisjon utfører revisjon og er organisert som et interkommunalt selskap.

Forskriftskrav	Oppdragsansvarlig revisors egenvurdering
Deltakelse eller funksjoner i annen virksomhet (§ 18 d)	Undertegnede deltar ikke i, eller har funksjoner i en annen virksomhet, som kan medføre at revisors interesser kommer i konflikt med interessene til kommunen, eller på annen måte er egnet til å svekke tilliten til revisor.
Rådgivning eller andre tjenester (§ 18 e)	<p>Før slike tjenester gjør undertegnede en vurdering av rådgivningens eller tjenestens art med hensyn til revisors uavhengighet og objektivitet. Dersom vurderingen konkluderer med at utøvelse av slik tjeneste kommer i konflikt med kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften § 18 e, utfører vi ikke tjenesten. Revisor vurderer hvert enkelt tilfelle særskilt.</p> <p>Revisor besvarer løpende spørsmål/henvendelser som er å betrakte som veiledning og bistand og ikke revisjon. Undertegnede er bevisst på at også slik veiledning må skje med varsomhet og på en måte som ikke binder opp revisors senere revisjons- og kontrollvurderinger.</p> <p>Undertegnede har ikke ytet rådgivnings- eller andre tjenester overfor kommunen som kommer i konflikt med denne bestemmelsen.</p>
Tjenester under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver (§ 18 f)	Undertegnede har ikke ytet tjenester overfor kommunen som hører inn under kommunens egne ledelses- og kontrolloppgaver.
Fullmektig for den revisjonspliktige (§ 18 g)	Undertegnede opptrer ikke som fullmektig for kommunen.

Rolvøy, 27.04.2026

Østre Viken kommunerevisjon IKS

Cecilie Gjerløv Engan (sign.)

Oppdragsansvarlig revisor

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2026/144
Dokumentnr.: 9
Løpenr.: 93911/2026
Klassering: 3018-192
Saksbehandler: Rania Matramawi

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Våler	Møtedato 20.05.2026	Utvalgssaksnr. 26/24
---	-------------------------------	--------------------------------

Høring - Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar sekretariatets høringsuttalelse til «Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen», til orientering

Fredrikstad, 24.03.2026

Vedlegg

- Høring – Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen.
- ØKUS KOF – Høringsuttalelse til «Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen», datert 18.03 2026

Saksopplysninger

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen skjer i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, jf. kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b. Det er kontrollutvalget som utøver dette påseansvaret, og hvordan det gjøres, bestemmer utvalget selv.

Påseansvaret med økonomiforvaltningen er et selvstendig påseansvar som skal utøves på lik linje med det øvrige påseansvaret kontrollutvalget har etter kommuneloven § 23-2. Påseansvaret med økonomiforvaltningen, utøves ikke på noen annen måte enn det påseansvaret kontrollutvalget har f.eks. med at kommunen har betryggende regnskapsrevisjon. Bestemmelsen i kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav a handler om å påse at revisjonen av regnskapene er faglig forsvarlig, mens kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b handler om å påse at det føres kontroll med at økonomiforvaltningen i kommunen er i tråd med lover, forskrifter og kommunestyrets vedtak.

Kontrollutvalget har også et påseansvar for at det blir utført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll og at kommunestyrets vedtak etter dette blir fulgt opp, jf. bokstavene c, d og e.

Denne veilederen handler om hvordan kontrollutvalget kan ivareta det påseansvaret som følger av 23-2 første ledd bokstav b.

Vedlagte høringsutkast til veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen er utarbeidet i et samarbeid mellom NKRF og FKT.

Høringsfristen var satt til 22. april 2026 men er forlenget til 28. mai 2026. Hørings svar sendes til post@nkrf.no eller fkt@fkt.no. Hørings svarene vil bli publisert på nettsidene til både FKT og NKRF

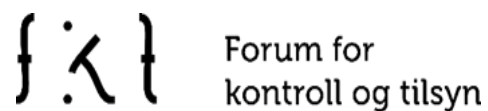
Vurdering

Sekretariatet gjennomgått «Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen», samt deltatt på et høringsmøte med arbeidsgruppen 5. mars 2026. Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF har ingen spesifikke merknader eller innvendinger til veilederen slik den foreligger. Vi viser til vedlagt høringsuttalelse fra Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF datert 18.03 2026 i sin helhet.

Kontrollutvalget kan også på eget insentiv fremme egen høringsuttalelse til veilederen. Sekretariatet anbefaler at kontrollutvalget kan bifalle sekretariatets høringsuttalelse, og ta denne til orientering.

Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen

Fastsatt av styrene i FKT og NKRF hhv. ...

Innhold

Forord	3
1. Innledning.....	3
2. Hva er økonomiforvaltning?	3
3. Kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen.....	4
4. Kontrollutvalgets øvrige påseansvar.....	5
5. Sammenhengen mellom påseansvaret og kommunedirektørens internkontroll	5
6. Hvordan kan påseansvaret utøves?	6
6.1 Utøvelse av påseansvaret uten forutgående vedtak av kontrollutvalget.....	6
6.2 Utøvelse av påseansvaret etter forutgående vedtak av kontrollutvalget	6
7. Hovedområder i økonomiforvaltningen	7
7.1. Forslag til spørsmål på områder innenfor økonomiforvaltningen.	7
7.1.1. Økonomisk bærekraft	7
7.1.2. Planlegging og budsjettering.....	8
7.1.3. Regnskap og rapportering.....	8
7.1.4. Finans- og gjeldsforvaltning.....	8
7.1.5. Låneopptak og avdrag	8
7.1.6. Garantier og pantsetting.....	8
7.1.7. Selvkostområder	8
7.1.8. Offentlige anskaffelser	9
7.1.9. Innkreving	9
8. Regelmessig oppfølging i kontrollutvalget.....	9
8.1. Forslag til «4-årshjul» for valgperioden.....	9
9. Risiko og vesentlighetsvurdering.....	10
9.1. Forslag for hvordan å utarbeide risiko og vesentlighetsvurdering.....	10

Forord

Denne veilederen for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen er utarbeidet i et samarbeid mellom NKRF og FKT. Det ble våren 2025 etablert en felles arbeidsgruppe med følgende mandat:

- Utarbeide en veileder som beskriver og konkretiserer innholdet i kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen, jf. koml. § 23-2 første ledd bokstav b.

Arbeidsgruppa har hatt følgende sammensetning:

- Torbjørn Brandt, Konsek Trøndelag IKS (leder)
- Unn Helen Aarvold, Oslo kommune, Kommunerevisjonen
- Tor Arne Stubbe, Revisjon Midt-Norge SA
- Arnar Helgheim, Sekretariat for kommunale kontrollutvalg, SEKOM KO
- Anne-Karin Femanger Pettersen, FKT
- Bjørn Bråthen, NKRF (sekretær)

Knut Erik Lie, NKRF, har også bidratt med faglig bistand til arbeidsgruppa.

1. Innledning

Det følger av kommuneloven at kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, jf. kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b.

Denne veilederen skal støtte kontrollutvalget i arbeidet med å oppfylle kravene i kommuneloven. Kontrollutvalget bør kunne vise til hvordan det lovpålagte påseansvaret har vært og blir utøvd.

For å ivareta påseansvaret med at kommunens økonomiforvaltning er systematisk og målrettet, skal kontrollutvalget gjøre seg kjent med økonomiforvaltningen og støtte seg til regnskaps- og forvaltningsrevisjonens arbeid. Innhenting av opplysninger fra dette arbeidet følger av kontrollutvalgets øvrige påseansvar, jf. kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav a, c, d og e.

Kontrollutvalget kan også be kommunedirektøren redegjøre for områder innenfor økonomiforvaltningen og den økonomiske internkontrollen. Påseansvaret med økonomiforvaltningen må også derfor ses i sammenheng med kommunedirektørens ansvar for internkontroll, jf. kommuneloven § 25-1.

2. Hva er økonomiforvaltning?

Det er vanskelig å gi en uttømmende definisjon av begrepet «økonomiforvaltning». I RSK 301 Forenklet etterlevelsesk kontroll med økonomiforvaltningen er det gitt følgende definisjon:

*Forvaltning - aktivitet som bevarer, forbedrer og øker kommunens verdier.
Økonomiforvaltningen – i hovedsak områder som angitt i kommunelovens kapittel 14 Økonomiforvaltning og kapittel 15 Selvkost.*

Antakelig er denne definisjonen for snever, da forvaltning også vil dreie seg om bruken av kommunenes økonomiske midler, noe som tilsynelatende går utover det å bevare, forbedre og øke kommunens verdier.

I tillegg er kapittel 16 i kommuneloven som gjelder rapportering til staten, vurdert å tilhøre økonomiforvaltningen. Kommunen har en plikt til å rapportere opplysninger om økonomi, ressursbruk og tjenester til nasjonale informasjonssystemer (KOSTRA).

Økonomiforvaltningen vil da være de aktiviteter som innebærer planlegging, styring, kontroll og rapportering av kommunens økonomiske midler som tar sikte på å bevare, forbedre og øke disse.

Kommunen har ansvar for å sikre en forsvarlig økonomiforvaltning og effektiv bruk av ressursene, slik at innbyggerne får et best mulig tjenestetilbud over tid. Kommunen skal ha et realistisk budsjett, og kommunestyret har det overordnede ansvaret for å planlegge og styre økonomien innenfor kommunens inntektsrammer og i tråd med statlige føringer og regelverk.

Økonomiforvaltningen skal bidra til økonomisk balanse, langsiktig handleevne og etterlevelse av lover og forskrifter. Dette ivaretas blant annet gjennom kommunens internkontroll.

Økonomiforvaltningen kan deles inn i ni hovedområder.

- Økonomisk bærekraft
- Planlegging og budsjettering
- Regnskap og rapportering
- Finans- og gjeldsforvaltning
- Låneopptak og avdrag
- Økonomiske garantier, begrensninger
- Selvkostområder
- Offentlige anskaffelser
- Innkreving

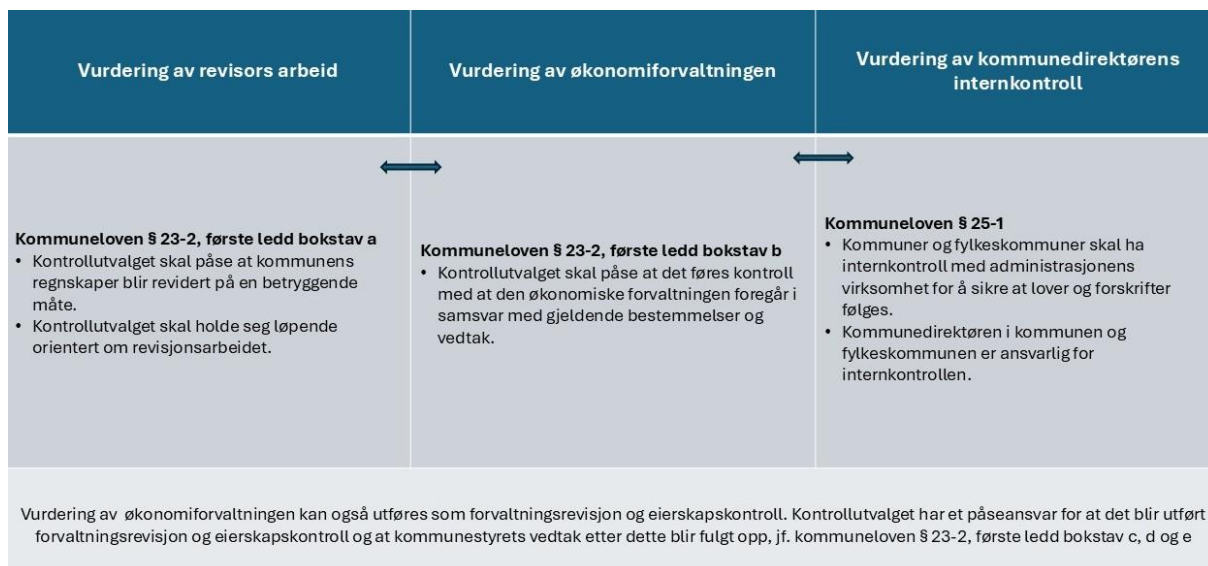
Det vises til avsnitt 7 for mer om hva som ligger til økonomiforvaltningen. For en mer utfyllende beskrivelse av innholdet vises det til notatet «Kommuners økonomiforvaltning».

3. Kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen skjer i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, jf. kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b. Det er kontrollutvalget som utøver dette påseansvaret, og hvordan det gjøres, bestemmer utvalget selv. Det er viktig å merke seg at kontrollutvalget ikke skal gjennomføre revisjon eller kontroll selv.

Påseansvaret utøves i kontrollutvalgets møter og gjennom behandling av saker som legges frem for utvalget. Dersom kontrollutvalget får opplysninger som tyder på at økonomiforvaltningen ikke skjer i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, bør utvalget vurdere å påpeke dette.

Om nødvendig kan kontrollutvalget be om mer informasjon fra kommunedirektøren eller revisor. Slik kan kontrollutvalget bidra til at kommunen blir gjort kjent med eventuelle mangler og får mulighet til å rette dem opp. Ved å utøve påseansvaret kan kontrollutvalget bidra til både læring og forbedring.

Figur 1 Sammenhengen mellom påseansvaret for de ulike lovpålagte oppgavene kontrollutvalget har etter kommuneloven § 23-2, og kommunedirektørens internkontroll etter kommuneloven § 25-1.

4. Kontrollutvalgets øvrige påseansvar

Påseansvaret med økonomiforvaltningen er et selvstendig påseansvar som skal utøves på lik linje med det øvrige påseansvaret kontrollutvalget har etter kommuneloven § 23-2.

Påseansvaret med økonomiforvaltningen, utøves ikke på noen annen måte enn det påseansvaret kontrollutvalget har f.eks. med at kommunen har betryggende regnskapsrevisjon.

Bestemmelsen i kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav a handler om å påse at revisjonen av regnskapene er faglig forsvarlig, mens kommuneloven § 23-2 første ledd bokstav b handler om å påse at det føres kontroll med at økonomiforvaltningen i kommunen er i tråd med lover, forskrifter og kommunestyrets vedtak.

Kontrollutvalget har også et påseansvar for at det blir utført forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll og at kommunestyrets vedtak etter dette blir fulgt opp, jf. bokstavene c, d og e. Denne veilederen handler om hvordan kontrollutvalget kan ivareta det påseansvaret som følger av 23-2 første ledd bokstav b.

5. Sammenhengen mellom påseansvaret og kommunedirektørens internkontroll

Påseansvaret med kontroll av økonomiforvaltningen må ses i sammenheng med kommunedirektørens ansvar for internkontroll, jf. kommuneloven § 25-1.

Kommunedirektøren skal sørge for at kommunen har en forsvarlig internkontroll som bidrar til måloppnåelse, effektiv ressursbruk og etterlevelse av lover og regler. Internkontrollen er kommunedirektørens ansvar. Kontrollutvalget skal påse at kommunedirektøren har iverksatt forsvarlig kontroll med økonomiforvaltningen.

For å sikre at lover og forskrifter følges skal internkontrollen være systematisk, tilpasset virksomhetens størrelse og risiko, omfatte rutiner, avvikshåndtering og dokumentasjon på dette.

Kvaliteten på internkontrollen er et svært viktig grunnlag for omfanget av kontrollutvalgets arbeid. En velfungerende internkontroll gir kontrollutvalget trygghet for at økonomiforvaltningen er underlagt systematisk oppfølging og styring. Samtidig kan svakheter i internkontrollen indikere behov for ytterligere oppfølging fra kontrollutvalget.

Når kontrollutvalget vurderer økonomiforvaltningen, må det også vurdere om kommunedirektørens internkontroll er tilstrekkelig – både i omfang og innretning – til å sikre etterlevelse av økonomiske regler og vedtak.

6. Hvordan kan påseansvaret utøves?

Både kommunens arbeid med enkelte lovpålagte oppgaver og andre saker som belyser økonomisk internkontroll, danner grunnlag for kontrollutvalgets påseansvar med økonomiforvaltningen. Kontrollutvalget har et påseansvar med at lovpålagte oppgaver er gjennomført, se avsnitt 6.1. I tillegg kan kontrollutvalget be om ytterligere undersøkelser, se avsnitt 6.2.

6.1 Utøvelse av påseansvaret uten forutgående vedtak av kontrollutvalget

Informasjon som gjelder økonomiforvaltningen og som utvalget får uten at kontrollutvalget har vedtatt at denne informasjonen skal innhentes er:

- Kommunens årsberetning, årsregnskap og i noter til årsregnskapet
- Lovpålagte oppgaver som oversendes fra revisor
 - Revisjonsberetning
 - Forenklet etterlevelseskontroll
 - Risiko og vesentlighetsvurderinger til forenklet etterlevelseskontroll,
 - Rapportering om misligheter og andre nummererte brev
 - Resultater av forvaltningsrevisjoner og eierskapskontroller, jf. avsnitt 6.2
- Andre saker fra revisor kan være
 - Årsoppgjørsmemoratet/revisjonsmemoratet/tilbakemeldingsbrev eller lignende
 - Strategi for gjennomføring av regnskapsrevisjonen.

Flere av disse dokumentene inneholder informasjon som angår kontrollutvalgets påseansvar. Kontrollutvalget må ha kunnskap og kjennskap til hvilke opplysninger i disse dokumentene som angår økonomiforvaltningen spesielt. Det vises til avsnitt 7 i denne veilederen for hvilke konkrete opplysninger kontrollutvalget bør og skal ha kunnskap og kjennskap til.

6.2 Utøvelse av påseansvaret etter forutgående vedtak av kontrollutvalget

Utover den informasjonen som kontrollutvalget får fra de dokumentene nevnt under avsnitt 6.1, må kontrollutvalget selv vedta hvordan denne informasjonen skal innhentes. Denne informasjonen kan innhentes ved at kontrollutvalget ber om eller bestiller:

- Orienteringer om spesifikke områder innenfor økonomiforvaltningen. For hvilke områder som spesifikt gjelder økonomiforvaltningen, se avsnitt 7.
- Orienteringen om internkontroll som gjelder kommunens risiko- og vesentlighetsvurderinger knyttet til økonomiforvaltningen, blant annet kommunens delegeringsreglement, som legger føringer for de områder som nevnt i avsnitt 7.
- Forenklet etterlevelseskontroll – Kontrollutvalget kan bestille forenklet etterlevelseskontroll av økonomiforvaltningen utover den årlige kontrollen som oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er pålagt å gjennomføre.

- Undersøkelser - Kontrollutvalget kan bestille undersøkelser fra forvaltningsrevisor, regnskapsrevisor eller andre relevante aktører, for å få belyst konkrete problemstillinger eller risikoområder knyttet til økonomiforvaltningen.
- Forvaltningsrevisjoner - Det kan gjennomføres forvaltningsrevisjoner av spesifikke områder innen økonomiforvaltningen, herunder den delen av internkontrollen som gjelder økonomiforvaltningen.
- Eierskapskontroller - Gjennom eierskapskontroll kan kontrollutvalget identifisere svakheter i styringen av kommunale selskaper, som kan ha direkte konsekvenser for kommunens økonomi – for eksempel garantier, lån, eller manglende rapportering.
- Gjennomgang av eierskapsmeldingen – Ved å skaffe seg oversikt over kommunens eierskap får kontrollutvalget bedre oversikt over kommunens samlede økonomiske eksponering. Kommunens økonomi påvirkes ikke bare av egen drift, men også av selskaper den eier.

7. Hovedområder i økonomiforvaltningen

I denne veilederen har vi systematisert økonomiforvaltningen i ni områder:

1. Økonomisk bærekraft	Økonomisk handleevne, langsiktig styring
2. Planlegging og budsjettering	Økonomiplan, budsjett, revidering og måltall
3. Regnskap og rapportering	Årsregnskap, årsberetning, tertialrapportering
4. Finans- og gjeldsforvaltning	Finansreglement, likviditet, gjeldsgrad
5. Låneopptak og avdrag	Låneformål, minimumsavdrag og utlån
6. Garantier og pantsetting	Økonomiske garantier, begrensninger
7. Selvkostområder	Gebyrfinansierte tjenester, beregning selvkost
8. Offentlige anskaffelser	Statsstøttereglene og anskaffelsesregelverk
9. Innkreving	Tvangsfullbyrdelse, innkrevsloven

Kontrollutvalg kan be om orienteringer knyttet til ett eller flere av områdene. På denne måten dokumenteres utøvelsen gjennom saksfremlegg, rapporter og andre vedlegg knyttet til det eller de områdene som kontrollutvalget får informasjon om. Det er utarbeidet forslag til spørsmål for hvert av de ni områdene som kontrollutvalget kan vurdere å stille kommunedirektøren, eventuelt til revisor, se avsnitt 7.1. For orienteringer fra kommunedirektøren vises det til egen anbefaling.

7.1. Forslag til spørsmål på områder innenfor økonomiforvaltningen.

Kontrollutvalget bør kunne dokumentere at det har utøvd påseansvaret med økonomiforvaltningen. Kontrollutvalget må da vise til at det har fått kjennskap til eller kunnskap om de ulike områder innenfor økonomiforvaltningen.

I avsnittene under er det utarbeidet forslag til ulike spørsmål som kontrollutvalget kan velge å stille om det har bedt om en redegjørelse fra kommunedirektøren. Noen av disse spørsmålene besvares gjennom regnskapsrevisors lovpålagte arbeid, men for de spørsmål som regnskapsrevisor eller kommunens regnskapsdokumenter ikke besvarer direkte, må kontrollutvalget kunne etterspørre disse eller få svar for eksempel ved å be om redegjørelser fra kommunedirektøren eller ved å bestille forenklet etterlevelseskontroll, undersøkelser eller forvaltningsrevisjon fra kommunens revisor.

7.1.1. Økonomisk bærekraft

- Er det redegjort for kommunen kommunens økonomiske bærekraft i årsberetningen?

- Er det gjennomført risikovurderinger knyttet til økonomisk bærekraft?
- Er det etablert lokale handlingsregler for langsiktig økonomisk styring?
- Er vedlikeholdsplaner realistiske og innarbeidet i økonomiplanen?
- Har revisor rapportert om svakheter i internkontrollen?
- Hvordan har netto driftsresultat, gjeldsgrad og disposisjonsfond utviklet seg over tid?

7.1.2. Planlegging og budsjettering

- Er økonomiplanen og årsbudsjettet vedtatt i henhold til lovens frister?
- Er det samsvar mellom økonomiplanens mål og kommunens faktiske prioriteringer?
- Er budsjettet realistisk og i balanse?
- Har kommunedirektøren fremlagt forslag til budsjettjusteringer?
- Er finansielle måltall vedtatt og fulgt opp?
- Har kommunestyret vedtatt økonomi- og finansreglementet?
- Har revisor bemerkninger eller tidligere hatt bemerkninger til manglende redegjørelse for vesentlige budsjettavvik?

7.1.3. Regnskap og rapportering

- Er årsregnskap og årsberetning avlagt innen fristen?
- Er det redegjort i årsberetningen for om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid?
- Har revisor rapportert vesentlige feil eller svakheter i regnskapet?
- Er det avdekket vesentlige avvik mellom regnskap og budsjett?
- Gir økonomirapporteringen et forsvarlig beslutningsgrunnlag for budsjettjusteringer, jf. kommunedirektørens plikt til å foreslå endringer etter kommuneloven § 14-5-tredje ledd?
- Er konsolidert regnskap korrekt og fullstendig?
- Er KOSTRA-rapporteringen levert og i samsvar med forskrift?

7.1.4. Finans- og gjeldsforvaltning

- Er finansreglementet oppdatert og vedtatt av kommunestyret?
- Har kommunen tilstrekkelig likviditet til å møte sine betalingsforpliktelser?
- Er det dokumentert at kommunen ikke tar vesentlig finansiell risiko?
- Er avkastningskrav definert og fulgt opp?
- Rapporterer administrasjonen tilstrekkelig om finansforvaltningen?

7.1.5. Låneopptak og avdrag

- Er låneopptak i tråd med lovens formål og kommunestyrets vedtak?
- Er lånefinansierte investeringer dokumentert i budsjettet?
- Er minimumsavdrag beregnet og innbetalt i henhold til reglene?
- Er lån vurdert med hensyn til økonomisk risiko?
- Er det avdekket brudd på lånebestemmelsene?

7.1.6. Garantier og pantsetting

- Har kommunen gitt garantier som innebærer vesentlig økonomisk risiko?
- Er garantier til næringsvirksomhet gitt i strid med loven?
- Er garantier over beløpsgrensen godkjent av statsforvalter?
- Har kommunen pantsatt eiendeler eller overdratt skattekrav?
- Er det etablert rutiner for vurdering og oppfølging av garantier?

7.1.7. Selvkostområder

- Er gebyrer fastsatt i tråd med selvkostregelverket?

- Er beregningene dokumentert og i samsvar med forskrift?
- Er det avdekket avvik mellom gebyr og faktisk kostnad?
- Er selvkostfond korrekt håndtert og rapportert?
- Er særlover og forskrifter fulgt for aktuelle tjenester?

7.1.8. Offentlige anskaffelser

- Er anskaffelser gjennomført i tråd med lov om offentlige anskaffelser?
- Har kommunen rutiner for kontroll og dokumentasjon av anskaffelser?
- Er det avdekket brudd på EØS-regelverket om offentlig støtte?
- Er det gjennomført revisjon eller kontroll av anskaffelsespraksis?
- Har kommunen fått pålegg fra KOFA eller andre tilsyn?

7.1.9. Innkreving

- Har kommunen rutiner for innkreving?
- Er det avdekket mangler i innkrevingsprosessen?
- Er kommunens innkreving i tråd med innkrevingsloven?
- Er det etablert systemer for tvangsfullbyrdelse og motregning?
- Har revisor vurdert innkrevingsrutinene?

8. Regelmessig oppfølging i kontrollutvalget

Kontrollutvalget bør organisere utøvelsen av påseansvaret ved å utarbeide en systematisk oversikt over oppgaver som bør og skal gjennomføres i valgperioden. Kontrollutvalget kan f.eks. utarbeide en oversikt som viser hvilke oppgaver som kan gjennomføres. årlig, annet hvert år eller en gang i valgperioden.

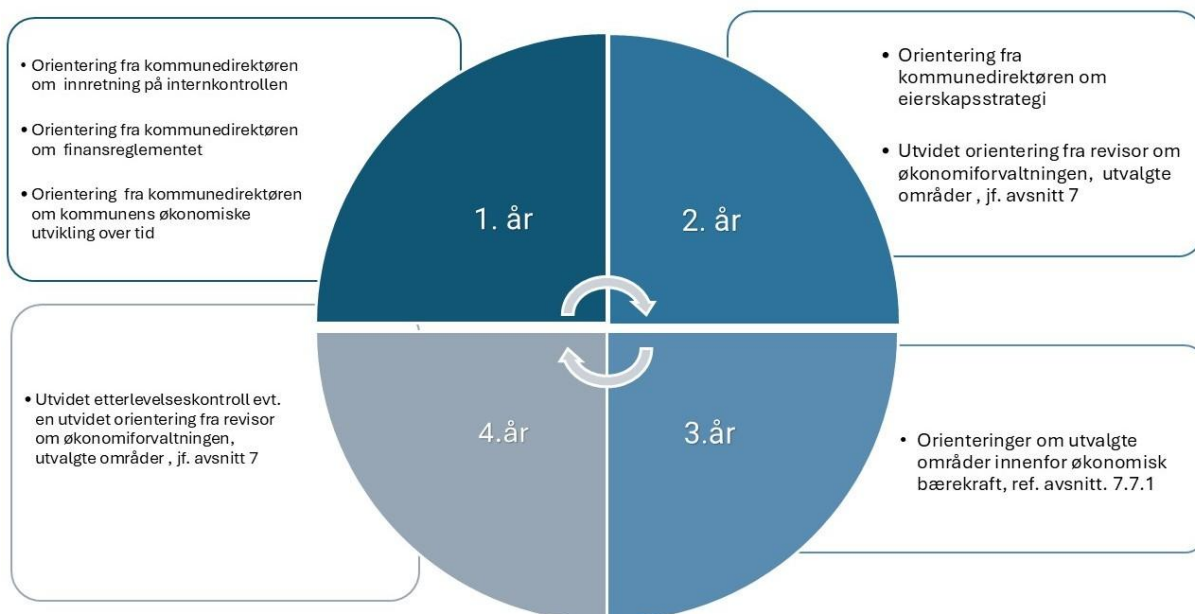
Hvor hyppig enkelte oppgaver bør opp til behandling kan være erfaringsbasert eller følge av risiko- og vesentlighetsvurderinger, se avsnitt 9.

I avsnitt 8.1 er det lagt med forslag til en oversikt i form av et 4-årshjul som viser ulike oppgaver og hyppigheten av disse gjennom valgperioden.

8.1. Forslag til «4-årshjul» for valgperioden.

Kontrollutvalget bør vurdere å be kommunedirektøren om å orientere om hvordan kommunens internkontroll er bygd opp på overordnet nivå og hvordan denne bidrar og ivaretar en forsvarlig økonomiforvaltning. Videre bør kontrollutvalget vurdere å be om generelle orienteringer knyttet til internkontrollen og hvordan denne ivaretar og bidrar til de ulike områdene innenfor økonomiforvaltningen.

Kontrollutvalget bør vurdere å omtale hvordan påseansvaret med økonomiforvaltningen *har vært* utøvd for året som har vært i *årsmeldingen* og hvordan det *vil bli* utøvd i *årsplanen* for året som kommer.

Figur 2 viser et eksempel på ulike tema i et **4-årshjul** for kontrollutvalgets påseansvar for økonomiforvaltningen. Eksempelen er ikke uttømmende. Kontrollutvalget vil også få seg forelagt faste årlige orienteringer og saker som revisjonsberetning, rapport om etterlevelseskontroll og kommunedirektørens årsberetning.

9. Risiko og vesentlighetsvurdering

Gode risiko- og vesentlighetsvurderinger gir kontrollutvalget et bedre grunnlag for å stille spørsmål og bidrar til en mer målrettet og systematisk tilnærming til påseansvaret.

Slike vurderinger kan finnes i arbeidet med planen for forvaltningsrevisjon. I tillegg leverer regnskapsrevisor en risiko- og vesentlighetsvurdering knyttet til forenklet etterlevelseskontroll og det området revisor velger å kontrollere.

Dersom kontrollutvalget mener at disse vurderingene ikke dekker utvalgets behov, kan det vurdere å utarbeide en egen risiko- og vesentlighetsvurdering for økonomiforvaltningen, eller bestille slike vurderinger som en del av arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll. Formålet med vurderingene er å prioritere hvilke deler av økonomiforvaltningen som bør følges opp nærmere.

9.1. Forslag for hvordan å utarbeide risiko og vesentlighetsvurdering

Hvis kontrollutvalget ønsker å utarbeide en egen risiko- og vesentlighetsvurdering utover de som allerede finnes, kan følgende metode benyttes:

1. Kartlegg de 9 hovedområdene i økonomiforvaltningen.
2. Identifiser risikofaktorer innen hvert område.
3. Vurder vesentlighet ut fra økonomisk omfang, konsekvenser og politisk betydning.
4. Prioriter områder for videre oppfølging eller bestilling av revisjon.

Her bør kontrollutvalget nyttiggjøre seg både sekretariatets og forvaltningsrevisors kunnskap om de konkrete områdene i kommunen. Den risiko- og vesentlighetsvurderingen som regnskapsrevisor utarbeider i forbindelse med valg av område for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen og vurderingen bak denne vil også gi nyttige innspill til kontrollutvalget. Dersom regnskapsrevisor har skrevet brev om svakheter i

kommunens økonomiforvaltning vil dette også kunne gi innspill til en risiko- og vesentlighetsvurdering.

Eksempel på kartlegging, risikofaktorer og vesentligheter satt inn i en tabell under.

Område	Risiko	Konsekvens	Vesentlighet
Økonomisk bærekraft	Svak økonomisk styring Manglende vedlikehold Uheldig demografisk utvikling	Svak utvikling i nøkkeltall, Lite økonomisk handlingsrom	Langsiktig handleevne
Regnskap og rapportering	Manglende rutiner og systemer for rapportering Manglende kompetanse Komplekse transaksjoner mv.	Feil i regnskap, tertial- og årsberetning/ rapportering, sen rapportering	Grunnlag for politiske beslutninger
Finans- og gjeldsforvaltning	Høyt investeringsnivå, kombinert med få andre finansieringskilder. Kompetansen i organisasjonen ikke tilpasset faktisk finans- og gjeldsforvaltning	Høy gjeldsgrad, svak likviditet Avtaler kan bli kjent ugyldige	Langsiktige konsekvenser
Låneopptak og avdrag	Feil budsjettering/ regnskapsføring mht. drift/ investering Låneopptak i strid med lov Manglende kompetanse på avdragsbestemmelsene Svak økonomi som gir press på å finne «løsninger»	Brudd på låneformål, manglende avdrag Ugyldige låneavtaler	Økonomisk risiko
Garantier og pantsetting	Uklare garantier, manglende dokumentasjon	Innfrielse av garantier	Potensiell risiko for kommunen
Selvkostområder	Feil gebyrberegning Mangler i oppfølging av over-/ under-skudd via fond	Innbyggerne betaler feil gebyrer Manglende finansiering av selvkosttjenester – kan gå utover andre kommunale tjenester («krysssubsidiering»)	Brukerbetaling og tillit
Offentlige anskaffelser	Manglende rutiner og kompetanse Ønske om å «handle lokalt»	KOFA-saker Erstatningsansvar	Risiko for omdømme og økonomisk tap

Innkreving

Manglende rutiner

Manglende kompetanse om regelverk

Lav innkrevingsgrad

Tapte inntekter

Forum for kontroll og tilsyn
NKRF

Deres referanse
«Ref»

Vår referanse
2026/146-12 (BJGU)

Dato
18.03.2026

Høringsuttalelse - Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen

Vi viser til tilsendt høring – Veileder for kontrollutvalgets påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen - hvor styrene i FKT og NKRF har ønsket en tilbakemelding.

Det vises til at veilederen skal støtte kontrollutvalget i arbeidet med å oppfylle kravene i kommuneloven og at kontrollutvalget bør kunne vise til hvordan det lovpålagte påseansvaret har vært og blir utøvd.

Østfold kontrollutvalgssekretariat har gjennomgått veilederen samt vært tilhører på web møte (høringsmøte) 5. mars 2026 som arbeidsgruppen hadde om veilederen. Vårt helhetlige inntrykk er at veilederen vil være et nyttig verktøy slik den foreligger for å oppfylle kravene til kommunelovens § 23-2 første ledd bokstav b.

Østfold kontrollutvalgssekretariat KOF har ingen spesifikke merknader eller innvendinger til veilederen slik den foreligger.

Påseansvar for kontroll med økonomiforvaltningen ivaretas som kjent også gjennom regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og etterlevelseskontroll, men enkelte forvaltningsområder kan over en periode oversees og utelates. Som vi ser det, kan veilederen være et viktig supplement for kontrollutvalget. Basert på risikobaserte vurderinger kan kontrollutvalget lettere på en systematisk måte velge forvaltningsområder som ikke blir omfattet i øvrige løpende revisjoner og planlagte kontroller. Eksempelvis vises det i veilederen til et årshjul eller fireårshjul som kan benyttes til å ivareta dette.

Vi mener at arbeidsgruppen har utført et godt og grundig arbeid som gir sekretariat og kontrollutvalgene et godt grunnlag for å ivareta kommunelovens § 23-2 første ledd bokstav b.

Med hilsen

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten signatur

Bjørn Gulbrandsen
rådgiver

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2026/143
Dokumentnr.: 26
Løpenr.: 135999/2026
Klassering: 3018-191
Saksbehandler: Rania Matramawi

Møtebok

Behandlet av Kontrollutvalget Våler	Møtedato 20.05.2026	Utvalgssaksnr. 26/25
---	-------------------------------	--------------------------------

Referater og meldinger

Sekretariatets innstilling

Sekretariatet anbefaler kontrollutvalget å fatte slikt vedtak:

1. Kontrollutvalget tar referater og meldinger til orientering.

Fredrikstad, 28.04.2026

Vedlegg

1. Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 25.03.2026.

Vedlegg via link:

- Ingen.

Saksopplysninger

Vedlegg 1: Protokoll fra kontrollutvalgets møte den 25.03.2026, protokollen er godkjent og legges frem til orientering.

Vurdering

Sekretariatet vurderer at kontrollutvalget kan ta referater og meldinger til orientering.

Møteprotokoll
Kontrollutvalget Våler

Dato: 25.03.2026
Møtested: Våler Rådhus, møterom Herredsstyresalen
Tidspunkt: Fra kl. 09:00 til kl. 10.20

Frammøteliste

Navn	Funksjon	Repr.	Møtt for	Merknad
Egil Holm	Leder	H		
Jan Dahler	Nestleder	AP		
Fredrik Bjerketvedt	Medlem	SP		
Ellen Nyhus	Medlem	SP		
Elisabeth Stene	Medlem	FRP		Ikke møtt

Møtende fra sekretariatet

Navn	Rolle/stilling
Bjørn Gulbrandsen	rådgiver ØKUS
Anita Rovedal	rådgiver ØKUS

Andre møtende:

Østre Viken Kommunerevisjon: Fagleder forvaltningsrevisjon Casper Støten og forvaltningsrevisor Cesilie Gjerløv Engan

Saksliste

Saksnr.	Innhold	Hjemmel u.off.
PS 26/9	Godkjenning av innkalling og saksliste	
PS 26/10	Valg av representant til å signere protokoll	
PS 26/11	Informasjon fra kommunedirektør om budsjett for 2026	
PS 26/12	Oppfølgingsrapport - Hjemmetjenesten - oppfølging av kvalitetsforskriften.	
PS 26/13	Prosjektplan - Vold, trusler og mobbing i grunnskolen, Våler kommune	
PS 26/14	Statusrapport utført forvaltningsrevisjon 2025 - Våler kommune	
PS 26/15	Revisjonsbrev nr. 6/2025 - Administrasjonens oppfølging	
PS 26/16	Kontrollutvalgets årsmelding for 2025	
PS 26/17	Referater og meldinger	
PS 26/18	Eventuelt	

PS 26/9 Godkjenning av innkalling og saksliste

Kontrollutvalget Vålers vedtak 25.03.2026:

1. Innkalling og saksliste godkjennes.

Kontrollutvalget Vålers behandling:

ingen merknader til innkalling eller saksliste

PS 26/10 Valg av representant til å signere protokoll

Kontrollutvalget Vålers vedtak 25.03.2026:

1. Til å godkjenne og signere protokollen er leder av kontrollutvalget og nestleder

Kontrollutvalget Vålers behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt

PS 26/11 Informasjon fra kommunedirektør om budsjett for 2026

Kontrollutvalget Vålers vedtak 25.03.2026:

1. Saken utsettes til neste møte.

Kontrollutvalget Vålers behandling:

På grunn av at kommunedirektør var opptatt med annet møte ble saken utsatt til neste møte. Enstemmig vedtatt.

PS 26/12 Oppfølgingsrapport - Hjemmetjenesten - oppfølging av kvalitetsforskriften.

Kontrollutvalget Vålers vedtak 25.03.2026:

1. Kontrollutvalget tar oppfølgingsrapport av forvaltningsrevisjonsprosjekt «Hjemmetjenesten - oppfølging av kvalitetsforskriften», samt kommunedirektørens uttalelse til rapporten til orientering. Kontrollutvalget ønsker å følge opp tema ernæring og hvordan kommunen i praksis løser det. Kommunedirektøren inviteres til møte i september om temaet.
 2. Kontrollutvalgets innstilling til kommunestyret:
 1. Kommunestyret tar oppfølgingsrapport av forvaltningsrevisjonsprosjekt «Hjemmetjenesten - oppfølging av kvalitetsforskriften», til orientering.
 2. Kommunedirektøren skal gi skriftlig informasjon til kontrollutvalget når administrasjonen anser at de har fått:
 - a. iverksatt tiltak for å ferdigstille en kompetanseplan (kulepunkt 2).
 - b. satt inn tiltak som sørger for at vedtak om hjemmetjenester blir fattet uten unødig opphold (kulepunkt 3).
- Informasjonen skal gis senest til kontrollutvalgets møte 16.09.2026

Kontrollutvalget Vålers behandling:

I punkt 1 i vedtaket ønsket kontrollutvalget å følge opp tema ernæring og hvordan kommunen i praksis løser det. Kommunedirektøren inviteres til møte i september om temaet.

Innstillingen med tillegget i punkt 1 ble enstemmig vedtatt

PS 26/13 Prosjektplan - Vold, trusler og mobbing i grunnskolen, Våler kommune

Kontrollutvalget Vålers vedtak 25.03.2026:

1. Prosjektplan «Vold, trusler og mobbing i grunnskolen», godkjennes

Kontrollutvalget Vålers behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt

PS 26/14 Statusrapport utført forvaltningsrevisjon 2025 - Våler kommune

Kontrollutvalget Vålers vedtak 25.03.2026:

1. Statusrapport om utført forvaltningsrevisjon for 2025, tas til orientering

Kontrollutvalget Vålers behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt

PS 26/15 Revisjonsbrev nr. 6/2025 - Administrasjonens oppfølging

Kontrollutvalget Vålers vedtak 25.03.2026:

1. Kontrollutvalget tar administrasjonens tiltak på revisjonsbrev nr. 6/2025 til orientering
2. Revisjonsbrev nr. 6/2025 lukkes

Kontrollutvalget Vålers behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt

PS 26/16 Kontrollutvalgets årsmelding for 2025

Kontrollutvalget Vålers vedtak 25.03.2026:

1. Kontrollutvalgets årsmelding for 2025, tas til orientering
2. Årsmeldingen oversendes til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:
Kommunestyret tar kontrollutvalgets årsmelding for 2025 til orientering

Kontrollutvalget Vålers behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt

PS 26/17 Referater og meldinger

Kontrollutvalget Vålers vedtak 25.03.2026:

1. Kontrollutvalget tar referater og meldinger til orientering.

Kontrollutvalget Vålers behandling:

Innstillingen enstemmig vedtatt

PS 26/18 Eventuelt

Kontrollutvalget Vålers behandling:

Sekretariatet la frem brev fra Våler kommune om oppsigelse av avtale med Østfold kontrollutvalgssekretariat, datert 15.12 2025.
Sekretariatet bes å legge frem en sak på dette i neste møte.

ØSTFOLD KONTROLLUTVALGSSEKRETARIAT

Saksnr.: 2026/143
Dokumentnr.: 13
Løpenr.: 64858/2026
Klassering: 3018-191
Saksbehandler: Rania Matramawi

Møtebok

Behandlet av	Møtedato	Utvalgssaksnr.
Kontrollutvalget Våler	20.05.2026	26/26

Eventuelt